

■ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО

■ АКЦИОНЕН ПЛАН

■ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО

■ АКЦИОНЕН ПЛАН

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.kit.gov.mk

1. ПРЕПОРАКИ ЗА РАЗВОЈ НА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО

2. НАСОКИ

2.1 ИНФРАСТРУКТУРА

2.2 Е-БИЗНИС

2.3 Е- ВЛАДА

2.4 Е-ОБРАЗОВАНИЕ

2.5 Е-ЗДРАВСТВО

2.6 Е-ГРАЃАНИ

2.7 ЛЕГИСЛАТИВА

3. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ ОДРЖЛИВОСТ НА СТРАТЕГИЈАТА

4. АКЦИОНЕН ПЛАН

4.1 ИНФРАСТРУКТУРА

4.2 Е-БИЗНИС

4.3 Е-ВЛАДА

4.4 Е-ОБРАЗОВАНИЕ

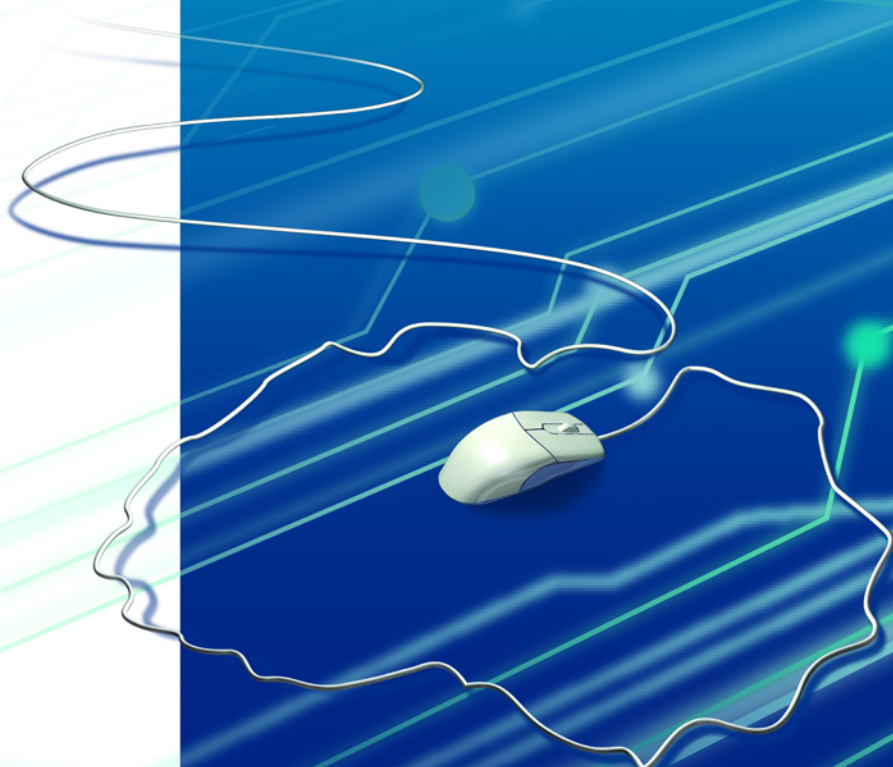
4.5 Е-ЗДРАВСТВО

4.6 Е-ГРАЃАНИ

4.7 ЛЕГИСЛАТИВА

4.8 ОДРЖЛИВОСТ

ЛИТЕРАТУРА

4 AKCI ONEN PLAN

Vo Akcioni ot plan se navedeni si te proekti , pi lot-proekti , inicijativi ili programi , podeleni spored prethodno navedeni te pilari , kade{ to na identi -en na-in se pretstaveni , povrzani so ostvaruvawe na konkretna cel od Strategijata , nositel na aktivnost , ostanati u-esnici vo realizacijata , vreme na implementacija , finansi ska proekcija , kako i kriti -ni faktori za implementacija , izvori na finansi rawe i potencijalni rizici vo odnos na o-ekuvani te rezultati . Del od proekti te koi { to ve}e se vo podgotvitelna faza , so defini ran nositel na aktivnosta i obezbedeni finansi ski sredstva , navedeni se aktuelni ot nositel na proektot i konkretni te odobreni finansi ski sredstva . Navedeni te prioriteti za realizacija na neкои od proekti te ne se obvrzuva-ki prioriteti , tuku otsli kuvaat predlog za grupi rawe na proekti te .

4.1 I NF RASTRUKTURA

Tip na aktivnost	Proekt PR1.01	
Naziv na aktivnosta	Aktivnosti za obezbeduvawe sepri sutnost i omasovuvawe na koristeweto na brz i evtin I nternet	
Oblast:	I nfrastruktura C1.01	
Povrzanost:	e-Vlada, e-gra ani , e-obrazovani e	
Nositel na aktivnosta:	Vladata na Republi ka Makedoni ja , Agencijata za i nformati -ko op{ testvo	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • AD "Makedonski tel ekomuni kaci i"; • Uni verzi teti ; • pri vaten sektor; • nevladi ni orgni zaci i ; • obrazovani e. 	
Opis na aktivnosta	<p>Merki na Vladata na Republi ka Makedoni ja zaradi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • obezbeduvawe I nternet-pri stap na javni lokaci i (uni verzi tet- ski kampusi , transportni centri , biblioteki i centri za kultura) so primena na sovremeni mre`ni tehnologi i (Wi-Max, od ti pot PMP); • obezbeduvawe brz I nternet so namaleni ceni ; • obezbeduvawe besplatni pri stap na gra ani te do I nternet preku bi rawe karakteri sti -en broj. 	
O-ekuvani rezultati	Zgolemuwawe na brojot na I nternet-koristi ci i promoci ja na I nternet-servi si	
Komponeneti :	1. Komponenta 1	Povrzuvawe na vladi ni i nsti tuci i
	2. Komponenta 2	Povrzuvawe na obrazovni , kulturni i dr. centri
	3. Komponenta 3	Povrzuvawe so lokalnata admi ni straci ja
Preduslovi :	Prakti -no koriste we na I D-karti , odluka na ni vo na Vladata za raci onal no gradewe komuni kaci ska i nfrastruktura na ni vo na Republi ka Makedoni ja.	
Vreme na implementaci ja:	Krajot na 2006 godi na	
Fi nansi ska proekci ja:	Predmet na studija za fi nansi ska proekci ja 100.000 evra Real izaci ja okolu 5 mi l. evra	

Kriti -ni faktori za implementacija	
Finansi ski izvori	Buxet, donatorski insti tucii , lokal na samouprava, privaten sektor
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat doma{ ni kadrovski potenciali za razvoj na proektot.
Razvojna okolina	Promocija, Agencijata za elektronski komuni kaci i , Agencijata za i nformati -ko op{ testvo
Tehnol ogi i	Sledewe na trendovite vo tehnol ogijata, t.e. { i rokopojasni te uslugi (digital subscriber line), WDM opti -ki tehnol ogi i , di gi tal ni pretplatni -ki l i ni i - DSL l i ni i , kori stewe na Wi-Fi, Wi-Max, prenos na podatoci preku postojni protokol i FR,IP, ATM, Wlan grid- infrastruktura i drugi napredni tehnol ogi i koi obezbeduvaat kval itetni uslugi .
Vremenski rokovi	Do krajot na 2007 implementacija na proektot
Sledewe na realizacijata	I zdadeni materijali , istra` uvawe na pri fatenost i kori stewe na servi si te, anketi rawe na gra ani te preku vremenski planovi vo proekt-menaxment, broj na elektronski servi si i I nternet-kori sni ci .
Rizi ci	Nedostatok na fi nansi i i nedostatok na kval iteten proekten menaxment koj }e gi koordi ni ra si te akti vnosti zaradi kompleksnosta na proektot, potrebno e podel ba na proektot po fazi i oblasti .

Ti p na akti vnost	Proekt PR1.02	
Nazi v na akti vnoSta	Utvrduvawe na postojni te kapaci teti i plani rani te akti vnosti vo del ot na i nfrastrukturata vo javnata admi ni straci ja i vo javni te pretprijati ja i operatori te na tel ekomuni kaci ski uslugi .	
Oblast:	I nfrastruktura C1.02	
Povrzanost:	e-Vlada i e-obrazovane	
Nosi tel na akti vnoSta:	Agencijata za i nformati -ko op{ testvo	
U-esni ci :	<ul style="list-style-type: none"> • Vladi ni insti tucii ; • Agencijata za elektronski komuni kaci i ; • mobil ni i fiksni operatori ; • operatori te na tel ekomuni kaci ski uslugi ; • Dr` avni ot zavod za stati sti ka. 	
Opis na akti vnoSta	Sni mawe na sostojbata na postojni te kapaci teti vo del ot na i nfrastrukturata koi }e mo` at da bi dat osnova za i dni proekti .	
O-ekuvani rezultati	To-ni i relevantni podatoci za postojni te kapaci teti i mo` nosti ti e kapaci teti da se povrzat i da se kori stat od drugi kori sni ci - proekti .	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Utvrduvawe na postojni te kapaci teti vo del ot na i nfrastrukturata vo javnata admi ni straci ja.
	2. Komponenta 2	Utvrduvawe na postojni te kapaci teti vo del ot na i nfrastrukturata vo javni te pretprijati ja.
	3. Komponenta 3	Utvrduvawe na postojni te kapaci teti vo del ot na i nfrastrukturata vo kompani i te (operatori te).

Preduslovi:	Finansijski sredstva, soglasnost od silitel zai nteresi rani strani, sorabotka so Dr`avni ot zavodot za stati stika.
Vreme na implementacija:	Do krajot na septemvri 2005 godina
Finansijska projekcija:	50.000 evra
Kriti-ni faktori za implementacija	
Finansijski izvori	Buxet, donatori i privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	- MARNET; - univerziteti, fakulteti za kompjuterski nauki, doma{ni eksperti i konsultanti; - MASI T; - Dr`avni ot zavod za stati stika.
Razvojna okolina	Agencijata za informati-ko op{testvo
Tehnologiji	Potrebna hardverska i softverska poddr{ka za da se zavr{i analiza na kapacitetite.
Vremenski rokovi	Potrebno e navremeno zavr{uvawe na analiza zaradi natamo{ni aktivnosti vo delot na izgradba na infrastrukturata, no i za ekipirawe i opremuvawe na insti tucite.
Sledewe na realizacijata	Preku izve{tai i vremenski planovi vo projektot.
Rizici	Nemawe soglasnost, finansijski sredstva, nesoodveten projekten menaxment.

Tip na aktivnost	Projekt PR1.03	
Naziv na aktivnosta	Dizajni i implementacija na 'rbebnata mre`a za potrebite na vladinite insti tucii; - javnata administracija; - privatni ot sektor.	
Oblast:	Infrastruktura C1.02	
Povrzanos:	e-Vlada i e-gra ani, e-obrazovanie	
Nositel na aktivnosta:	Agencija za informati-ko op{testvo	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MARNET; • MASI T; • insti tucii, univerziteti; • privatni ot sektor; • Agencijata za elektronski komunikacii. 	
Opis na aktivnosta	Dizajni rawe za izrabotka na 'rbebnata mre`a na ni vo na Republika Makedonija vo -ija imlementacija, koristewe i odr`uvawe }e najdat interes silitel subjekti.	
O-ekuvani rezultati	Plan za razvoj i implementacija za izgradba na kvalitetna infrastruktura koja vo podolg peri od }e gi zadovol i barawata na korisnicite i gradewe na partnerski odnosi me u subjekti te, mo`nosti za regionalno povrzuvawe.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Analiza na postojnite resursi
	2. Komponenta 2	Dizajna mre`ata so racionalno koristewe na postojnite kapaciteti
	3. Komponenta 3	Implementacija i monitoring
Preduslovi:	Politi-ka volja, finansijski, sinergetsko deluvawe na silitel nositeli, poznavawe na postojnata infrastruktura i nejzino integri rawe.	

Vreme na implementacija:	Do krajot na 2007 godina
Finansijska projekcija:	Predmet na studija (procenka za izrabotka studija 100.000 evra)
Cena na projektot	3-4 milioni evra
Kritični faktori za implementacija, finansijski, sistem za kontrola i monitoring	
Finansijski izvori	Vladata i donatori
Stručni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	MARNET, fakulteti za kompjuterski nauki, domađni eksperti i konsultanti, so mo`nost za vkl-u-uvawe i na stranski eksperti zaradi regionalno povrzuvawe.
Razvojna okolina	Zakonska regulativa
Tehnologiji	Optika, sigurnosni tehnologiji, VPN
Vremenski rokovi	Do krajot na 2006 godina
Sledewe na realizacijata	Preku projekt-menaxment, sledewe na planovite i planirani periodi-ni izveštai
Rizici	Finansijski, neefikasni projekt menaxment, nedostatok na politička volja, neaktivno u-estvo na site nositel i.

Tip na aktivnost	Projekt PR1.04	
Naziv na aktivnosta	Procenka na neophodna zakonska ramka za razvoj na IKT-infrastruktura	
Oblast:	Infrastruktura, legislativa, povrzanost so C1.02	
Povrzanost:	Regulativa i e-biznis	
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za transport i vrski	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informatičko opreštvo; • Agencijata za elektronski komunikacii; • Ministerstvoto za transport i vrski; • Donatori. 	
Opis na aktivnosta	Tim na domađni stručnaci je izvrši pregledi i analiza na regulativata vo mejunarodnite organizacii i analiza na regulativata vo Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Pregled na potrebните zakonski regulativi koi treba da se usoglasat ili da se donesat	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Analiza na domađnata regulativa
	2. Komponenta 2	Analiza na EU-regulativata
	3. Komponenta 3	Nasoki i predlozi za dopolnuvawe i izmeni na postojnite zakoni; donesuvawe novi zakoni (Zakon za informatičko opreštvo).
Preduslovi:	Politička volja, aktivno vkl-u-uvawe na site zainteresirani strani, finansijski sredstva	
Vreme na implementacija:	6 meseci	
Finansijska projekcija:	60.000 evra	
Kritični faktori za implementacija		
Finansijski izvori	Donatorski institucii, Vladata na Republika Makedonija (buxet)	
Stručni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Koristewe stranski eksperti za onie delovi od regulativata {to} je treba da se harmonizira soglasno EU.	

Razvojna okolina	I skustvo od EU-eksperti za regulativa
Tehnologiji	Ne e pri menlivo
Vremenski rokovi	Do krajot na 2006 godina
Sledewe na realizacijata	Preku redovni izve{tai
Rizici	Nepostoewe na politi-ka volja, i nertnost od javni te insti tucii .

Tip na aktivnost	Proekt PR1.05	
Naziv na aktivnosta	Strukturna promena na Upravata za telekomunikacii i nejzino transferirawe vo Agencija so sledewe na nejzino rabotewe.	
Oblast:	Infrastruktura cel C1.01, C1.02, C1.03	
Povrzanost:	e-Vlada, e-Gra ani, legislativa, e-Biznis	
Nositel na aktivnosta:	Agencijata za elektronski komunikacii	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za elektronski komunikacii; • donatorski insti tucii; • eksperti od oblata. 	
Opis na aktivnosta	Organizacijska arhitektura i ekipirawe na Agencija za elektronski komunikacii koja je ja ima ulogata na regulatorno telo vo delot na telekomunikacii te i donesuvawe na site neophodni i potrebni podzakonski akti.	
O-ekuvani rezultati	Efektivna Agencija koja je odgovori na evropski te standardi za rabotewe.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Osnovawe Agencija za elektronski komunikacii
	2. Komponenta 2	Donesuvawe na potrebni te podzakonski akti
	3. Komponenta 3	Strukturirawe, ekipirawe i educirawe
Vreme na implementacija:	12 meseci	
Finansi ska projekcija:	Proektna studija 100.000 evra	
Kriti-ni faktori za implementacija		
Finansi ski izvori	Donatori	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Stranski eksperti od oblata na regulativata vo elektronski te komunikacii.	
Razvojna okolina	Po`elni se iskustva i praktiki od zemjite--lenki na Evropskata unija.	
Tehnologiji		
Vremenski rokovi	Realizacijata na proektot vlijae vrz efektivnosta na monitori ngot i regulacijata na pazarot na elektronski komunikacii, potrebno e { to pobrzo osnovawe na agencijata i nejzino konstui rawe.	
Sledewe na realizacijata	Preku izve{taj za doneseni podzakonski akti i preku redovni proektni izve{tai, izve{tai i bilteni od Agencijata za elektronski komunikacii	
Rizici	Bavno donesuvawe na podzakonski te akti koi se potrebni za uspe{no rabotewe	

Tip na aktivnost	Proekt PR1.06	
Naziv na aktivnosta	Analiza za voveduvawe na site soodvetni standardi povrzani so koristewe IKT (podatoci, servisi, infrastruktura, upravuvawe, sigurnost, dokumentacija...)	

Oblast:	Infrastruktura C1.02, C1.03	
Povrzanost:	So site stolbovi	
Nositel na aktivnost:	Agencijata za informati~ko op{testvo	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Vladini insti tci i ; • privatni ot sektor; • donatori . 	
Opis na aktivnost	Analiza na prioritetni standardi koi treba da se vovedat vo dr`avni te i vo javni te insti tci i .	
O-ekuvani rezultati	Voveduvawe na IT-standardi i namaluvawe na jazot so EU-regulativa i sevkupno podobruvawe vo delot na IT.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Analiza na prioritetni standardi
	2. Komponenta 2	Odreduvawe ni vo na voveduvawe na standardi te.
	3. Komponenta 3	Sistem na monitori rawe i evaluacija na rezultati te.
Preduslovi:	Soglasnost od site zai nteresi rani strani i posvetenost vo voveduvaweto na standardi te, sekoja insti tci ja }e treba da napravi interna analiza na nivoto na voveduvawe na standardi te.	
Vreme na implementacija:	4-6 meseci	
Fi nansi ska proekcija:	100.000 evra	
Kriti ~ni faktori za implementacija		
Fi nansi ski izvori	Vladata na Republika Makedonija i donatori	
Stru-ni kadri, ~ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Doma{ ni eksperti i dokolku e potrebno anga`i rawe i stranski eksperti.	
Razvojna okoli na	Po`elni se iskustva od zemjete koi gi imaat vovedeno standardi te vo smisla na najdobri praktiki i izbegnuvawe na gre{kite.	
Tehnologii	Nema potreba od kori stewe na posebni tehnologii	
Vremenski rokovi	Voveduvaweto standardi e dolg proces koj bara mnogu fi nansi i i energija, no potrebno e {to pabrzo voveduvawe na standardi te koi }e bi dat odredeni kako prioritetni .	
Sl edewe na realizacijata	Preku izgraden sistem na voveduvawe na standardi te i kontrola na realizi raweto na promeni te.	
Rizici	Nemawe fi nansi i, nedovol na posvetenost i i strajnost vo voveduvaweto na standardi te, nedovol na vku-enost na vraboteni te vo insti tci i te.	

Tip na aktivnost	Proekt PR1.07	
Naziv na aktivnost	I zrobotka na edukativni CD-materjali za kori stewe e- servi si .	
Oblast:	Infrastruktura C1.01, C1.03	
Povrzanost:	So site stolbovi	
Nositel na aktivnost:	Privaten sektor	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Vladini insti tci i ; • privatni ot sektor; • donatori ; • nevladini ot sektor. 	
Opis na aktivnost	I zrobotka na interaktivni CD-materijali vo koi }e bide so dr`ana i Internet-usluga za toa kako grajani te da gi kori stat e-uslugi te na insti tci i te.	

O-ekuvani rezultati	Pogolem broj I nternet-koristi ci i pogolemo znaewe na gra ani te za mo`nosti te na I nternet-uslugi te i benefici i te od i nformati -ko op{ testvo.	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Metodolo{ ka podgotovka na materijal ot da bide pri fatliv i razbirliv za gra ani te koi nemaat golemi poznavawa od i nformati -ka tehnologi ja i kori stewe kompjuteri .
	2. Komponenta 2	Definirawe na sodr`inata
	3. Komponenta 3	I zrobotka i distri bucija
Preduslovi :	Vladini te i javni i nstituci i treba da obezbedat minimal en paket na e-uslugi koi mo`at da im se ponudat na gra ani te i kori stewe na I D-karti	
Vreme na implementacija:	4-6 meseci	
Finansi ska proekcija:	Donatorski i nstituci i vo sorabotka so I T-sektor, javni te i dr`avni te i nstituci i , banki te 200 000 evra	
Kriti -ni faktori za implementacija		
Finansi ski izvori	Privatni ot sektor, Vladata i vladini te i nstituci i , donatori .	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Za realizacija na proektot ima doma{ en potencial .	
Razvojna okol ina	Promocija za korisnosta od e-uslugi i razvojot na i nformati -ko op{ testvo.	
Tehnologi i	I P-tehnologi i	
Vremenski rokovi	Postoewe na sodr`ini za elektronski uslugi	
Sledewe na realizacijata	Preku vremenski planovi vo proekten menaxment.	
Rizi ci	Nema	

Ti p na akti vnost	Proekt PR1.08	
Naziv na aktivnosta	Definirawe na barawata za I KT-resursi i -ove-ki resursi vo i nstituci i te.	
Oblast:	I nfrastruktura C1.02, C1.03	
Povrzanos:	e-Vlada, e-Gra ani	
Nosi tel na akti vnosta:	Agencijata za i nformati -ko op{ testvo	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za elektronski komuni kaci i , • Agencijata za dr`avni slu`benici ; • Vladata i vladini te i nstituci i ; • Dr`avni ot zavod za stati sti ka. 	
Opi s na akti vnosta	Definirawe na potrebni te barawa na i nstituci i te vo del ot na i nfrastrukturata (hardver, softver, -ove-ki resursi).	
O-ekuvani rezultati	Sogleduvawe na potrebi te {to }e bi dat osnova za doeki pi rawe i doopremuvawe na i nstituci i te, no i razgleduvawe na mo`nosta za kori stewe zaedni -ki resursi .	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Analiza na postojni te kapaciteti
	2. Komponenta 2	Mo`nosti za kori stewe na nadvore{ ni kapaciteti
	3. Komponenta 3	Ekipi rawe i doopremuvawe
Preduslovi :	Politi -ka volja, fi nansi i , sorabotka so Dr`avni ot zavod za stati sti ka.	

Vreme na implementacija:	4-6 meseci
Finansijska projekcija:	100 000 evra Realizacijata na prvata komponenta }e gi utvrđi potrebite, a so toa i potrebni te sredstva za realizacija na proektot.
Kriti-ni faktori za implementacija:	Nedostatok na IT-kadar vo institucii te koi bi gi odredile potrebite i postojni te resursi, finansi i
Finansijski izvori	Vladata na Republika Makedonija, donatorski insti tucii
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Doma{ni kapaciteti i kadri
Razvojna okolina	Promocija za potrebata na kvalitetni i educirani kadri
Tehnologii	Upotrebata na tehnologii te se determi nira od potrebata za obuka
Vremenski rokovi	4-6 meseci
Sledewe na realizacijata	Preku izve{tai
Rizici	Nemawe dovolno finansijski sredstva za zavr{uvawe na proektot, odnosno opremuvawe i ekipirawe soglasno definirani te potrebi od komponentata 1.

Tip na aktivnost	Ini cijati va I 1.01
Naziv na aktivnosta	Analiza na koncesijski obvrski so AD "Makedonski telekomunikacii" i mo`nost za prenamena na obvrskite vo drugi proekti
Oblast:	Infrastruktura C1.01, C1.02
Povrzanost:	e-Vlada, e-grajani
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za transport i vrski
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • AD "Makedonski telekomunikacii"; • Ministerstvoto za transport i vrski; • Agencijata za elektronski komunikacii.
Opis na aktivnosta	Da se utvrđat mo`nosti te za da mo`e poefektivno i poefikasno da se iskori stat sredstvata (uslugite) koi proizleguvaat od obvrskite na AD "Makedonski telekomunikacii" kon dr`avata.
O-ekuvani rezultati	Odreduvawe resursi za realizacija na proekti.
Preduslovi:	Soglasnost od dвете strani i podgotvenost za sorabotka.
Vreme na implementacija:	3-4 meseci
Finansijska projekcija:	Ne e primenlivo
Kriti-ni faktori za implementacija:	Nemawe politi-ka volja i nedostatok na `elba za sorabotka
Finansijski izvori	Ne e primenlivo
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postoe-ki te doma{ni kadri i kapaciteti
Razvojna okolina	Politi-ka volja za sorabotka
Tehnologii	Ne e primenlivo
Vremenski rokovi	Ne vlijae na drugite aktivnosti, no mo`e da dade pri dones vo proekti te povrzani so izgradba na fizi-kata infrastruktura.
Sledewe na realizacijata	Preku izve{taj i predlo`eni mo`ni re{enija koi }e bidat pri fatlivi za site strani.
Rizici	Nedostatok na sluh za sorabotka i flaksi bilnost.

Tip na aktivnost	Inicijativa 1.02	
Naziv na aktivnosti	Da se napravi pregled na site tekovni projekti i aktivnosti vo delot na IT na nivo na Republika Makedonija.	
Oblast:	Infrastruktura C1.02, C1.03	
Povrzanost:	Povrzanost so site stolbovi	
Nositel na aktivnosti:	Agencijata za informati-ko op{ testvo	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • donatori; • Lokalnata samouprava; • vladni institucii; • privatni ot sektor. 	
Opis na aktivnosti	Uvid vo projekti te koji se vo tek vo Republika Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Efektivno kori stewe na sredstvata od donatorite, }e se izbegne dupli rawe i preklopuvawe na aktivnostite, mo`nosti za povrzuvawe na projekti i zaedni-ko kori stewe na infrastrukturata i resursite, dobi eni te rezultati }e bi dat osnova za izработка na portal, koj e predmet na drug projekt.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Formirawe donatorski sovet vo koj }e -lenuvaat site donatori i institucii.
	2. Komponenta 2	Kreirawe na pregled na postojni te projekti, analiza na razvojni te programi na donatori.
	3. Komponenta 3	Formirawe koncept za koordinirawe na projekti te, u-esnicite vo projekti te i na donatorite.
Preduslovi:	Soglasnost od site strani, od Vladata i od donatorite, zakonska regulativa.	
Vreme na implementacija:	Proces koj treba da se odvi va kontinuirano.	
Finansi ska projekcija:	Predmet na projekt na studija 100.000 Evra	
Kriti-ni faktori za implementacija		
Finansi ski izvori	Vladata i donatori	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojni te kadri vo zemjava, vku-uva}gi i stranski te pretstavnici na donatorski te organizacii koji rabotat vo Republika Makedonija.	
Tehnologii	Hardverska i softverska poddr{ka za zavr{uvawe na projektot.	
Vremenski rokovi	Do krajot na 2005	
Sl edewe na realizacijata	Bilteni, izve{tai, prezentacii na uspe{ni projekti.	
Rizici	Nemawe politika volja, nepodgotvenost za sorabotka i koordinacija na aktivnostite me}u donatorite, neefikasensistem na monitoring i kontrola.	

Tip na aktivnost	Inicijativa 1.03	
Naziv na aktivnosti	Skratuvawe na administrativni te postapki za dobivawe odobrenija potrebni za izgradba na infrastrukturata od interes na dr`avata (projekti so visok prioritet).	
Oblast:	Infrastruktura C1.02	
Povrzanost:	Infrastruktura i legislativa	
Nositel na aktivnosti:	Agencijata za informati-ko op{ testvo vo sorabotka so nadle`nite ministertva koji davaat odobruvawe vo delot na izgradba na infrastruktura.	

U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Operatori - provajderi na elektronski komunikaci; • institucii koi plani raat da gradat infrastruktura (pati { ta, gasovod i dr.); • Ministerstvoto za transport i vrski; • Ministerstvoto za `ivotna sredi na i prostorno planirawe; • Agencija za elektronski komunikaci.
Opis na aktivnosta	Utvrduvawe na tesnite grla vo procesot na dobivawe na potrebnata dokumentacija. Analiza na mo`nosta za skratuvawe na postapkata i odreduvawe kriterium za odreduvawe na prioritetite na proektite.
O-ekuvani rezultati	Skratuvawe na vremeto potrebno za dobivawe na neophodnite odobrenija od strana na nadle`nite ministarstva.
Preduslovi :	Zakonska regulativa, redizajn na rabotnite procesi , back-office reorganizacija.
Vreme na implementacija:	3-6 meseci
Finansijska proekcija:	Proektna studija (I zrabotka na proektna studija 100.000 evra)
Kriti-ni faktori za implementacija:	
Finansijski izvori	Vlada, donorski organizacii , privaten sektor
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Koristewe na doma{nite stru-ni kadri
Razvojna okolina	Voveduvawe na sistem za kvalitet
Tehnologii	Proektnata studija `e ja utvrdi potrebata za posebni tehnologii
Vremenski rokovi	Kraj na 2005 godina
Sledewe na realizacijata	Utvrdeni proceduri
Rizici	Neefikasna organizacija na rabotnite procesi , nedostatok na obu-en kadar , i nertnost na -ove-ki ot faktor.

4.2 E-BI ZNIS

Tip na aktivnost:	Projekt PR2.01
Naziv na aktivnosti:	Definirane standardi za digitalna faktura i digitalna nara-ka.
Nositel na aktivnosti:	Stopanskata komora na Makedonija
Oblast	E-Biznis - C2.01
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Site zainteresirani delovni subjekti (pogolomite); • Ministarstvo za ekonomija, Ministarstvo za finansii; • Upravata za javni prihodi; • Dr`avni ot zavod za statistika; • NBM; • bankite; • Stopanskata komora na Makedonija; • MASI T; • Univerziteti.
Opis na aktivnosti	Vo osnova, projektot opfa}a podgotovka na standardi, definirane na XML-{emi za digitalna nara-ka i digitalna faktura za zainteresirani te firmi i instiucii za elektronska komercija
O-ekuvani rezultati	Poednostavno vku-uvawe na pove}e mali i sredni pretprijatija vo e-Biznis, so ogledeka eden del od preduslovi te za toa vku-uvawe bi bile re}eni odnapred. Poednostavuvawe na elektronski ot biznis preku pri fa}awe standardi vo dokumentacijata.
Preduslovi:	Kompletirane regulativata za digitalen potpis.
Vremena implementacija:	12 meseci
Finansiska projekcija:	0 - golemite firmi bi go finansirale projektot so u-estvo na eksperti i resursi od firmite i od instiucii te.
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansiski izvori	U-estvo so resursi od site involvirani vo projektot.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Potrebni te kadrovski resursi bi do}le od golemite kompanii zainteresirani za voveduvawe na projektot i od zainteresirani te -lenki na MASI T, izработка na XML-{emi i evtin ednostaven softver za da mo`e da go koristati malite kompanii koi u-estvuvaat vo sinxi rot na dobavuva-i na golemite kompanii.
Tehnologii	Standardot da bi de razviena tehnologija koja site zainteresirani stranki }e mo`at da ja koristati samata tehnologija da ne bi de preduslov za koristewe na standardot
Vremenski rokovi	24 meseci
Sledewe na realizacijata	Preku 3 mese-ni izve}tai i odr`uvawe na sostanoci na pretstavnicina kompaniite koi se zainteresirani Proverka dali posle 24 meseci standardi te za digitalna faktura i digitalna nara-ka se razvieni i primeneti od strana na pretprijatijata
Rizici	Nedovolna zainteresiranost pome}u pretprijatijata Konflikt na interesi pome}u golemite pretprijatija

Tip na aktivnost:	Proekt PR2.02	
Naziv na aktivnosti:	Analiza na e-podgotvenost na Makedonija za e-biznis.	
Oblast	E-Biznis - C2.02 i C2.03	
Povrzanos		
Nositel na aktivnosti:	Nacionalni ot sovet za pretpri emni { tvo i konkurentnost	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informati -ko op{ testvo; • Nacionalni ot sovet za pretpri emni { tvo i konkurentnost; • uni verzi teti . 	
Opis na aktivnosti	Pri bira ve informaci i za WEF i nivno objavuvawe za dobivawe na jasna slika za e-podgotvenosta vo Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Jasen pregled na e-podgotvenosta na Makedonija. Makedonija vo Network Readiness Index na WEF.	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Paralelno istra`uvawe i obuka.
	2. Komponenta 2	Prezemawe na istra`uvaweto od strana na uni verzi teti te.
Preduslovi :	Odredena metodologija po koja }e se sobiraati obrabotuvaat podatocite	
Vreme na implementacija:	Edna { godi { no vo vremetraawe od 3 meseci .	
Fi nansi ska projekcija:	15.000 evra po istra`uvawe	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	Prvi -no: Donatori Podocna: napla}awe na izve{tai te	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	^ove-ki resursi: studenti pri uni verzi teti te Stru-ni kadri : Nacionalni ot sovet za konkurentnost i pretpri emni { tvo (NSKP) e odgovoren za sproveduvawe na ova istra`uvawe. Tie vo sorabotka so konsultantska ku}a i WEF }e obu-at profesori i asistenti na uni verzi teti te koi bi go planirale, organizirale i bi go sproveduale ova istra`uvawe sekoja godina. Prvi ot pat uni verzi teti te bi u-estvuval e kako partner na odredena konsultantska ku}a vo sproveduvaweto na istra`uvaweto za da se zdobie so iskustvo. Ponatamu, uni verzi teti te bi bile nositeli na istra`uvaweto.	
Tehnologii	Bi trebalo da se primenat metodologijete i standardijete na World Economic Forum.	
Vremenski rokovi	Prvata analiza da se sprovede me u Fevruari -juni 2006 godi na	
Sl edewe na realizacijata	Godi { no objavuvawe na podatocite vo Network readiness index na World Economic Forum	
Rizici	Kvalitetot na istra`uvaweto da e na poni skoni vo Podatocite da ne bi dat pri fateni od World Economic Forum i makedonski te pretprijati ja	

Tip na aktivnost:	Proekt PR2.03	
Naziv na aktivnosti:	Razvoj na biznis-model za reorganizirawe i digitalizirawe na biznis-procesijete i implementacija na e-biznis.	
Nositel na aktivnosti:	Telo so-ineto od makedonski eksperti poddr`ano od konsultantska ku}a i tri izbrani makedonski pretprijati ja.	
Oblast	E-biznis - C2.04 i C2.01	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati -ko op{ testvo; • MASI T. 	

Opis na aktivnosta	I zработка na detalen bi zni s-model i razvoj na detalen bi zni s-plan za tri pretprijatija za reorganizirawe i digitalizacija na procesite.
O-ekuvani rezultati	Detalno razraboteni bi zni s-modeli za tri pretprijatija vo Makedonija.
Preduslovi :	Pretprijatijata treba da se na po-etnata faza na e-Biznis.
Vreme na implementacija:	6-9 meseci
Finansi ska proekcija:	50.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Kombinirano finansi rawe: donatori preku vau-er-sistem i finansi rawe od samata kompanija.
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat eksperti vo privatni ot sektor i na univerzitetite koji bi ja implementirale ovaa aktivnost. Za detalnata analiza na procesite -lenovite na ekspertskata grupa dopolnitelno znaewe }e zdobijat preku treninzi te koji }e bidat organizirani za niv.
Razvojna okol ina	Ovaa aktivnost }e treba da se promovira, na tender da se izberat pretprijatijata i da se formira telo koe }e go sprovede procesot.
Tehnol ogi i	Enterprise Resource Planning. Customer Relationship Management softver i Supply Chain Management softver. Process mapping i metodol ogi za proces-reorganizacija.
Vremenski rokovi	Po-etok: krajot na 2005 godina
Sledewe na realizacijata	Definirawe na klu-ni to-ki i sledewe na realizacijata na ostvaruvaweto.
Rizi ci	Nemo`nost da se pronajdat soodvetni pretprijatija. Razli -no pri ka`ana sostojba so e-biznis vo kompanijata koja e izbrana na tender.

Tip na aktivnost:	Proekt PR2.04	
Naziv na aktivnosta:	Trening za voveduvawe na IKT i e-biznis vo firmite.	
Nositel na aktivnosta:	Agencija za pretpri emni { tvo/Asocijacija na IT-centri	
Oblast	E-Biznis - C2.02, C2.03 i C2.01	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Inkubatorite; • obu-eni treneri . 	
Opis na aktivnosta	Odr`uvawe treninzi za vraboteni te vo inkubatorite za toa kako mo`at da im pomognat na pretprijatijata vo nivni ot region za voveduvawe IKT i e-biznis vo nivni ot biznis.	
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Rasprostranetost na e-biznis inicijativi ; - kontinuirano odr`uvawe treninzi od strana na inkubatorite za pretprijatijata. 	
Komponenti :	1. Obuka na trenerite	Obu-uvawe na nacionalna grupa koja bi bila obu-ena od mejunarodni eksperti za voveduvawe e-biznis (IT i organizaci ski aspekti) vo mali i sredni pretprijatija.
	2. Treninzi od strana na trenerite na vraboteni te vo stolbovi	Obu-uvawe na vraboteni te vo inkubatorite /IT-centri niz Makedonija od strana na obu-enata grupa za voveduvawe e-biznis (IT i organizaci ski aspekti) vo mali i sredni pretprijatija vo nivni te regioni .

Vreme na implementacija:	- 1 nedela seкои { est meseci za nacionalnata grupa; - 4 vi kendi godi { no za vraboteni te vo inkubatori te.
Finansi ska proekcija:	Do 50.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	- 1-va faza: donatori ; - 2-ra faza: inkubatori te treba sami da si gi pokrivaat tro{oci te za ovie treninzi .
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Melunarodni eksperti za voveduvawe na IKT i e-bizni s vo pretpri jatijata Makedonski eksperti od obl asta na IKT i e-bizni s Vraboteni vo inkubatori te niz Makedonija
Razvojna okolina	Kompjuterski oprema u-i lni ca
Tehnologi i	Softver za simulaci i
Vremenski rokovi	Po-etok: septemvri 2005 godi na
Sledewe na realizacijata	Brojot na prezentaci i te i na obuki te koi { to vraboteni te vo inkubatori te gi imaat odr`ano za pretpri jatijata vo ni vni ot region. Broj na bizni si koi napravile e-bizni s-model .
Rizici	- Nedovol na eki pi ranost na inkubatori te; - neorganiziran treni ng za eksperts koto telo .

Ti p na akti vnost:	Proekt PR2.05
Nazi v na akti vno sta:	Promoci ja na e-bizni s
Nosi tel na akti vno sta:	MASI T i Agenci ja ta za i nformati -ko op{ testvo
Oblast	E-Bizni s - C2.03
U-esni ci :	• Donatori ; • pretpri jatija .
Opi s na akti vno sta	Di rektna promoci ja ori enti rana kon pretpri jatijata vo Makedonija za mo`nosti te { to gi nudi e-bizni sot. Promoci jata }e se organi zira preku pra}awe na kratki analizi na slu-ai i pri meri vo koi { to se objasnuva kako konkretno pretpri jate, so sli -ni karakteri stiki kako makedonski te pretpri jatija, imple-menti ralo e-bizni s i kori sti te i probl emi te so koi se soo-ilo.
O-ekuvani rezultati	- Zgol emena i nformi ranost na pretpri jatijata za e-bizni s; - zgol emeni kontakti na pretpri jatijata so lokal ni te inkubatori .
Vreme na implementacija:	Eden bil ten edna{ mese-no. Vkupno 24 meseci .
Finansi ska proekcija:	20.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Donatori
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	- Eksperts koto telo }e gi obezbeduva analizi te na slu-ai te; - MASI T }e dade l ogi sti -ka poddr{ ka.
Vremenski rokovi	Januari 2006 - dekemvri 2007 godi na
Sledewe na realizacijata	Broj na pretpri jatija koi go pri maat bil tenot. Broj na povratni barawa od pretpri jatijata
Rizici	Nesoodvetni analizi i pri lozi vo bil tenot. Mala zai nteresi ranost od strana na pretpri jatijata

Tip na aktivnost:	Projekt PR2.06
Naziv na aktivnosti:	Analiza na potrebata za razvoj na istra`uva-ki centar za e-biznis.
Nositel na aktivnosti:	Univerziteti
Oblast	E-biznis - C2.02 i C2.03
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • MASI T; • MCA; • Upravata za elektronski komunikaci; • Zavodot za statistika na Republika Makedonija.
Opis na aktivnosti	Analiza na potrebata za vospstavuvawe istra`uva-ki centar koj{ to bi istra`oval od oblasta na e-biznis i bi podgotvuvail izve{tai, vodi-i i nasoki za e-biznis za Makedonija.
O-ekuvani rezultati	Studija na opravdanost
Preduslovi:	Soglasnost od site strani za celite i na-i not na rabota na centarot.
Vreme na implementacija:	12 meseci
Finansijska projekcija:	15.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori	Po-etno od donatori, MASI T i od univerziteti.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Konsultantska ku}a koja }e dade objekti vna analiza na potrebata za istra`uva-ki centar
Vremenski rokovi	Analizata da bide gotova do juni 2006 godina
Sledewe na realizacijata	Periodi-ni izve{tai za dinamkata na sproveduvaweto na istra`uvaweto
Rizici	Necelosna analiza i neopfa}awe na site aspekti potrebni za da se donese zdr`ana odluka

Tip na aktivnost:	Projekt PR2.07				
Naziv na aktivnosti:	Vodi- za implementacija na e-biznis vo mali i sredni pretprijati ja (MSP)				
Nositel na aktivnosti:	Univerziteti				
Oblast	E-biznis - C2.01 i C2.02				
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • Agencijata za pretpri emni { tvo. 				
Opis na aktivnosti	Da se napravi vodi- koj }e gi zeme predvid uslovi te vo Makedonija i }e im poslu` na makedonski te MSP vo implementacija na e-biznis.				
O-ekuvani rezultati	Otpe-aten i distri bui ran vodi- za implementacija na e-biznis vo Makedonija.				
Komponenti:	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>1. Komponenta 1</td> <td>I zработка na vodi-ot</td> </tr> <tr> <td>2. Komponenta 2</td> <td>Distri buci ja na vodi-ot</td> </tr> </table>	1. Komponenta 1	I zработка na vodi-ot	2. Komponenta 2	Distri buci ja na vodi-ot
1. Komponenta 1	I zработка na vodi-ot				
2. Komponenta 2	Distri buci ja na vodi-ot				
Preduslovi:	<ul style="list-style-type: none"> - Da se dobi jat rezultati te za e-podgotvenosta na Makedonija za e-biznis; - napraveni bi zni s-planovi za izbrani te pretprijati ja. 				
Vreme na implementacija:	3- 6 meseci				
Finansijska projekcija:	Do 10.000 evra				

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansiski izvori	Donatori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	- Eksperts-koto telo formirano za izработка na planot na tri te golemi pretprijatija vo Makedonija; - inkubatorite.
Tehnologiji	Simulacijski softver za vlijanieto na e-biznisot vrz rabotata na kompanijata.
Vremenski rokovi	Da se zavr{i vo juni 2006 godina
Sledewe na realizacijata	Pobarani vodi-i Pobarana pomo{ od inkubatorite od strana na malite i sredni pretprijatija.
Rizici	Vodi-ot da ne gi otlikuva realnite potrebi na makedonskite pretprijatija

Tip na aktivnost:	Initijativa I N2.01
Naziv na aktivnosta:	Organizacija i u-estvo na forumi za vospostavuvawe kontakti i razmena na informacii na doma{no i na me unarodno ni vo.
Nositel na aktivnosta:	Agencijata za informati-ko op{testvo.
Oblast	E-Biznis - C2.03
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T - u-esnici; • kompaniite - u-esnici; • Upravata za elektronski komunikacii - u-esnici; • banki - u-esnici; • univerziteti.
Opis na aktivnosta	Forumina koji to u-esnicite vo procesot, koji mo`at da se povrzat me u sebe vo e-biznis-sinxerot na vrednosta, bi razgovarale za momentalni ot razvoj i za mo`nosti te za me usebno povrzuvawe vo e-biznis.
O-ekuvani rezultati	Vospostaveni kontakti i razmeneti informacii za mo`nata sorabotka me u razli-ni te biznis-subjekti.
Vreme na implementacija:	Na sekoj {est meseci
Finansijska proekcija:	5.000 evra

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansiski izvori	1-va faza: Vladata i donatori 2-ra faza: MASI T (i Vladata)
Vremenski rokovi	Pred da se raspi{e tender za izbor na kompani za izработка na projekt za niv.
Sledewe na realizacijata	Broj na prisutni na konferencijata
Rizici	Forumite da ne ponudat kvalitetni informacii za pretprijatijata. Kako rezultat na ova da se namali u-estvoto na narednite forumi

Tip na aktivnost:	Initijativa I N2.02
Naziv na aktivnosta:	Formirawe asocijacija/fondacija na subjekti zainteresirani za realizacijana odredeni proekti (na primer, digitalen potpis).

Nositel na aktivnost:	Forma na asocijacija/fondacija koja treba da se defini ra dopolni tel no.
Oblast	E-biznis - C2.01 i C2.03
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Privatni pretprijatija (vo slu-ajot za digitalen potpis); • "Makedonski telekomunikaci i"; • KIBS; • delovni te banki .
Opis na aktivnost	Osnovna aktivnost na asocijacija bi bila podelba na ulogite na sekoja od -lenkite vo funkcija na realizirane na zacrtani ot projekt. Toa prakti-no zna-i da se napravi analiza na sastojbata vo koja e sega ovoj projekt, potrebni te -ekori za negova realizacija i prezemawe aktivnosti na sekoj od subjektite za realizirane na tie -ekori .
O-ekuvani rezultati	Pobrze realizirane na projektot koj e ve}e otpo-nat blagodarenie na aktivno i organizirano deluvawe na zainteresirane strani .
Preduslovi:	Da se animiraat u-esnici te taka { to }e si go najdat svojot interes vo nekoja forma na asocijacija.
Vreme na implementacija:	3-6 meseci
Finansi ska projekcija:	0 - asocijacija bi se finansirala od vlogovi na osnova-ite.
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Po-etok: Vlogovi od osnova-ite i zainteresirane stranki
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Nositeli bi bile klu-nite lu}e od zainteresirane instituci i , a po potreba bi se anga`irale nadvore{ni lica ili instituci i potrebni za razre{uvawe na konkretni problemi .
Razvojna okolina	Ovaa aktivnost bi se promovirala na inicijativen sastanok na zainteresirane subjektite .
Vremenski rokovi	Po-etok: vedna{
Sl edewe na realizacijata	Broj na projekti na koji raboti asocijacija Broj na uspe{no realizirane projekti
Rizici	Rezi stentnost na subjektite, nedostatok na inicijativa da se zapo-ne enegri -no i organizirano so realizacija na projektot.

Tip na aktivnost:	Inicijativa IN2.03
Naziv na aktivnost:	Postavuvawe informacii za delovni subjektivo Republika Makedonija na veb-portal .
Nositel na aktivnost:	Centralni ot registar na Republika Makedonija
Oblast	E-biznis - C2.03
Opis na aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Izrabotka na veb-portal na koj bi bile prezentirane informacii za delovni te subjektite koji ne se delovna tajna (to-en naziv, sopstvenost, sedi {te, bilansi , na koji banki e deponent). - Postavuvawe link do veb-portalot na one firmi koji imaat veb-portal i link do e-market-centar za one koji nemaat, kako i e-adresa za kontakt.
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Otvorawe na delovni te subjektite kon Internet; - ednostavno dobivawe osnovni informacii za delovni te subjektite .
Preduslovi:	Uredba so koja bi ť se nalo`ilo na institucijata si te informacii koji ne se delovna tajna da gi napravi elektronski dostapni .

Vreme na implementacija:	2 meseca, vključuj{i i vreme potrebno da se organizira rabotata. Vremeto na implementacija e direktno zavisno i od zavr{uvaweto na proektot za e-market-centar.
Finansi ska proekcija:	100.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Donatori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Akti vnosta bi trebalo da ja izvede Centralni ot registar dokolku sami ot go izrabotuva svojot veb-portal ili firma specializirana za toa.
Razvojna okolina	Ovaa akti vnost }e treba da se promovira, na tender da se izberat kompani te i da se formira telo koe }e go sprovede procesot.
Vremenski rokovi	Po-etok: maj 2005 godina
Sledewe na realizacijata	Broj na kompani i koi se prezenti rani na portal ot. Kvalitetot i a`uriranosta na podatoci te. Posetenosta na portal ot.
Rizici	Uredbata da ne se donese. Portali vo privatna sopstvenost da nudat pokvalitetni podatoci

4.3 E-VLADA

Tip na akti vnost:	Proekt - PR3.01
Naziv na akti vnosti:	Kreiranje veb-portal za u-estvo na gra ani te vo gradeweto na op{ testvoto (e-democracy).
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 1 - U-estvo na gra ani te vo gradewe na informati -koto op{ testvo
Nositel na akti vnosti:	Vladata, Generalen sekretarijat, ministarstvata
U-esnici:	Pretstavnici od sите organi na dr`avnata uprava i organi te na edinicite na lokalnata samouprava.
Opis na akti vnosti:	Veb-portal ot treba da ovozmo`i aktivno u-estvo na gra ani te vo gradeweto na op{ testvoto niz pove}e formi so mo`nost za debati, pra}awa i inicirawe novi idei i vo ramkite na lokalnata i centralnata vlast.
O-ekuvani rezultati:	Pogolema transparentnost vo raboteweto na Vladata.
Preduslovi:	Politi -ka volja i aktivno vkl u-uvawe na sите subjekti.
Vreme na implementacija:	Do 1 godina
Finansi ska projekcija:	Do 3000 Evra
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija
Stru -ni kadri, -ove -ki resursi, neophodno znaewe i stru -nost	Postojat stru -ni kadri i -ove -ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni -ka opremenost.
Tehnologiji:	Veb-tehnologija, XML
Vremenski rokovi:	1 godina
Sl edewe na realizacijata:	Preku redovni izve}tai
Rizici:	Nepostoewe volja i inertnost od javnite insti tucii

Tip na akti vnost:	Inicijativa - IN3.01
Naziv na akti vnosti:	Vladini merki - inicijativi za namaluvawe na danokot za veb (softverski) uslugi od IT-tehnologija
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i insti tucionalna ramka za razvoj na informati -koto op{ testvo.
Nositel na akti vnosti:	Vladata na Republika Makedonija
U-esnici:	Vladata na Republika Makedonija
Opis na akti vnosti:	Vladata treba da povede inicijativi za namaluvawe na danok od ovoj vid
O-ekuvani rezultati:	Dobivawe namalen danok za softverski te uslugi od IT-tehnologijata
Preduslovi:	Politi -ka volja vo Vladata
Vreme na implementacija:	Do 1 godina
Finansi ska projekcija:	200.000 evra

Kritični faktori pri implementaciji	
Finansijski izvori:	
Stručni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znanje i stručnost	Vladata raspolaga so -ove-ki resursi za realizacija na ova inicijativa
Vremenski rokovi:	Do 1 godina
Sledewe na realizaciji:	Niz soodvetni te vladini institucii
Rizici:	Nepostoewe politička volja i inertnost od strana na Vladata.

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.02
Naziv na aktivnosti:	Definirawe standardi i arhitektura za e-vladini aplikacii i pilot-proekti.
Oblast:	E-Vlada, infrastruktura
Povrzanost:	Cel 5 - Elektronski i online-transakcii za e-vladinite usluge koi stimuliraat ekonomski i socijalen prosperitet.
Nositel na aktivnosti:	Vladata na Republika Makedonija, KIT
Uesnici:	Pretstavnici od site organina dr`avnata uprava, Sektor za informatička tehnologija pri Generalnot sekretarijat, KIT i pretstavnici od Univerzitetot.
Opis na aktivnosti:	Definirawe standardi, procesi, metodi i produkti za e-vladini aplikacii.
Oekuvani rezultati:	Pogolema efikasnost i efektivnost na Vladata
Komponenti:	1. Komponenta 1 Definirawe na infrastrukturata 2. Komponenta 2 Definirawe na standardite
Preduslovi:	Politička volja i aktivno vkljuuvawe na site subjekti
Vreme na implementacija:	Do 1 godina
Finansijska projekcija:	Do 15.000 evra

Kritični faktori pri implementaciji	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija
Stručni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znanje i stručnost	Postojat stručni kadri i -ove-ki resursi
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehnička opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologija, XML
Vremenski rokovi:	Do 2 godini
Sledewe na realizaciji:	Preku redovni izveštai
Rizici:	Nepostoewe volja i potrebni finansijski sredstva

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.03
Naziv na aktivnosti:	Obezbeduvawe edinstvena programa za upravuvawe so elektronski dokumenti - (document & workflow management)
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 2 - Infrastruktura na zadovolitelno nivo
Nositel na aktivnosti:	Vladata na Republika Makedonija, KIT
Uesnici:	Pretstavnici od site organina dr`avnata uprava i organite na edinicite na lokalnata samouprava

Opis na aktivnosta:	Realizacija na document management i workflow-sistemot prvo vo sekoj organ na dr`avnata uprava, a potoa realizacija na programa za upravuvawe na elektronski dokumenti so lokalnata vlast.	
O-ekuvani rezultati:	Pogolema efikasnost i efektivnost na site institucii i involvirani vo proektov.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Realizacija na sistemot interno vo sekoj organ na dr`avnata vlast.
	2. Komponenta 2	Realizacija na sistemot interno vo sekoj organ na ednici te na lokalnata samouprava.
	3. Komponenta 3	Obezbeduvawe edinstvena programa.
Preduslovi:	Politi-ka volja i aktivno vkluvuvawe na site subjekti.	
Vreme na implementacija:	Do 1 godina	
Finansi ska proekcija:	Do 100.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finanski izvori:	Buxet na Republika Makedonija i drugi nadvore{ni izvori	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi	
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost	
Tehnologii:	Veb-tehnologija, XML	
Vremenski rokovi:	Do 2 godini	
Sl edewe na realizacijata:	Preku redovni izve{tai	
Rizici:	Nepostoewe volja i potrebni finansi ski sredstva	

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.04	
Naziv na aktivnosta:	Ovozmo`uvawe dostap do besplatni i nformacii za site zakoni i zakonski dokumenti.	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i institucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{testvo.	
Nositel na aktivnosta:	Vladata na Republika Makedonija	
U-esnici:	Organi na dr`avnata vlast, Sobrani eto na Republika Makedonija	
Opis na aktivnosta:	Javno objavuvawe i besplaten dostap do site informacii povrzani so zakoni te i zakonski te akti.	
O-ekuvani rezultati:	Pogolemo zapoznavawe na gra ani te so site zakonski proekti {to gi donesuva Vladata.	
Preduslovi:	Politi-ka volja i aktivno vkluvuvawe na site subjekti.	
Vreme na implementacija:	6 meseci	
Finansi ska proekcija:	Do 3.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finanski izvori:	Buxet na Republika Makedonija	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi.	
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost	

Tehnologiji:	Veb-tehnologija, XML
Vremenski rokovi:	1 godina
Sladewe na realizacijata:	Preku redovni izveštai
Rizici:	Nepostoewe volja na site involvirani subjekti

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.05
Naziv na aktivnosti:	Voveduvawe ID Card
Oblast:	E-Vlada
Povrzanosť:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnosti:	MVR
U-esnici:	Privatni ot sektor so aktivno u-estvo na organe te na dr`avnata vlast.
Opis na aktivnosti:	Realizacija na identifikaciona elektronska li-na karta na grajanite so site potrebni li-ni podatoci.
O-ekuvani rezultati:	Efikasnost, efektivnost vo raboteweto i bezbednost na li-nite podatoci.
Preduslovi:	Politi-ka volja i aktivno vkl u-uvawe na site subjekti.
Vreme na implementacija:	Do 24 meseci
Finansi ska projekcija:	2.000.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi nadvore{ni izvori.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologiji:	Veb-tehnologija, XML
Vremenski rokovi:	Do 24 meseci
Sladewe na realizacijata:	Preku redovni izveštai
Rizici:	Nepostoewe volja na site involvirani subjekti i potrebni finansi ski sredstva.

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.06
Naziv na aktivnosti:	Kreirawe veb-portal za site postojni uslugi kon grajanite i biznis-zaednicata.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanosť:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnosti:	Vladata, Generalni ot sekretarijat, ministarstvata i organe te na edinicite na lokalnata samouprava.
U-esnici:	Privatni ot sektor po pat na javen tender.
Opis na aktivnosti:	Dostapnost i ponuduvawe na site uslugi elektronski, koi to Vladata gi nudi na site subjekti, organe te na dr`avnata uprava i organe te na edinicite na lokalnata samouprava.
O-ekuvani rezultati:	Poefikasno i potransparentno rabotewe na Vladata od aspekt na nadvore{nite subjekti.
Preduslovi:	Politi-ka volja i aktivno vkl u-uvawe na site subjekti.

Vreme na implementacija:	Od 6-12 meseci
Finansi ska proekcija:	Do 3000 evra
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donatori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi.
Razvojna okol ina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi i:	Veb-tehnol ogi ja, XML
Vremenski rokovi:	1 godi na
Sl edewe na realiz acijata:	Preku redovni izve{ tai
Rizi ci:	Nepostoewe volja na si te i nvolvi rani subjekti

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.07
Naziv na aktivnosti:	Vrabortuvawe i obuka na I KT-kadar vo dr`avnata admi ni straci ja.
Oblast:	E-Vlada, e-obrazovani e
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na aktivnosti:	Vl adata, mi ni sterstvata
U-esnici:	Si te organi na dr`avnata vlast i organi te na edini ci te na lokalnata samouprava, Agencijata za dr`avni slu`beni ci
Opis na aktivnosti:	Vrabortuvawe i obuka na potreben I KT-kadar vo dr`avnata admi ni straci ja zaradi realiz acijata na tekovni te i strate{ki te zada-i i cel i.
O-ekuvani rezultati:	Uspe{ na realiz acijata na si te postaveni aktivnosti i zada-i od obl asta na I KT.
Preduslovi:	Sozdavawe na si te potrebni preduslovi i mo`nosti od strana na Vl adata za vrabortuvawe, obuka i zadr`uvawe na I KT-kadar.
Vreme na implementacija:	Do 24 meseci
Finansi ska proekcija:	500.000 evra
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Ne postojat dovol no stru-ni kadri od obl asta na I KT.
Vremenski rokovi:	Do 24 meseci
Sl edewe na realiz acijata:	Niz tekovni izve{ tai
Rizi ci:	Nemawe dovol na poli ti -ka volja za realiz acijata na ovoj proekt.

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.08
Naziv na aktivnosti:	Obuka i serti fi kaci ja za I KT-pi smenost na dr`avnata admi ni straci ja.
Oblast:	E-Vlada, e-obrazovani e
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na aktivnosti:	Pri vatni ot sektor, bi zni s-zaedni cata.

U-esnici:	Organi te na dr`avnata vlast, organi te na edinci te na lokal-nata samouprava, obrazovni te institucii i nadvore{ni subjekti.	
Opis na aktivnosta:	Dr`avni te slu`beni ci generalno i maat mnogu ni sko ni vo na IKT-pismenost. Zaradi toa, a od druga strana zaradi efikasna realizacija na postaveni te zada-i, potrebna e obuka i serti fikacija za IKT-pismenost.	
O-ekuvani rezultati:	Zgol emena efikasnost i efekti vnost na vraboteni te.	
Komponenti:	1. Komponentna 1	Defini rawe na-in i tip na obuka
	2. Komponenta 2	Defini rawe na serti fikacijata
Preduslovi:	Postoewe sil na volja za sproveduvawe na ovoj koncept na obuka.	
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci	
Fi nansi ska proekcija:	Do 50.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori:	Buxet na Republ ika Makedonija, donaci i i drugi nadvore{ni izvori.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postoi dovol en nadvore{ en stru-en kadar za sproveduvawe na ovoj vid obuka za dr`avnata admi ni stracija.	
Vremenski rokovi:	24 meseci	
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai	
Rizici:	Nepostoewe dovol na i nici jati va i volja za realizacija na ovoj koncept, kako i potrebni fi nansi ski sredstva.	

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.09	
Naziv na aktivnosta:	I zrobotka na portal na Vladata na Republ ika Makedonija.	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 6 -. Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata admi ni stracija.	
Nositel na aktivnosta:	Vlada, Generalni ot sekretari jat, mi ni sterstvata.	
U-esnici:	Privatni ot sektor po pat na javen tender.	
Opis na aktivnosta:	Implementacija i redizajn na portal ot vrz baza na doneseni standardi.	
O-ekuvani rezultati:	Nov portal na Vladata na Republ ika Makedonija.	
Vreme na implementacija:	Do 6 meseci	
Fi nansi ska proekcija:	Do 3000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori:	Buxet na Republ ika Makedonija i donacija od privatni ot sektor.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi.	
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni -ka opremenost	
Tehnol ogi:	Veb-tehnol ogi ja, XML	
Vremenski rokovi:	1 godi na	
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai	

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.10
Naziv na aktivnosti:	Opremuвање na op{tinite so najmal ku tri kompjuteri i nepre-eno povrzuvawe so Internet vo funkciji na to-ki za javen pristap.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 2 - Infrastruktura na zadovolitelno nivo
Nositel na aktivnosti:	Vladata, Lokalnata samouprava
U-esnici:	Organite na ednici te na Lokalnata samouprava, privatni ot sektor.
Opis na aktivnosti:	Obezbeduvawe na potrebnata oprema za realizacija na projektite, kako i obezbeduvawe lice koe }e gi odr`uva kompjuterite i }e izveduva obuka na personalot vo op{tinite.
O-ekuvani rezultati:	Podgotvenost na organite na ednici te na Lokalnata samouprava za realizacija na konkretnite projektite.
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci
Finansi ska projekcija:	Do 300.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi finansi ski izvori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi.
Razvojna okolina	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Vremenski rokovi	1 godina
Pratewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai
Rizici:	Nemawe dovolno finansi ski sredstva

Tip na aktivnost:	Inicijativa - IN3.02
Naziv na aktivnosti:	Inicijativi za stimulirawe na koristeweto uslugi preku Internet i kreirawe sodr`ini.
Oblast:	E-Vlada,
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i insti tucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{testvo.
Nositel na aktivnosti:	Vladata na Republika Makedonija, KIT
U-esnici:	Organite na upravata, Ministertvo za ekonomija i drugi ministertva
Opis na aktivnosti:	Promocija na ovoj projekt preku kogo }e se stimulira zgol emuvaweto na koristeweto uslugi preku Internet.
O-ekuvani rezultati:	Drasti-no zgol emuvawe na koristeweto na uslugite preku Internet.
Preduslovi:	Postoewe cvrsta volja vo organite na upravata.
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci
Finansi ska projekcija:	Do 20.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, privatni ot sektor, donacii i dr. nadvore{ni finansi ski izvori.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postoi dovolen stru-en kadar i ostanati -ove-ki resursi potrebni za realizacija na projektov.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost

Tehnologij:	Veb-tehnologija, XML
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izveštai
Rizici:	Nepostoewe dovolno cvrsta volja i rešenost vo organi te na upravata za realizacija na proektov.

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.11	
Naziv na aktivnosta:	Analiza na korisni-ki barawa vo sekoj organ na dr`avnata uprava, redizajni i reorganizacija na postojni te proceduri vo raboteweto na dr`avnata administracija.	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 5 - Elektronski i online-transakcii za e-vladinite uslugi koi stimuliraat ekonomski i socijalen prosperitet.	
Nositel na aktivnosta:	Vlada, Generalni ot sekretarijat, ministervata	
U-esnici:	Pretstavnici od organi te na dr`avnata uprava	
Opis na aktivnosta:	Potrebno e sekoj organ na upravata da izvr{i analiza na biznis-procesite i korisni-ki te barawa koi { to gi i izvr{uva, so cel podgotovka na avtomatizacija na rabotnite procesi i voveduvawe elektronski na-in na rabota.	
O-ekuvani rezultati:	Podgotvenost za elektronski na-in na rabota	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Definirawena site rabotni procesi
	2. Komponenta 2	Selekcija koi procesi mo`e da se avtomatiziraat
Preduslovi:	Konkretna intencija i jasno izrazena volja od sekoj organ na dr`avnata uprava da se realizira proektov.	
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci	
Finansijska projekcija:	500.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.	
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost	
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izveštai	
Rizici:	Nemawe dovolno finansijski sredstva i dovolna zaloba.	

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.12	
Naziv na aktivnosta:	Podgotovka i vodewe sednici na Vlada	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 6 - Zgolomen broj IKT-eksperti i zgolemeni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.	
Nositel na aktivnosta:	Vlada, Generalni ot sekretarijat	
U-esnici:	Privatni ot sektor	
Opis na aktivnosta:	Potrebna e promena na dosega{ni ot na-in na rabota na Vlada i premikon elektronskoto rabotewe.	
O-ekuvani rezultati:	Potpolna avtomatizacija na podgotovkata i vodeweto na sednici te na Vlada.	

Preduslovi :	Jasna opredelba na Vladata
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci
Finansi ska proekcija:	Do 50.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori :	Buxet na Republi ka Makedoni ja, privatni ot sektor
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi .
Razvojna okol ina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi i :	Veb-tehnol ogi ja, XML
Vremenski rokovi :	1 godi na
Sl edewe na realiz acijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.13
Naziv na aktivnosti:	Promptno i nformirawe za amandmani i prateni -ki pra{ awa
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgolemeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na aktivnosti:	Vladata, Generalni ot sekretari jat, Sobrani eto na Republi ka Makedoni ja
U-esnici :	Pri vatni ot sektor
Opis na aktivnosti:	Dostapnost na si te i nformaci i vo vrska so amandmani te i prateni -ki te pra{ awa.
O-ekuvani rezultati :	Ovozmo` uvawe pri stap na gra ani te kon a` urni i nformaci i vo vrska so amandmani te i prateni -ki te pra{ awa.
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci
Finansi ska proekcija:	Do 3000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori :	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donaci i
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi .
Razvojna okol ina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi i :	Veb-tehnol ogi ja, XML
Vremenski rokovi :	1 godi na
Sl edewe na realiz acijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.14
Naziv na aktivnosti:	Krei rawe veb-portal za e-legi slati va za predlozi i komentari za zakoni i drugi propisi (e-legi slati va).
Oblast:	E-Vlada, e-gra ani
Povrzanost:	Cel 1 - U-estvo na gra ani te vo gradeweto na i nformati -koto op{ testvo.
Nosi tel na aktivnosti:	NVO
U-esnici :	Pri vatni ot sektor

Opis na aktivnosta:	Potrebno e konstruktivno u-estvo na si te nose-ki subjekti , advokati , pravnici i nau-ni rabotnici vo delot na dobi vawe efikasna legi slativa.
O-ekuvani rezultati :	Dobi vawe pokval iteten zakonski materijal .
Vreme na implementacija:	Od 6-12 meseci
Finansi ska proekcija:	Do 3000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori :	Donaci i, drugi nadvore{ ni finansi ski izvori
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi .
Razvojna okolina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi :	Veb-tehnol ogi ja, XML
Vremenski rokovi :	1 godi na
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{ tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.15	
Naziv na aktivnosta:	Postavuvawe fizi -ka i nfrastruktura meju dr` avni te i nsti tuci i i pristap na I nternet.	
Oblast:	E-Vlada, infrastruktura	
Povrzanost:	Cel 2 - I nfrastruktura na zadovol itel no ni vo	
Nositel na aktivnosta:	Vladata, mi ni sterstvata, lokalnata samouprava	
U-esnici :	Nadvore{ ni subjekti ,privatni ot sektor i vnatre{ ni resursi na organi te na dr` avnata uprava.	
Opis na aktivnosta:	Potrebno e postavuvawe i nfrastruktura na fizi -ko ni vo, odnosno fizi -ko povrzuvawe meju si te organi na upravata, kako na dr` avno taka i na lokalno ni vo, meju Vladata, organi te na dr` avnata uprava i organi te na edinci te na lokalnata samouprava.	
O-ekuvani rezultati :	Se o-ekuva da se povrzat meju sebe na fizi -ko ni vo organi te na upravata, kako prvi bi ten preduslov za natamo{ na realizacija i na drugi te projekti .	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Analiza na postojnata situacija
	2. Komponenta 2	Sogleduvawe na mo` ni te tehni -ko-tehnolo{ ki soluci i
	3. Komponenta 3	I zbor na najpogoden na-in za realizacija na projektov
Preduslovi :	Cvrsta re{ enost i odlu-nost na najvisoko ni vo za realizacija na vaka kompleksen projekt.	
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci	
Finansi ska proekcija:	Do 3.000.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori :	Buxet na Republi ka Makedonija, donaci i, drugi nadvore{ ni finansi ski izvori	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postoi nadvore{ en stru-en kadar i potrebni -ove-ki resursi za realizacija na projektov.	

Tehnolog i :	Sovremena opti -ka i nfrastruktura
Vremenski rokovi :	Do 3 godi ni
Sl edewe na real izacijata:	Niz tekovni i zve{ tai za faznata realizacija na proektov.
Ri zi ci :	Nepostoewe dovol na i ni cijati va i volja za realizacija na ovoj koncept, kako i potrebni fi nansi ski sredstva.

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.16	
Nazi v na akti vnosti:	I zgradba na logi -ka i nfrastruktura me u dr` avni te i nsti tuci i .	
Oblast:	E-Vlada, i nfrastruktura	
Povrzanost:	Cel 2 -. I nfrastruktura na zadovol i tel no ni vo.	
Nosi tel na akti vnosti:	VI adata, mi ni sterstvata, lokal nata samouprava	
U-esnici :	Nadvore{ ni subjekti , pri vatni ot sektor i vnatre{ ni resursi na organi te na dr` avnata uprava.	
Opis na akti vnosti:	Potrebna e logi -ka i nfrastruktura i povrzanost na si te organi na upravata vrz ve}e re{ en koncept na fi zi -kata i nfrastruktura, me u VI adata, organi te na dr` avnata uprava i organi te na edi ni ci te na lokal nata samouprava.	
O-ekuvani rezultati :	Razvi en i real izi ran konceptot na fi zi -kata i nfrastruktura za povrzanost na si te organi na upravata.	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Sogleduvawe na si te mo` ni tehni -ko-tehnolo{ ki re{ enija
	2. Komponenta 2	I zbor i i mplementacija na tehni -koto re{ enie
Preduslovi :	Real izi ran konceptot na fi zi -kata i nfrastruktura	
Vreme na i mplementacija:	Od 12-24 meseci	
Fi nansi ska proekcija:	Do 1.000.000 evra	

Kriti -ni faktori pri i mplementacijata

Fi nansi ski izvori :	Buxet na Republi ka Makedonija, donaci i , drugi nadvore{ ni fi nansi ski izvori .
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postoi nadvore{ en stru-en kadar i potrebni -ove-ki resursi za realizacija na proektov.
Razvojna okol ina:	Logi -ka povrzanost bazi rana na I P-uni fici ran protokol
Vremenski rokovi :	24 meseci
Sl edewe na real izacijata:	Niz tekovni i zve{ tai za faznata realizacija na proektov.
Ri zi ci :	Nepostoewe dovol na i ni cijati va i volja za realizacija na ovoj koncept, kako i potrebni fi nansi ski sredstva.

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.17
Nazi v na akti vnosti:	e-Procurement-si stem
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na akti vnosti:	VI adata, Mi ni sterstvoto za fi nansi i
U-esnici :	Pri vatni ot sektor vo tesna sorabotka so organi te na dr` avnata uprava.

Opis na aktivnosta:	Realizacija na projektov podrazbira re{ enie za voveduvawe na elektronski centraliziran sistem na javni te nabavki .
O-ekuvani rezultati:	Pogolema transparentnost vo raboteweto na Vladata vo delot na javni te nabavki .
Preduslovi:	I zrazena i jasna politi -ka volja za realizacija na projektov.
Vreme na implementacija:	Do 12 meseci
Finansi ska projekcija:	Do 20.000 evra
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donaci i
Stru -ni kadri , -ove -ki resursi , neophodno znaewe i stru -nost	Postoi dovolen stru -en kadar i ostanati -ove -ki resursi potrebni za realizacija na projektov.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi :	Veb -tehnol ogi ja, XML
Vremenski rokovi :	1 godina
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{ tai
Rizici:	Nepostoeewe dovolno cvrsta volja i re{ enost vo organi te na upravata za realizacija na projektov.

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.18
Naziv na aktivnosta:	Sledewe na harmonizacijata na zakonodavstvoto so zakonodavstvoto na EU.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i insti tucionalna ramka za razvoj na informati -koto op{ testvo.
Nositel na aktivnosta:	Vladata, Generalni ot sekretari jat - Sektor za evropi ntegraci i
Opis na aktivnosta:	Kontinui rano sledewe na zakonodavstvoto na EU i harmonizacija na na{ eto zakonodavstvo so ona na EU.
O-ekuvani rezultati:	Usoglasuvawe na na{ eto zakonodavstvo so zakonodavstvoto na EU.
Vreme na implementacija:	Do 18 meseci
Finansi ska projekcija:	Do 10.000 evra
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Donaci i
Stru -ni kadri , -ove -ki resursi , neophodno znaewe i stru -nost	Postojat stru -ni kadri i potrebni -ove -ki resursi .
Vremenski rokovi:	18 meseci
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{ tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.19
Naziv na aktivnosta:	Elektronsko dostavuvawe podatoci do Dr` avni ot zavod za stati sti ka od strana na organi te na upravata i insti tuci i te na obrazovni ot si stem (e -stati sti ka).
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 5 - Elektronski i online -transakci i za e -vl adini te uslugi koi stimuli raat ekonomski i soci jal en prosperi tet.

	Cel 4 - Logi-ka infrastruktura za sodremeni IKT-re{ enija i mre`no povrzuvawe na vladi ni i nst i tuci i.	
Nosi tel na akti vnosta:	Vladata, KI T, Dr`avni ot zavod za stati stika	
U-esnici :	Organi te na upravata i i nst i tuci i te na obrazovni ot si stem.	
Opi s na akti vnosta	I zrobotka na zaedni -ki pra{ alni ci i izve{ tai i obezbeduvawe potreben softver.	
O-ekuvani rezultati	Poefi kasa razmena na slu`beni informaci i i podatoci obezbedena preku: <ul style="list-style-type: none"> • racionalizacija na rabotata vo dr`avni te organi ; • skraten vremenski period od pri bi raweto do objavuvaweto na podatoci te; • obezbeden pogol em kval i tet na podatoci te. 	
Komponenti :	1. Komponenta 1	Utvrduvawe spi sok na podatoci te koi mo`e da bi dat predmet na elektronsko dostavuvawe od dr`avni te organi i i nst i tuci i te na obrazovni ot si stem do Dr`avni ot zavod za stati stika.
	2. Komponenta 2	Defi ni rawe na zaedni -ki pra{ alni ci i izve{ tai koi }e gi pokri vaat potrebi te na dвете strani .
	3. Komponenta 3	Pri lagoduvawe na ve}e postojni te ili izrobotka na novi softveri koi }e go ovozmo`at elektronski ot transfer na podatoci te od dr`avni te organi i i nst i tuci i te na obrazovni ot si stem do Dr`avni ot zavod za stati stika.
Preduslovi :	Postoewe na I T-infrastruktura vo dr`avni te organi i i nst i tuci i te na obrazovni ot si stem koi dostavuvaat podatoci do Dr`avni ot zavod za stati stika.	
Vreme na implementacija:	Vo ramki te na 14 meseci za dr`avni te organi i i nst i tuci i te na obrazovni ot si stem koi i maat IKT-infrastruktura, a za ostanati te vo rok od 14 meseci otkako }e obezbedat IKT-infrastruktura.	
Fi nansi ska proekcija:	Do 50.000 evra	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donaci i	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Za Dr`avni ot zavod za stati stika: <ul style="list-style-type: none"> • stru-ni kadri postojat, no ne vo dovol en broj za da mo`e da gi pokrijat site tekovni i planirani akti vnosti ; • za odredeni akti vnosti pri izrobotka na softveri te potrebno e anga`i rawe na stru-ni kadri so neophodno znaewe i stru-nost nadvor od Dr`avni ot zavod za stati stika. 	
Razvojna okoli na	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost	
Tehnol ogi i	Veb-tehnol ogi ja, XML	
Vremenski rokovi	2 godi ni	
Sledewe na realizacijata	Procent na podatoci koi se dostavuvaat po elektronski pat (od vkupni ot broj podatoci koi ne se dostavuvani elektronski pred po-etokot na proektot).	
Ri zi ci	- Nedovol na zal o`ba na i nvolvi rani te strani ; - neobezbeduvawe na potrebni te fi nansi ski sredstva.	

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.20	
Naziv na aktivnosti:	Elektronska online-dishemacija na statistiki podatoci od Dr`avni ot zavod za statistika do korisnici te.	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 5 - Elektronski i online-transakcii za e-vladinite uslugi koi stimuli raat ekonomski i socijal en prosperitet.	
Nositel na aktivnosti:	Dr`avni ot zavod za statistika	
Opis na aktivnosti:	I zrobotka na output-bazi na podatoci i veb-stranica za elektronska dishibucija na statistiki podatoci od Dr`avni ot zavod za statistika	
O-ekuvani rezultati:	Postignuvawe pogolema efikasnost vo rabotata na organte na upravata, drugite subjekti i site korisnici preku a`urni i celosno dostapni podatoci.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	I zrobotka na metabazi na podatoci
	2. Komponenta 2	I zrobotka na output-dishemaciona baza na podatoci
	3. Komponenta 3	I zrobotka na veb-stranica
Vreme na implementacija:	Sukcesivno vo rok od 5 godini.	
Finansi ska projekcija:	Do 20.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Stru-ni kadri postojat, no ne vo dovolen broj za da mo`e da gi pokrijat site tekovni i planirani aktivnosti. Za odredeni aktivnosti pri izrobotka na softverite potrebno e anga`irawe na stru-ni kadri so neophodno znaewe i stru-nost nadvor od Dr`avni ot zavod za statistika.	
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost	
Tehnol o gi i:	Veb-tehnol o gi, XML	
Sledewe na realizacijata:	Procent na podatoci koi se dostavuvaat do korisnici te po elektronski pat (od vkupni ot broj statistiki podatoci koi gi obezbeduva Dr`avni ot zavod za statistika vo soglasnost so Programata za statistiki istra`uvawa).	
Rizici:	Neobezbeduvawe na potrebni te finansi ski sredstva i stru-en kadar vo dovolen obem.	

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.21	
Naziv na aktivnosti:	One stop shop za registracija na firmite	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata admini stracija.	
Nositel na aktivnosti:	Centralni ot registar	
U-esnici:	Privatni ot sektor	
Opis na aktivnosti:	Potreba od avtomatizirawe na cel i ot proces za registri rawe firma.	
O-ekuvani rezultati:	Dobivawe edno{ al terski sistem	
Vreme na implementacija:	Do 18 meseci	
Finansi ska projekcija:	Do 10.000 evra	

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donaci i , privaten sektor
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi .
Razvojna okol ina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi i :	Veb-tehnol ogi i , XML
Vremenski rokovi :	24 meseci
Sl edewe na real izacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.22
Nazi v na akti vnosti:	e -Taxation si stem
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na akti vnosti:	VI adata, Mi ni sterstvoto za fi nansi i
U-esnici :	Pretpstavnici od organi te na upravata, privateni ot sektor
Opi s na akti vnosti:	Ovozmo` uvawe elektronsko pl a}awe na danoci te.
O-ekuvani rezultati :	Zgol emuvawe na efi kasnosta pri naplatata na danoci te.
Vreme na implementaci ja:	Do 18 meseci
Fi nansi ska proekci ja:	Do 100.000 evra

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donaci i , privaten sektor
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i -ove-ki resursi .
Razvojna okol ina:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Tehnol ogi i :	Veb-tehnol ogi i , XML
Vremenski rokovi :	24 meseci
Sl edewe na real izacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.23
Nazi v na akti vnosti:	e-Budget si stem
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni straci ja.
Nosi tel na akti vnosti:	VI adata na Republ i ka Makedoni ja, Mi ni sterstvoto za fi nansi i
U-esnici :	Pretpstavnici na organi te na upravata, privateni ot sektor.
Opi s na akti vnosti:	Potreba od elektronsko sl edewe na tro{ eweto na buxetski te sredstva.
O-ekuvani rezultati :	Transparenten na-in na raspredel bata na buxetski te sredstva i di rektno sl edewe na ni vnoto tro{ ewe.
Vreme na implementaci ja:	Do 18 meseci
Fi nansi ska proekci ja:	Do 10.000 evra

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja, donaci i , privaten sektor

Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnol o gi i:	Web-tehnol o gi i, XML
Vremenski rokovi:	24 meseci
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.24
Naziv na akti vnosti:	Merewe na kvali tetot na I KT-pi smenost
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni stracija.
Nosi tel na akti vnosti:	Vl adata, mi ni sterstvata
U-esnici:	Agencijata za dr` avni slu` benici, privatni ot sektor vo sorabotka so organi te na dr` avnata uprava.
Opi s na akti vnosti:	Potrebni se parametri za merewe na kvali tetot na I KT-pi smenosta, odnosno ni voto na tehni -kata kul tura.
O-ekuvani rezultati:	Se o-ekuva da dobi eme merliv parametar za stepenot na I KT-pi smenosta vo javnata admi ni stracija.
Vreme na implementacija:	Do 24 meseci
Fi nansi ska proekcija:	Do 20.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Fi nansi ski izvori:	Buxet na Republi ka Makedoni ja
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni nadvore{ ni kadri.
Vremenski rokovi:	24 meseci
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.25	
Naziv na akti vnosti:	Formi rawe registar na si te bazi na podatoci (registri) vo dr` avni te i nstuci i - centralni registri.	
Oblast:	E-Vlada	
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na I KT-eksperti i zgol emeno ni vo na I KT-pi smenost vo javnata admi ni stracija.	
Nosi tel na akti vnosti:	Vl adata, KI T, mi ni sterstvata	
U-esnici:	Pretstavnici od si te organi na upravata	
Opi s na akti vnosti:	Potrebno e formi rawe na eden centralen registar na si te podatoci - centralna baza, so i ntegrirawe na si te bazi na podatoci od dr` avni te i nstuci i.	
O-ekuvani rezultati:	Formi rawe na edna centralna baza na podatoci.	
Komponenti:	1. Komponenta 1	Formi rawe bazi na podatoci posebno vo sekoj organ na upravata
	2. Komponenta 2	Analiza na na-i not na i ntegrirawe na posebni te bazi na podatoci
	3. Komponenta 3	Formi rawe centralna baza na podatoci

Preduslovi :	Celosna podgotvenost i jasen stav na site organi na upravata okolu realizacija na proektov.
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci
Finansijska proekcija	Do 300.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi nadvore{ni finansijski izvori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni nadvore{ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologii, XML
Vremenski rokovi:	3 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.26
Naziv na aktivnosti:	M-Government-re{enija
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgolomen broj na IKT-eksperti i zgolomeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija
Nositel na aktivnosti:	Vladata
U-esnici:	Privatni ot sektor
Opis na aktivnosti:	Konkretni re{enija so integrirawe na mobilnata telefonija (vo dr`avata vo momentot postoi pogolem procent na korisnici na mobilni telefoni od Internet-korisnici).
O-ekuvani rezultati:	Zgolemuwane na efikasnosta vo rabotata na dr`avnata administracija.
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci
Finansijska proekcija:	Do 100.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Vremenski rokovi:	3 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.27
Naziv na aktivnosti:	Voveduvawe standardi za za{titana informacijski sistemi ISO 17799.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i instiucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{testvo.
Nositel na aktivnosti:	Vladata, ministertvata

U-esnici:	Pretstavni ci od organi te na dr`avnata uprava, Mi ni sterstvoto za odbrana, Mi ni sterstvoto za vnatre{ ni raboti, Di rekci jata za bezbednost na klasi fici rani i nformaci i.
Opis na akti vnosta:	I nformaci oni te sistemi mora da gi zadovol at strogi te standardi od aspekt na za{ titata i bezbednost.
O-ekuvani rezultati:	Zadovol uvawe na svetski te standardi za za{ titata na i nformaci oni te si stemi.
Vreme na implementaci ja:	Od 24-36 meseci
Fi nansi ska proekci ja:	Do 500.000 evra
Kriti -ni faktori pri implementaci jata	
Fi nansi ski izvori:	Buxet na Republ ika Makedoni ja, donaci i i drugi fi nansi ski izvori
Stru -ni kadri, -ove -ki resursi, neophodno znaewe i stru -nost	Postojat stru -ni kadri i drugi -ove -ki resursi.
Razvojna okoli na:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost
Vremenski rokovi:	3 godi ni
Sl edewe na realizaci jata:	Niz tekovni izve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.28
Naziv na akti vnosta:	Defi ni rawe standardi za minimal na I KT -infrastruktura.
Oblast:	E -Vi ada
Povrzanost:	Cel 2 - I nfrastruktura na zadovol i tel no ni vo
Nosi tel na akti vnosta:	Vi adata, lokal nata samouprava
U-esnici:	Organi te na edi ni ci te na lokal nata samouprava, pri vatni ot sektor
Opis na akti vnosta:	Potrebno e da se defi ni raat minimal ni standardi kako preduslov za realizaci ja na infrastrukturate i menaxment na i nformati -ki si stem na lokal no ni vo.
O-ekuvani rezultati:	I nfrastrukturna podgotvenost za realizaci ja na naredni te proekti na lokal no ni vo.
Vreme na implementaci ja:	Od 24-36 meseci
Fi nansi ska proekci ja:	Do 20.000 evra
Kriti -ni faktori pri implementaci jata	
Fi nansi ski izvori:	Buxet na Republ ika Makedoni ja, donaci i, pri vaten sektor
Stru -ni kadri, -ove -ki resursi, neophodno znaewe i stru -nost	Postojat stru -ni kadri i drugi -ove -ki resursi.
Razvojna okoli na:	I nfrastruktura i tehni -ka opremenost.
Vremenski rokovi:	2 godi ni
Sl edewe na realizaci jata:	Niz tekovni izve{ tai

Ti p na akti vnost:	Proekt - PR3.29
Naziv na akti vnosta:	Voveduvawe ISO 9001 standardot i kval i tet na vl adi ni te uslugi.
Oblast:	E -Vi ada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i i nsti tuci onalna ramka za razvoj na i nformati -koto op{ testvo.

Nositel na aktivnost:	Vlada, KIT
U-esnici:	Pretstavnici od Vlada, Generalni ot sekretarijat, privatni ot sektor
Opis na aktivnost:	Zaradi zadovoluvawe na kvalitetot na vladinite servisi, potrebno e voveduvawe na standardot ISO 9001.
O-ekuvani rezultati:	Dobivawe standardizirani vladini servisi
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci
Finansi ska projekcija:	Do 300.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finanski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii, privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Vremenski rokovi:	3 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.30
Naziv na aktivnost:	Dodeluvawe ofi cijalna e-adresa na gra ani te
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnost:	Vlada, Ministarstvoto za vnatre{ni raboti
U-esnici:	Pretstavnici od organite na upravata, od privatni ot sektor.
Opis na aktivnost:	Sl i-no kako dodeluvawe na EMBG, dodeluvawe ofi cijalna e-adresa na gra ani te.
O-ekuvani rezultati:	Realizacija na projektov
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansi ska projekcija:	Do 100.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finanski izvori:	Buxet na Republika Makedonija
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologii, XML
Vremenski rokovi:	4 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.31
Naziv na aktivnost:	Geografski informati-ki sistem - GIS
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnost:	Katastar
U-esnici:	Pretstavnici na organite na dr`avnata uprava, organite na edinici te na lokalnata samouprava, privatni ot sektor, drugi nadvore{ni subjekti.

Opis na aktivnosta:	Razvoj na integriran i zaedni-ki geografski informati-ki sistem.
O-ekuvani rezultati:	Realiziran projekt so dobivawe na mo}eni efikasen GIS upotrebliv za sekoj subjekt.
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansijska projekcija:	Do 1.000.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii, drugi nadvore}ni finansijski izvori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologii, XML
Vremenski rokovi:	4 godini
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve}tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.32
Naziv na aktivnosta:	Mo`nost za razmena na podatoci kreirani vo (ili za) poedine-ni dr`avni institucii i organi so ostanati instiucii vo dr`avata - INSPIRE-inicijativa
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgolimen broj na IKT-eksperti i zgolimenonivo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnosta:	Vladata, ministarstvata
U-esnici:	Privatniot sektor i pretstavnici od organite na upravata.
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansijska projekcija:	Do 20.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii, privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologii, XML
Vremenski rokovi:	4 godini
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve}tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.33
Naziv na aktivnosta:	Standardizacija vo izrabotka na podato-en model za urbanisti-ki planovi (GUP i DUP)
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgolimen broj na IKT-eksperti i zgolimenonivo na IKT-pismenost vo javnata administracija.

Nositel na aktivnosta:	Katastar
U-esnici:	Pretstavnic i od organe na upravata, javni te preprijatija koi se zani mavaat so prostorno plani rawe, privatni ot sektor.
Opis na aktivnosta:	Voveduvawe na standardot za izrabotka na podato-ni ot model za op{tini te, kako i Prostoren plan na Republika Makedonija.
O-ekuvani rezultati:	Dobivawe standardiziran na-in na izrabotka na podato-ni ot model.
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansi ska proekcija:	Do 200.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donaci i, privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Vremenski rokovi:	4 godini
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.34
Naziv na aktivnosta:	Digitalen integri ran katastar na Republika Makedonija
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata admini stracija.
Nositel na aktivnosta:	Katastar
U-esnici:	Pretstavnic i od organe na upravata, javni te preprijatija koi se zani mavaat so GI S, privatni ot sektor.
Opis na aktivnosta:	Dobivawe digitalen integri ran katastar, nadle`nost na DZGR (predviden Proekt na Svetskata banka).
O-ekuvani rezultati:	Digitalizacija na site podatoci {to gi dava katastarot.
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci
Finansi ska proekcija:	Do 500.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donaci i i drugi nadvore{ni finansi ski izvori, privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnol ogi i:	Veb-tehnol ogi i, XML
Vremenski rokovi:	3 godini
Sledewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.35
Naziv na aktivnosta:	GI S - veb-portal za raspolo`ivoto dr`avno zemji {te
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata admini stracija.

Nositel na aktivnosta:	Vladata na Republika Makedonija
U-esnici:	Pretpstavnici od organte na upravata, privatni ot sektor.
Opis na aktivnosta:	Ovozmo`uvawe uvid na a`urirani podatoci za raspolo`ivoto dr`avno zemji { te koe se nudi za prodaba. Rezultat bi bila transparentnosta vo raboteweto, no i pogolema zarabotka od prodabata.
O-ekuvani rezultati:	Transparentnost vo raboteweto
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansi ska proekcija:	Do 10.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi nadvore{ ni finansi ski izvori, privatni ot sektor.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnol o gi i:	Veb-tehnol o gi i, XML
Vremenski rokovi:	3 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.36
Naziv na aktivnosta:	Za{ titata na pri rodni te resursi, na `ivotnata sredi na i na pri rodni te nacionalni bogatstva preku izgradba na GIS-baza na podatoci.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanos t:	Cel 6 - Zgol emen broj na IKT-eksperti i zgol emeno ni vo na IKT-pismenost vo javnata administracija.
Nositel na aktivnosta:	Vladata, ministarstvata
U-esnici:	Privatni ot sektor i pretpstavnici od organte na upravata.
Opis na aktivnosta:	Izgradba na GIS-baza na podatoci za anal izi koi do sega ne se raboteni vo dr`avava i toa: rakovodewe so otpad, kontrola od zvu-ni i vizuelni zagaduvawa, kreirawe na mar{ruti pri transport na opasen materijal i sl i-no, za { to postoji barawe od strana na EU.
O-ekuvani rezultati:	Dobivawe GIS-baza na podatoci
Vreme na implementacija:	Od 3-4 godini
Finansi ska proekcija:	Do 20.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi nadvore{ ni finansi ski izvori, privaten sektor
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnol o gi i:	Veb-tehnol o gi i, XML
Vremenski rokovi:	3 godini
Sl edewe na realizacijata:	Niz tekovni i zve{ tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.37
Naziv na aktivnosti:	Proekti za Ministerstvoto za vnatre{ni raboti i za slu`bite za bezbednost.
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i institucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{testvo.
Nositel na aktivnosti:	MVR
U-esnici:	Pretstavnici od organite na upravata, Carinskata uprava na Makedonija
Opis na aktivnosti:	Realizacija na integrirani bezbednosni komunikacijski informacijski sistemi
O-ekuvani rezultati:	Zgolemuwane na efektivnosta i na efikasnosta
Vreme na implementacija:	Od 24-36 meseci
Finansijska projekcija:	Do 5.000.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija, donacii i drugi nadvore{ni finansijski izvori
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Razvojna okolina:	Infrastruktura i tehni-ka opremenost
Tehnologii:	Veb-tehnologii, XML
Vremenski rokovi:	3 godini
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt - PR3.38
Naziv na aktivnosti:	Donesuwane Nacionalna politika za informati-ko - komunikacijska bezbednost
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i institucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{testvo
Nositel na aktivnosti:	Direkcija za bezbednost na klasificirani informacijski sistemi
U-esnici:	Pretstavnici od Vlada, Ministerstvoto za odbrana, Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, Ministerstvoto za nadvore{ni raboti, Agencijata za razuznavawe, Ministerstvoto za transport i vrski, od privatni ot sektor.
Opis na aktivnosti:	
O-ekuvani rezultati:	Donesuwane Nacionalna politika za informati-ko - komunikacijska bezbednost
Vreme na implementacija:	Do 6 meseci
Finansijska projekcija:	100.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Vremenski rokovi:	6 meseci
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.39
Naziv na aktivnosti:	Bezbednosna sertifikacija na informati-ko-komunikacijski sistemi za procesiranje na klasificirani informacii
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 3 - Zakonska i institucionalna ramka za razvoj na informati-koto op{ testvo
Nositel na aktivnosti:	Direkcija za bezbednost na klasificirani informacii
U-esnici:	Pretstavnici od Vlada, Ministarstvo za odbrana, Ministarstvo za vnutre{ni raboti, Ministarstvo za nadvore{ni raboti, Agencijata za razuznavawe, Ministarstvo za transport i vrski i od privatni ot sektor.
Opis na aktivnosti:	Obvrska na Direkcijata za bezbednost na klasificirani informacii e da sprovede bezbednosna sertifikacija na informati-ko-komunikacijski sistemi za procesiranje na klasificirani informacii.
Vreme na implementacija:	Do 24 meseci
Finansijska projekcija:	Do 100.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori:	Buxet na Republika Makedonija
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Vremenski rokovi:	2 godini
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Projekt - PR3.40
Naziv na aktivnosti:	Formiranje Nacionalno telo za informati-ko-komunikacijska bezbednost
Oblast:	E-Vlada
Povrzanost:	Cel 4 - Logi-ka infrastruktura za sovremeni I KT-re{enija i mre`no povrzuvawe na vladini iustitucii
Nositel na aktivnosti:	Vlada
U-esnici:	Pretstavnici na organite na upravata, na privatni ot sektor.
Opis na aktivnosti:	Zakonska obvrska na Vlada e da formira Nacionalno telo za informati-ko-komunikacijska bezbednost.
O-ekuvani rezultati:	Formiranje Nacionalno telo za informati-ko-komunikacijska bezbednost
Vreme na implementacija:	Do 6 meseci
Finansijska projekcija:	200.000 evra
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat stru-ni kadri i drugi -ove-ki resursi.
Vremenski rokovi:	6 meseci
Sladewe na realizacijata:	Niz tekovni izve{tai

Tip na aktivnost:	Proekt PR3.41	
Naziv na aktivnosti:	Implementacija na informaci onen sistem vo oblasta na socijalnata za{tita	
Oblast	e-Vlada	
Povrzanost	Infrastruktura, C1.03	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvo za trud i socijalna politika (MTSP)	
U-esnici:	MTSP, Centrite za socijalna rabota (CSR)	
Opis na aktivnosti	Voveduvawe na elektronski centraliziran sistem za evidencija na socijalnite pari-ni nadomestoci i uslugi	
O-ekuvani rezultati	Elektronska evidencija na pari-ni nadomestoci na site socijalni pomo{ i {to gi dava RM na grajanite, baza na podatoci za site lica {to dobivaat pari-en nadomestok i i pomo{, elektronska komunikacija meju Ministerstvoto i dr. javni institucii i razmena na podatoci. Efikasna finansi ska kontrola i to-ni statisti-ki izve{tai.	
Komponenti:	1.Razvoj na aplikativen softver	Softver za evidencija na pari-ni te nadomestoci i uslugi, sevkupnata rabota na MTSP i Centrite za socijalna rabota
	2.Mre`na infrastruktura	Povrzuvawe na MTSP so CSR i drugite javni institucii
	3.Nova oprema	Instalacija na nov hardver i operativen softver
	4. Obuka	Obuka na IT kadrite
Vreme na implementacija:	2004 - 2008	
Finansi ska proekcija:	1.400.000 dolari	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	kredit i buxet na RM	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Doma{ni i stranski eksperti, IKT kompanii	
Tehnologii	Se razvi vat tehni-ki standardi, a tehnologijata prema preporakite od EU	
Sledewe na realizacijata	Voveduvawe na indikatori	
Rizici	Problemi vo implementacijata	

4.4 E-OBRAZOVANIE

Tip na aktivnost:	Projekt PR4.01	
Naziv na aktivnosti:	Proteus-portal za sublimirane si te aktivnosti vo oblasti na e-obrazovane	
Oblast:	e-obrazovane (C1)	
Povrzanost so drugi stolbovi:	E-Vlada	
Nositel na aktivnosti:	Agencijata za informatiško opreštvo	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo za obrazovane i nauka; • IKT-kompanija (isporagatela rešenja); • domasni i stranski donatori (korisnici). 	
Opis na aktivnosti:	<p>Postoewetna mnogu donacii i brojni projekti za zgol emuvawe na upotrebata na IT vo si te segmenti na obrazovane, koi naj-esto se nekoordinirani i nestandardizirani, nametnuva silna potreba od koordinirane i sledewena ovi e aktivnosti od edno centralno mesto kade {to }e mo`e da se dobijati informacii za razli-nite aktivnosti koi se vo tek, kako i za one koi treba da otpo-nat za realizirane postavenata strategija. Nakratko, Proteus-portalot, }e bide sublimirane si te IT-aktivnosti koi se odivaat vo oblasti na obrazovane.</p>	
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Baza na podatoci za aktivnostite vo oblasti na primenata i upotrebata na IKT vo obrazovane; - poednostavena koordinacija, usoglasuvawe i kontrolirane na aktivnostite; - pogolema transparentnost. 	
Komponenti:	1. Standardi	Usvojuvawe standardi za identifikacija i registracija na postojni projekti
	2. Izработка na re{eni e	Di zajn, izработка i implementacija na dinamiko veb-re{eni e
Preduslovi:	Pravna legislativa so koja bi se zadol`ile si te one koi imaat tekovni i planiraat dni projekti vo oblasti na obrazovane da gi prijavuvaat projekti te, davaj}i neophodni informacii za celta na projekti te i za o-ekuvane rezultati.	
Vreme na implementacija:	3-6 meseci inicijalna implementacija Kontinuirana aktivnost	
Finansijska projekcija:	<ul style="list-style-type: none"> - 30.000 evra izработка; - 3000 evra godi {no odr`uvawe. 	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Stranski donacii, sredstva od buxetot, % od prijavene projekti vo dr`avata	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Koristewena IKT-kompanija koja }e go realizira re{eni e. Toa }e bide odr`uvano od IKT-specijalisti vo Agencijata za informatiško opreštvo ili eventualno od kompanijata koja go realizirala.	
Razvojna okolina	Veb-aplikacija	
Tehnologii	- Veb-server na koj bi se hostiral portalot;	

	usvojuvawe na evropski te standardi za kreirawe portali za sledewe i evi denti rawe proekti .
Vremenski rokovi	Kontinuirana aktivnost
Sledewe na realizacijata	Agencijata za informati -ko op[testvo }e ja nadgl eduva i zработkata na re{ eni eto soglasno so prethodno napravenata spre ci fi kacija za funkci onal nosti te na portal ot.
Rizi ci	Nea`urno odr`uvawe na portal ot so { to toj }e ja zagubi funkcijata { to treba da ja ima.

Tip na aktivnost:	Projekt PR4.02	
Naziv na aktivnosta:	[i rokopojasno me usebno povrzuvawe na nau-no- i stra`uva-ki te, obrazovni te i kulturni te instituci i i povrzuvawe na MARNET so Evropskata akademska mre`a GEANT i globalni ot Internet.	
Oblast:	e-obrazovani e (C1, C3)	
Povrzanost so drugi stolbovi :	Infrastruktura	
Nositel na aktivnosta:	MARNET - Makedonska akademska i i stra`uva-ka mre`a (uni verzi teti)	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstvoto za obrazovani e i nauka; • Ministerstvoto za transport i vrski ; • Upravata za telekomunikacii ; • "Makedonski telekomunikacii"; • Internet-provajderi ; • korisnici (osnovni , sredni u-ili { ta i uni verzi teti). 	
Opis na aktivnosta	So ovoj razvoj bi trebalo taa mre`a da obezbedi postojan, evtin i kvaliteten prenos na informaci i me u subjekte, kako i so ostanati te obrazovni subjekti vo svetot. Pokraj me usebnoto povrzuvawe na navedeni te institucii vo dr`avata od poseben interes e poddr{kata i prikl u-uwaveto kon akcioni te planovi vo regionot i soodvetni te EU-proekti vo obl asta na brzi mre`i .	
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Brz prenos na informaci i me u subjekte vo obrazovani eto od zemjata i ostanati te subjekti od sosedni te zemji i po{ i roko; - sozdavawe uslovi za razvoj, upotreba i primena na IKT vo obrazovni ot proces. 	
Komponenti :	1. Komponenta 1	[i rokopojasno me usebno povrzuvawe na obrazovni te, nau-ni te i kulturni te subjekti .
	2. Komponenta 2	Povrzuvawe na MARNET so Evropskata akademska mre`a GEANT.
	3. Komponenta 3	Povrzuvawe na obrazovni te, nau-ni te i kulturni te subjekti na Internet.
Preduslovi :	I denti fi kuvawe na postojnata infrastruktura me u subjekte.	
Vreme na implementacija:	4 godi ni	
Fi nansi ska projekcija:	3.500.000 evra, za 4 godi ni	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	<ul style="list-style-type: none"> - HI PERB - programa za rekonstrukcija na Balkanot (2.300.000 evra) - Evropska unija - projekt DANTE - GEANT (600.000 evra) 	

	- Sredstva od buxetot na dr`avata (600.000 evra); - stranski donacii i me unarodni fondovi
Stru-ni kadri, ~ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Proektot }e se realizira so postojnite eksperti od univerzitetite, MARNET i privatnite IKT-kompanii.
Razvojna okolina	- Strate}ka opredelba na Evropskata unija vo razvojt na I nformati-koto op{ testvo e poddr}ka i razvoj na nacionalnite akademski mre`i i zrazena preku ni vno konkretno fi nansi rawe i brojni dokumenti, deklaracii i politi-ki odluki. Evropskata unija niz pettata i }estata ramkovna programago fi nansi ra razvojt na brzite akademski mre`i preku proektot GEANT; - sledewe na ~ekorot so brzot razvoj na akademskite mre`i vo okolnite zemji; - aktivno u-estvo na subjekтите od obrazovani eto; - izrabotka na detalen plan za realizacija na proektot.
Tehnologii	-Analiza na postojnata mre`na i nfrastruktura, hardverska i softverska oprema so koja raspolaga MARNET i ostanatite obrazovni insti tucii; - nabavka i postavuvawe na nova oprema: novi opti-ki kabli, pove}egodi }no i znajmuvawe na postojni opti-ki vlakna, aktivna oprema bazirana na WDM, nabavka na bez`i-ni sistemi bazirani na OFDM, WiMAX, WiFi.
Vremenski rokovi	Kontinuiran proces
Sledewe na realizacijata	Realizacijata }e bide analizirana preku sledewe na indikatori te za brzina na komunikacijata me u subjekтите, kako i preku brojot na subjekтите povrzani na Internet.
Rizici	Nenavremeno ekipi rawe, profesionalizacija i fi nansi ska stabilnost na MARNET.

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.03
Naziv na aktivnosta:	Opremuwawe na site obrazovni, nau-ni i kulturni insti tucii so soodvetna IKT i voveduvawe normativi za razmena na informaci i.
Oblast:	E-obrazovani e (C2)
Povrzanost so drugi stolbovi:	Infrastruktura
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za obrazovani e
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati -ko op{ testvo; • bizni s-sektor (IKT-kompanii); • MARNET; • "Makedonski tel ekomunikacii".
Opis na aktivnosta	Proektot treba da obezbedi soodvetna IKT-oprema vo obrazovni, nau-ni i kulturni insti tucii, koja e osnoven preduslov za kori stewe na servisi te vo informati -koto op{ testvo. Kako kval itativna merka za postignatite rezultati treba da bide zadovoluvawe na standardite postaveni od Evropskata unija za brojot na kompjuteri po u-enik, brojot na u-enici koi koristat Internet, brojot na nastavnici -ija struka e razli -na od IT, a koristat IT-oprema i tn.

O-ekuvani rezultati	Podobruvawe na obrazovni ot proces preku upotreba na IKT, kako i i spolnuvawe na standardi te postaveni od Evropskata unija.	
Komponenti :	1. Proektna zada-a	I zrabotka na proektna zada-a za opremuvawe na si te obrazovni , nau-ni i kulturni insti tucii so defini rawe na potrebni ot hardver i softver. Defini rawe na standardi i normativi za razmena na informaci i.
	2. Implementacija	Implementi rawe na kompjuterskata oprema i softver defini ran vo prehodnata faza.
Preduslovi :	Mejusebna povrzanost na insti tucii te, postoeve na vnatre{ na mre`a.	
Vreme na implementacija:	2-3 godi ni	
Finansi ska projekcija:	3.000.000-5.000.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	<ul style="list-style-type: none"> • Stranski donacii; • Buxetot na R. Makedonija; • sopstveni sredstva na insti tucii te. 	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Proektot je se realizira so pomo{ na ekspertite od univerziteti te i privatni te IKT-kompanii .	
Razvojna okolina	<ul style="list-style-type: none"> - Postojnata analiza na momentalnata sostojba so IKT oprema vo subjekti te od obrazovani eto; - izrabotka na detalen plan za implementacija i monitoring na aktivnosti te od proektot. 	
Tehnol ogi i	Vmre`uvawe, serveri , rabotni stanici , pe-ata-i , oprema za prezentacii (videobimovi), softver.	
Vremenski rokovi	Kontinuiran proces	
Sledewe na realizacijata	Ministerstvoto treba da ja sledi realizacijata na proektot preku sledewe na standardi te postaveni od EU za brojot na kompjuteri po u-enik, broj na u-enici koi imaat pristap do Internet i tn.	
Rizi ci	Nekoordinirani aktivnosti za vmre`uvawe, nabavka na hardverska i softverska oprema.	

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.04
Naziv na aktivnosta:	Razvoj na e-sodr`ini za nastavata
Oblast:	e-obrazovani e (C15, C16)
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za obrazovani e i nauka
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • univerziteti ; • osnovni i sredni u-ili {ta.
Opis na aktivnosta	Razvoj na soodr`ini so koi bi se pottiknala upotrebata na IKT i iskori stuvawe na mo`nosti te { to gi nudi taa pri izveduvawe na nastavata vo obrazovani eto.
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Zgol emena produktivnost i poefi kasno obrazovani e; - podobruvawe na kval itetot na nastavata; - zgol emuvawe na IKT-pismenosta; - zgol emuvawe na brojot na korisnici na IKT.

Komponenti:	1. Analiza	Analiza na postojnata praksa za kori stewe e-sodr`ini, defini rawe standardi za razvoj na istite.
	2. Realizacija	Realizirawe na uni ficirani e-sodr`ini koi }e bi dat upotrebeni vo obrazovni ot proces.
	3. Kampawa za kontinuiran razvoj	Marketi ng-kampawa potpomognata so konkretna motivacija za razvoj na sodr`ini od avtorite na literaturata i od sami te u-esnici vo obrazovni ot proces.
Preduslovi:	Postoewe na hardverska i softverska oprema vo subjekti te od obrazovani eto, naukata i kulturata.	
Vreme na implementacija:	Kontinuiran proces	
Finansi ska proekcija:	200.000 evra po-etno. Godi { no 50.000 - 100.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	<ul style="list-style-type: none"> - Stranski donaci i - Ministerstvo za obrazovani e i nauka - Sredstva dobieni od komercijalna upotreba na sodr`ini te 	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Privatni IKT-kompani i koi bi go izrabotuale tehni -ki ot del, kako i obuka na u-esnici te vo obrazovni ot proces za razvoj na e-sodr`ini.	
Razvojna okoli na	<ul style="list-style-type: none"> - Treba da se obezbedat uslovi za standardizirawe na sodr`ini te i mo`nost za lesna dostapnost do istite. - Uslovi te mo`e da se obezbedat vo ramki te na isti ot proekt so defini rawe na standardi za izrabotka na istite - Izrabotka na standarden softver za kori stewe na razvi eni te sodr`ini 	
Vremenski rokovi	Kontinuiran proces	
Sledewe na realizacijata	Postojan moni tori ng od strana na Mi ni sterstvoto za obrazovani e za standardi te na izrabotka na e-sodr`ini te i ni vnata upotreba vo obrazovni ot proces.	
Rizici	Nepostoewe infrastruktura za kori stewe na e-sodr`ini te i nedovolna IKT-pismenost.	

Tip na akti vnost:	Proekt PR4.05
Naziv na akti vnosti:	Prerasnuvawe na postojni te vi sokoobrazovni IKT-nasoki vo fakul teti.
Oblast:	E-Obrazovani e (C10)
Povrzanost so drugi stol bovi:	Legisl ati va
Nosi tel na akti vnosti:	Mini sterstvoto za obrazovani e i nauka
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Mi ni sterstvoto za pravda; • uni verzi teti.
Opis na akti vnosti	Za uspe{ no profi li rawe na IKT-specijal isti koi }e bi dat nosi tel i na razvojot na i nformati -koto op{ testvo potrebno e redefi ni rawe na statusot na postojni te obrazovni i nst i tuc i i koi profi li raat IKT- kadri i ni vno prerasnuvawe vo samostojni fakul teti. Potrebno e voveduvawe di sti nkci ja na apl i kati vno i i stra` uva-ki naso-eno obrazovani e za IKT-specijal isti, kako i sti mul i rawe obra- zovni profi li na IKT-specijal isti na pove}e ni voa (vi { e, vi soko, serti ficirano) i usoglasuvawe na specijal nosti te po oblast na specijal izaci ja.

O-ekuvani rezultati	Zgolemen broj na IKT-specijalisti.	
Komponenti:	1. Analiza	Analiza na potrebite za redefini rawe na statusot na postojnite institucii, kako i na potrebata od obrazuvawe IKT-kadri od odredeni specijalnosti.
	2. Legislativa	Donesuvawe na potrebната Legislativa za prerasnuvawe na postojnite institucii vo fakulteti.
Vreme na implementacija:	12-24 meseci	
Finansi ska proekcija:	1.000.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	Buxet na Republika Makedonija	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi neophodno znaewe i stru-nost	Univerziteti }e gi obezbedat site potrebni resursi za uspe{no zavr{uvawe na proektot.	
Vremenski rokovi	1-2 akademski godini	
Sledewe na realizacijata	Ministerstvoto za obrazovane i nauka bi trebalo da ja sledi aktivnosta i da napravi analiza preku utvrduvawe na brojot na IKT-kadri koi gi obrazuvaat ovie institucii.	

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.06
Naziv na aktivnosta:	Centar za e-tehnologii
Nositel na aktivnosta:	Univerziteti (IKT-fakulteti), privaten sektor
Oblast	E-Obrazovane (C2,C5,C6,C11,C14)
Povrzanost	E-biznis, E-Vlada, E-zdravstvo, Infrastruktura, E-graljani
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Univerziteti (IKT-fakulteti); • MASI T; • vladini ustanovi.
Opis na aktivnosta	Vo Republika Makedonija nema iskustvo za razvoj na e-proekti. Zatoe neophodno u{te na po-etokot da se postavi ramka i standardizacija kako }e se razvi vaat i kako }e se sledat tie proekti. Neophodno e da e izgotvat metodologija za razvoj i metodologija za monitoring na ovie proekti. Vo sprotno mo`e da se potro{at golemi sredstva bez postignuvawe adekvatni rezultati. Poradi prethodnoto, neophodno e da se obezbedi: laboratorija (test-bed) za e-tehnologii (hardver, standardni i bez`i-ni mre`i, softver), defini rawe na e-standardi, metodologija za razvoj i proekt-menaxment na e-proekti i e-aplikacii, metodologija za modelirawe, testi rawe i ocenuvawe na performansi na e-re{enija i oprema, testi rawe i serti fikacija na e-proekti i e-re{enija, monitoring na e-re{enija, defini rawe programa za obuka na kadri za e-tehnologii i nivna serti fikacija.
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Defini rani standardi za e-tehnologii te; - zgolemuvawe na kvalitetot na implementirane IKT-re{enija; - serti ficirani IKT-kadri za e-tehnologii.
Preduslovi:	Formirawe laboratorija (test-bed) za e-re{enija.
Vreme na implementacija:	1,5 godina za razvoj, postojana rabota vo tekot na celiot `ivoten ciklus na e-proekti te defini rani vo Strategijata.
Finansi ska proekcija:	<ul style="list-style-type: none"> - Inicijalno: 300.000 - 350.000 evra; - kontinualno: 150.000 evra godi{no
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Donatori, Vladata na Republika Makedonija, MASI T, svetski IKT-firmi

Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat eksperti na uni verzi teti te, vo privatni ot i vo vladini ot sektor koi bi ja implementirale ova aktivnost. Za detalnata implementacija na procesi te -lenovite na centarot dopolnitelno znaewe }e zdobijat preku treninzi te {to }e bidat organizirani za niv, a }e bidat anga`irani i vrvni svetski konsultanti.
Tehnologiji	Mre`na infrastruktura, hardver, e-softver, razvojni alati za e-aplikacii, softver za modelirawe delovni procesi i e-tehnolo{ki implementacii, testirawe, komparativna analiza na e-re{enija vo evropski te zemji i vo SAD, svetski i makedonski e-standardi, u-ili nica i laboratorija za obuka na e-kadar.
Vremenski rokovi	Vedna{
Sledewe na realizacijata	Je se napravi Gant-di jagram za sledewe na realizacijata na aktivnosti te i za dostavuvawe na dogovoreni te implementaciski izve{tai.
Rizici	Neobezbeduvawe sredstva, nestartuvawe na vreme, neusoglasenost me u u-esnicite.

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.07	
Naziv na aktivnosta:	Digtalizacija i prezentacija na kulturnoto, istoriskoto, arheolo{koto i etnolo{koto nasledstvo	
Oblast:	e-Obrazovane (C15, C16)	
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za kultura	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Gradskite zavodi za za{titata na spomenicite; • Ministerstvoto za kultura; • centri za digtalizacija. 	
Opis na aktivnosta	Masovna digtalizacija na dvi`noto i nedvi`noto nasledstvo na R. Makedonija. Proektot treba da obezbedi uslovi za podobruvawe na za{titata na nasledstvoto, kako i polesen pristap do informacii za nego.	
O-ekuvani rezultati	Sobirawe i kategorizirawe informacii za kulturnoto, istoriskoto, arheolo{koto i za etnolo{koto nasledstvo. Javno dostapni resursi vo bazi na podatoci. Digtalizirani kolekcii na kulturnoto nasledstvo.	
Komponenti:	1. Organizacija	Kreirawe konzorcium vo koj }e u-estvuvaat pretstavnici na site relevantni faktori od oblasta na za-uvuvawe na kulturnoto nasledstvo.
	2. Analiza	Analiza na postojnata sostojba i defini rawe standardi za digtalizacija.
	3. Digtalizacija	Digtalizacija i arhivirawe na kulturnoto, istoriskoto, arheolo{koto i etnolo{koto nasledstvo.
Vreme na implementacija:	5-10 godini	
Finansi ska projekcija:	500.000 evra godi {no	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	- Ministerstvoto za kultura; - stranski donacii.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Digtalizacijata, kategorizacijata i arhiviraweto na dokumentacijata }e bidat izvedeni od doma{ni eksperti.	

Razvojna okolina	Postoewe i donesuvawe na zakon za za-uvuvawe na kulturno nasledstvo vo digitalna forma, i ovozmo`uvawe na interoperabilnost pomeju razni te korisnici na digitalni te podatoci
Tehnologij	Tehnologij za digitalizacija, obrabotka na dobi eni te materijali i tehnologija za izrabotka na veb-re`enija so koi podatoci te bi stanale dostapni za po`i rokata javnost.
Vremenski rokovi	Kontinuiran proces
Sledewe na realizacijata	Ministerstvoto je vr`i monitoring na procesot na digitalizacija preku procentualna analiza na pretpostavenata kolitina i informacii dobi ena od analizite.
Rizici	Nepostoewe na standardizirani na-ini za kategorizirawe na kulturnoto nasledstvo, nepostoewe na dovolna IKT oprema i pismenost vo ustanovite koi se zanimavaat so za-uvuvawe na kulturnoto nasledstvo.

Tip na aktivnost:	Projekt PR4.08	
Naziv na aktivnosta:	Razvoj na sistemi i alati za dale-insko obrazovani e i otvoreni formi na obrazovani e.	
Oblast:	e-Obrazovani e (C9)	
Nositel na aktivnosta:	Agencijata za informati-ko op`testvo	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstvoto za obrazovani e i nauka; • univerziteti te; • privatni IKT-kompanii; • MARNET. 	
Opis na aktivnosta	Razvojot na alternativni formi na obrazovani e e nemi noven vo op`testvoto zasnovano na znaewe, kade { to mo`nosta za doobuka treba da bide dostapna vo sekoe vreme i od sekoe mesto. Projektot treba da obezbedi standardi, aplikacii i alati za implementacija na vakvite formi na obrazovani e.	
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Alternativni formi na obrazovani e; - pobrzo i poefikasno obrazovani e zasnovano na potrebite na oni e koi u-at; - mobilno obrazovani e; - zgolemuvawe na kvalitetet na sodr`inite. 	
Komponenti :	1. Studija	- Defini rawe na potrebni te sistemi i alati i specifi ci rawe na ni vni te funkcionalnosti ; - Defini rawe standardi koi treba da gi implementiraat vakvite sistemi
	2. Izrabotka	Izrabotka na tehni-ki te re`enija
	3. Implementacija	Nabavka na neophodnata oprema, implementacija i testi rawe na tehni-ki te re`enija.
Preduslovi :	Postoewe zakonska regulativa za upotreba na alati za dale-insko obrazovani e vo obrazovni ot proces.	
Vreme na implementacija:	2 godini	
Finansi ska projekcija:	1.000.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	<ul style="list-style-type: none"> - EU-proekti ; - investicija na IKT od privatni ot biznis. 	

Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Vo defini raweto na standardi te, vo promenata na zakonskata regulativa i vo razvojot i implementacijata na re{ enijata }e u-estvuva doma{ ni IKT-eksperti, kako i privatni IKT-kompani i.
Razvojna okolina	Upotrebata na sistemi te i alatki te bi trebalo da zapo-ne i da bi de koordi nira pomeju Uni verzi teti te do dr` avata. Po` elno bi bilo vku-uva we i na akademskata istra` uva-ka mre` a MARNET koj bi ja obezbedi l potrebna infrastruktura.
Tehnol ogi i	Pri razvojot i implemetacijata da se koristi at Web tehnol ogi i, Web server za hosti rawe na apl ikacijata.
Vremenski rokovi	Di zajni raweto i razvojot treba da zapo-ne vedna{ . Testnata verzija na alatki te treba da se implementi ra za 1 godi na, i test period od 1-2 akademski semestar.
Sledewe na realizacijata	Agencijata za informati -ka tehnol ogi ja bi trebalo da obezbedi konti nui ran proces na sledewe na realizacijata na proektot, preku anga` irawe na sopstveni resursi ili anga` man na kompani i te koi bi bile odgovorni za realizacija i implementacija na sistemi te i alatki te.
Rizi ci	Nedovol na IKT opremenost vo insti tucii te koi bi trebalo da gi koristi at alatki te i sistemi te, kako i nedovol na obu-enost na stru-ni te kadri za kori stewe na IKT.

Ti p na akti vnost:	Proekt PR4.09
Nazi v na akti vnosti:	Makedonski obrazoven menaxment-i nformaci ski si stem (Macedonian Educational Management Information System) i razvoj na portal .
Oblast:	E-obrazovani e (C4)
Povrzanost so drugi stolbovi:	I nfrastuktura, e-VI ada
Nosi tel na akti vnosti:	Mi ni sterstvoto za obrazovani e i nauka
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati -ko op{ testvo; • privatni ot bi zni s (IKT-kompani i), (krei rawe re{ eni e); • Central en regi star; • uni verzi teti ; • obrazovni i nsti tucii ; • Naci onalna uni verzi tetska bi bli oteka.
Opi s na akti vnosti	- Krei rawe na central en i nformaci ski si stem na akademski te gra- lani, na nau-no-i stra` uva-ki te dejnosti, na i nsti tucii te od obl asta na kul turata. Vakvi ot central en i nformaci onen si stem }e ovozm-` i krei rawe na elektronski dosi eja na sekoj gra lani n koj bi l vku- -en vo obrazovni ot proces, vo koi bi i malo i nformaci i za si te akti vnosti vo koi { to u-estvuval gra lani ot. Soodvetno krei rawe na di gi tal no dosi e za nastavni ci te preku koe na ednostaven na-i n }e mo` e da se sledi ni vnata nau-na i i stra` uva-ka rabota. Pora- di poednostaven pri stap do i nformaci i te od si stemot bi trebalo da se razvi e portal-re{ eni e so razl i -ni ni voa na pri stap. Porta- l ot treba da bi de edi nstveno mesto za pri stap do si te akti vnosti na vraboteni te vo akademski te i nsti tucii i na ni vni te posti gnuvawa.
O-ekuvani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> - Podobruvawe na admi ni strati vni te akti vnosti vo si te segmenti na obrazovni ot sistem i ovozm-` uvawe na brzi i nformaci i za si te nau-ni i i stra` uva-ki akti vnosti; - pogol ema pregl ednost i poednostavno dobi vawe i nformaci i za

	si te subjekti od obrazovani eto, mo`nost za avtomatsko generi rawe izve{ tai za odredeni segmenti od obrazovni ot si stem; - precizna i a`urna evidencija na resursi te i na kadri te vo obrazovni ot si stem.
Komponenti :	1.Standardi Usvojuvawe standardi za razmena na podatoci .
	2.Softversko re{ eni e Di zajn,i zrabotka i impl ementaci ja na softversko re{ eni e zasnovano na central izi rana baza na podatoci .
	2.I zrabotka na portal Portal za poednostaven pristap do i nformaci i te od i nformati -ki ot si stem.
Preduslovi :	- Zavr{ uvawe na proekti te za povrzuvawe na si te i nstuci i meju sebe i na I nternet; - postoeawe na centralen i nformati -ki si stem na ni vo na dr` avata.
Vreme na impl ementaci ja:	24 meseci
F i nansi ska proekci ja:	300.000 evra
Kriti -ni faktori pri impl ementaci jata	
F i nansi ski izvori	- Sredstva na univerziteti te; - Buxetot na R. Makedonija; - stranski donaci i .
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Univerziteti ski eksperti }e bi dat vku-eni vo procesot na def i ni rawe na funkci onalnosti te i vo gradbata na si stemot, koj{ to mo` e da bi de realizi ran od doma{ na I KT-kompani ja.
Tehnologi i	Upotreba na web zasnovano re{ eni e, i soodvetna baza na podatoci koja }e ovozmuva mani pulaci ja so potrebni te podatoci i }e obezbedi soodvetni ni voa na pristap do isti te.
Vremenski rokovi	Proekt plan za izrabotka na re{ eni eto treba da po-ne da se razvi va vedna{ , isti ot da bi de praten do si te i nvolvi rani strani i usvoen po { to bi po-nalo razvoj na apl i kati vno re{ eni e, negova impl ementaci ja i testi rawe.
Sledewe na realizaci jata	Real izaci jata bi trebalo da se sledi od nezav i sno telo koe }e ja koordi ni ra impl ementaci jata, si gurnosta i na-i not na kori stewe na si stem od strana na odredeni subjekti vo obrazovani eto
Ri zici	Nekoordi ni rana akti vnost od si te subjekti vo obrazovani eto. Vakvi ot si stem bi trebalo da bi de pri faten i podr` an so si te subjekti vo obrazovani eto, posebno od mi ni sterstvoto za obrazovani e.

Ti p na akti vnost:	Proekt PR4.10
Nazi v na akti vnoSta:	I KT-obrazovani e za si te (ICT Education for all)
Oblast:	E-obrazovani e (C12, C13)
Povrzanos t so drugi stol bovi :	E-gra ani
Nosi tel na akti vnoSta:	Mi ni sterstvoto za obrazovani e i nauka
U-esni ci :	<ul style="list-style-type: none"> • Univerziteti (obuka na treneri); • serti fici rani centri (obuka na nasel eni eto); • nevladi ni organi zaci i ; • Narodna tehni ka na Makedonija.
Opi s na akti vnoSta	Eden vakov proekt bi i mal cel da gi zgolemi kori steweto i upotreba ta na i nformati -kata tehnol ogi ja vo sekojdnevi eto, preku obrazuvawe na si te struktur i na nasel eni eto. Voveduvaweto na I T-obrazovani e u{ te vo osnovnoto u-i li { te i zgolemuvawe na fondot na predmeti vo si te sredni u-i li { ta (bez razli ka na ni vnata osnovna

	struka), kako i zadovol`itelno IT-obrazovane za site studenti vo Makedonija se `ekori koi bi trebalo da se prezemat od strana na onie subjekti koi se zanimavaat so formalno obrazovane. Za onie koi ne se vkluceni vo formalno obrazovane bi trebalo da se vovedat besplatni ili evtini kursevi od serti ficirani institucii preku koj `e mo`at da se steknat so osnovno obrazovane potrebno za upotreba na informati-kata tehnologija. Realizacijata na letni {koli za obuka e edna od aktivnostite koi mo`e da bidat del od ovoj projekt.	
O-ekuvani rezultati	Osposobuvawe na gra anite za kori stewe na IKT i nivno aktivno u-estvo vo op{ testvoto zasnovano na znaewe.	
Komponenti :	1. Analiza	Analiza na postojnoto nivno na IKT-obrazovane i na brojot na gra anite koi bi trebalo da u-estvuvaat vo obukata.
	2. Defini rawe centri za obuka	Defini rawe akreditirani centri koj `e ja izveduvaat obukata na gra anite preku defini rawe na uslovi te {to treba da gi ispolnuvaat tie centri.
	3. Izveduvawe obuka	Izveduvawe obuka vo defini rani te centri za taa namena.
Preduslovi :	Postoewe na centri koj `e vr{at obuka na gra anite za osnovna IKT-pismenost.	
Vreme na implementacija:	- 6-9 meseci inicijalno; - kontinuirana aktivnost.	
Finansi ska projekcija:	200.000 evra (Faza 1 i 2), 50.000 evra godi {no	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	- Ministerstvoto za obrazovane i nauka; - u-estvo na gra anite koj `e u-estvuvaat vo obukata.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Vo procesot na izveduvawe na obukata `e bidat vkluceni lokalni eksperti.	
Razvojna okolina	Potrebno e donesuvawe na zakon so koj `e se regulira vrabotuvaweto vo dr`avnata administracija i vo obrazovane tovo odnost na potrebni te poznavawa od IKT oblasti te koi treba da gi ima sekoj od vraboteni te.	
Tehnologii	Potrebna e soodvetna IKT oprema za izveduvawe na obukata, kako i soodvetni sistemi i alatki potrebni za podobro i poednostavno izveduvawe na obukata.	
Vremenski rokovi	Kontinuiran proces	
Sledewe na realizacijata	Izve{taj za brojot na gra anite koj u-estvuval e vo ovie centri i izve{taj za izdadeni te serti ficikati za poznavawe na IKT.	
Rizici	- Nepostoewe na kriteriumi i standardi koj `e poka`uvaat poznavawe od odredeni IKT oblasti - Nedovolno poseduvawe i kori stewe na IKT vo obrazovane tovo ostanati te segmenti na op{ testvenoto `iveewe	

Tip na aktivnost:	Projekt PR4.11
Naziv na aktivnosta:	Voveduvawe doma{ni i evropski serti ficikati.
Oblast:	E-obrazovane (C14)
Povrzanosť so drugi stolbovi :	E-Vlada

Nosi tel na akti vnosta:	Agencijata za i nformati -ko op{ testvo	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Mi ni sterstvoto za obrazovane i nauka; • resorni mi ni sterstva; • uni verzi teti ; • serti fici rani obrazovni centri ; • Agencijata za dr` avni slu` benici . 	
Opi s na akti vnosta	Upotrebata na I KT e osnoven preduslov za akti vno u-estvo vo op{ testvoto zasnovano na znaewe. Poradi toa, si te gra ani treba da gi poseduvaat osnovni te sposobnosti za koristeve na I KT. Voveduvaweto na serti fikati }e ovozmo` i lesna proverka dali nekoj gi poseduva potrebni te sposobnosti. Pokraj usvojuvawe na evropski te serti fikati , proektot treba da ja razgleda mo` nosta za voveduvawe doma{ ni serti fikati .	
O-ekuvani rezultati	Defi ni rawe na minimum I KT-znaewe koe treba da go poseduva sekoj vraboten vo dr` avnata admi ni stracija, kako i gra ani te za ni vno akti vno u-estvo vo op{ testvoto zasnovano na znaewe.	
Komponenti :	1. Defi ni rawe na potrebni te znaewa	Krei rawe na potrebni te znaewa za dobi vawe serti fikati od razni oblasti .
	2. Defi ni rawe standardi za akredi tacija	Defi ni rawe na standardi te koi treba da gi i spolnuvaat centri te koi }e vr{ at serti fi ci rawe na gra ani te za poznavawe na I KT.
	3. Kredi ti rawe centri	Defi ni rawe na proceduri te za steknuvawe akredi tacija.
	4. Obuka i serti fici rawe	I zveduvawe obuka i proverka za izdavawe serti fikati .
Preduslovi :	Promena na legi slati vata za postoewe centri za serti fici rawe -i i serti fikati }e va` at na ni vo na cel ata dr` ava i po{ i roko.	
Vreme na i mplementacija:	12 meseci	
Fi nansi ska proekcija:	Po-etna i nvesticija od 50.000 evra	
Kriti -ni faktori pri i mplementacijata		
Fi nansi ski i zvori	Fi nansi i od centri te koi }e vr{ at serti fikacija	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Akti vnosta }e bi de izvedena so u-estvo na doma{ ni eksperti . Uni verzi teti te treba da i maat zna-ajna ul oga vo izdavaweto na serti fikati te, I KT-bi zni s-zaednicata vo procesot na obuka na gra ani te.	
Razvojna okol i na	Potrebno e defi ni rawe na si te zakoni koi }e go regul i raat procesot na akredi ti rawe na centri te za serti fici rawe, i uslovi te pod koi i sti te }e izdavaat serti fikati .	
Tehnologi i	Ni voto na I KT vo centri te za serti fici rawe mora da bide na ni vo potrebno za i zvr{ uvawe na soodvetnoto serti fici rawe. I sti te bi trebalo da poseduvaat kval i teten i licenci ran hardver i softver i da bi dat povrzani na I nternet.	
Vremenski rokovi	Akti vnosta treba da zapo-ne vedna{ so formi rawe na centarot za akredi tacija i objavuvawe na konkurs za si te koi se zai nteresi rani da stanat centri za serti fici rawe.	
Sledewe na real izacijata	Agencijata za i nformati -ka tehnologi ja i li centarot za akredi ti rawe na centri te za serti fici rawe }e go nadgl eduva i koordi ni ra procesot na izdavawe na serti fikati	

Rizici	Nedovolna kooperativnost na dr`avni te organi vo odnos na formiraweto na centar koj vr{i akreditacija na centri te za sertifikaweto
--------	---

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.12	
Naziv na aktivnosti:	Redefinirawe na nastavni planovi i so dr`ini za IKT vo formalno obrazovawe.	
Oblast:	e-Obrazovawe (C7, C8)	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za obrazovawe i nauka	
Uesnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati-ko op{testvo; • univerziteti; • sredni u-ili{ta; • osnovni u-ili{ta. 	
Opis na aktivnosti	Sodr`insko i strukturno redefinirawe na postojni te nastavni planovi i predmeti i voveduvawe IKT-obrazovawe vo site nivona obrazovni ot proces (osnovno, sredno i visoko obrazovawe), kako i vo oni e oblasti kade {to IKT ne e oblast na istra`uvawe.	
Oekuvani rezultati	Zgolemuwawe na IKT-sposobnostite na oni e koje pominat niz formalni ot obrazoven sistem.	
Komponenti:	1. Analiza na sostojbata	Analiza na postojni te planovi vo obrazovni te institucii.
	2. Analiza na potrebite	Definirawe na celite {to treba da se postignat na razli-no nivona obrazovni ot proces i definirawe na potrebite so dr`ini {to treba da bidat vovedeni.
	3. Izrabotka	Izrabotka i razvoj na novi nastavni planovi i so dr`ini za site nivona vo obrazovni ot proces.
Vremena implementacija:	9 meseci	
Finansijska projekcija:	70.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	<ul style="list-style-type: none"> - Buxet na R. Makedonija; - stranski donacii; - EU-proekti. 	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Univerziteti te eksperti od oblata na IKT }e zemat aktivno u-estvo vo izveduvaweto na ovoj proekt.	
Razvojna okolina	Promocija preku institucii te za akreditacija i u-estvo na eksperti od soodvetni te oblasti vo definiraweto na novite so dr`ini	
Tehnologii	Web portal i so opis na novite nastavni planovi i detalni so dr`ini po predmeti	
Vremenski rokovi	Zavr{uvawe na novite nastavni so dr`ini do narednata akademska godina 2006/2007 i voveduvawe na evropski te standardi.	
Sledewe na realizacijata	Monitoring na realizacijata od strana na Ministerstvoto za obrazovawe i nauka i komisiite zadol`eni za akreditacija na novite nastavni planovi.	
Rizici	Glomaznosta i inertnosta na visokoobrazovni te institucii vo odnos na pri fa}awe na promeni i novite	

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.13	
Naziv na aktivnosti:	Virtualni digitalni biblioteki	
Oblast:	e-Obrazovani e (C15, C16)	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za kultura	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • Ministerstvoto za obrazovani e i nauka; • Nacionalna univerzitetaska biblioteka; • pogolemi biblioteki vo dr`avata; • privatni IKT-kompanii. 	
Opis na aktivnosti	Digitalizacija i pristapnost na biblioteken material na lokalni jezici i na jezicite od Evropskata unija.	
O-ekuvani rezultati	Polesen i pobrz pristap do sodr`inata. Podobruvawe na kvaliteta na nau-nite i na obrazovni te aktivnosti.	
Komponenti :	1. Analiza	Analiza na kolitinata na informaciete { to treba da se digitaliziraat, kako i definirawe na funkcionalnostite na tehnikoto re{enie.
	2. Izработка na re{enie	Izработка na tehniko re{enie za koristewe digitalni biblioteki.
	3. Implementacija	Implementacija i testirawe na re{enieto i digitalizirawe na postojnata sodr`ina na bibliotekite.
Vreme na implementacija:	Edna godina za tehnikoto re{enie. Kontinuiran proces na dodavawe novi sodr`ini.	
Finansijska projekcija:	300.000 evra za inicijalno opremuvawe na bibliotekite, 80.000 evra godi{no za digitalizacija	
Kritichni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Buxet na Republika Makedonija (fond za razvoj na naukata)	
Strucni kadri, ~oveki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Aktivnostaje bide izvedena od doma{ni eksperti so u-estvo na privatni IKT-kompanii vo izработка na tehnikoto re{enie.	
Razvojna okolina	Upotreba na akademskata mre`a vo ovozmo`uvawe na pristap do informaciete i naolawe na-inistiot da bide brz i eftin	
Tehnologii	Veb-opkru`uvawe za polesna dostapnost do informaciete.	
Vremenski rokovi	Proektot treba da zapo-ne vedna{. Da se sumiraat tekovni te sostojbi i da se napravi proekt za natamo{ni aktivnosti.	
Rizici	Nedovolna opremenost bibliotekite so IKT i nedovolna IKT pismenost na vrabotenite i oni e koi }e gi koristat servisi te	

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.14	
Naziv na aktivnosti:	Pottiknuvawe razvoj na IKT-literatura na makedonski jazik i na jezicite { to se koristat vo obrazovni ot sistem.	
Oblast:	e-Obrazovani e (C12, C13, C15)	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za obrazovani e i nauka	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Izdava-ku}i; • avtorina literatura; • univerziteti. 	
Opis na aktivnosti	Postoeweto na IKT-literatura na makedonski jazik }e pri donese za nejna zgolemena upotreba od strana na site gra}ani zaradi zgolemenata i poednostavena mo`nost za pristap do informacii za nejnoto koristewe.	

O-ekuvani rezultati	- Zgol emuvawe na upotrebata na I KT; - zgol emuvawe na I KT-pi smenosta.
Vreme na implementacija:	Konti nui ran proces
F i nansi ska proekcija:	50.000-100.000 evra godi { no
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
F i nansi ski izvori	- Mini sterstvo za obrazovani e i nauka - Sredstva obezbedeni od prod a` ba na li teraturata - Stranski donaci i za razvoj na stru-na li teraturata na lokalni te jazici
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Proektot mo` e da se potpre na sopstveni -ove-ki resursi koi postojet na vi sokoobrazovni te insti tuci i. Sti mul acijata e gl aven faktor vo potti knuvawe na isti te da rabotat na pi { uvawe na li teraturata.
Vremenski rokovi	Proektot bi trebalo da zapo-ne vedna{ so jasna strategija za toa { to treba da se postigne, i so jasen plan za akti vnosti te koi }e bi dat prezemeni za potti knuvawe razvojot na I KT li teraturata.
Sledewe na realizacijata	Real izacijata mo` e da ja sledi telo zadol` eno za realizacija na proektot koe }e gi prati i efekti te od isti ot i vo zavi snost od ni v }e gi prezema natamo{ ni te akti vnosti.
Rizici	Nedovolna stimulacija na avtorite na li teraturata { to bi gi napravi lo nezainteresirani za izdavawe na sopstveni trudovi

Ti p na akti vnost:	Proekt PR4.15
Naziv na akti vnosti:	Elektronsko prijavuvawe za upi s na fakul tet ili za dobi vawe sti pendi ja, mesto vo studentski centar.
Oblast:	E-obrazovani e (C4)
Povrzanost so drugi stol bovi :	E-grajani, e-VI ada
Nosi tel na akti vnosti:	Mini sterstvoto za obrazovani e i nauka
U-esni ci :	• Uni verzi teti ; • sredni u-ili { ta.
Opi s na akti vnosti	So krei rawe na edi nstveni ot i nformati -ki si stem za si te obra-zovni insti tuci i, }e se otvori mo` nost za nudewe e-servi si na grajani te. Del od ti e servi si mo` e da gi vku-uvaat konkursi te na Mini sterstvoto za obrazovani e za dodel uvawe sti pendi i i za apl i ci rawe vo studentski domovi. Vakvi te servi si }e komuni ci raat so i nformati -ki ot si stem i mo` e da davaat momentalni i nfor-maci i za rezultati te od konkuri raweto.
O-ekuvani rezultati	- Transparentnost vo rabotata na i nsti tuci i te na VI adata; - zgol emeno kori stewe na I KT.
Preduslovi :	Postoewe na jasen plan za i mplementacija na proektot koj }e bi de pri faten od si te subjekti vo obrazovani eto
Vreme na implementacija:	6 meseci do 1 godina
F i nansi ska proekcija:	40.000 evra 3000-5000 evra godi { no za odr` uvawe
Kriti -ni faktori pri implementacijata	
F i nansi ski izvori	- Mini sterstvoto za obrazovani e i nauka; - stranski donaci i.

Stru-ni kadri, ~ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Realizacijata na proektot mo`e da se potpre na ~ove-ki te resursi koi postojat vo dr`avata kako od aspekt na izrobotka na proektni otplan, taka i vo delot za realizacija i negovo odr`uvawe.
Tehnologii	Veb-server za hosti rawe na proektot i veb-tehnologii za negova realizacija.
Vremenski rokovi	Proektot treba da zapo-ne so realizacija vedna{. Se predviduva rok od 1 godina za negova realizacija i implementacija.
Sledewe na realizacijata	Soodvetnite komisi i, ili centralno telo formirano za realizacija na proektot }e ja sledi negovata realizacija i }e gi evalui ra rezultati te od negovata upotreba.
Rizici	Nedovolna `elba od site insti tucii da se pri fati u-estvo i poddr{ka na proektot, nedovolna opremenost na subjekti te od obrazovani eto i gra ani te so IKT.

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.16	
Naziv na aktivnosta:	Makedonski tolkoven re-nik od obl asta na IKT	
Oblast:	E-obrazovani e (C13, C15)	
Povrzanosot drugi stolbovi:	Proektot e povrzan so site stolbovi, bi deji preku nego se gradi sredstvo za brza i nepre-ena komunikacija vo site aspekti na IKT.	
Nositel na aktivnosta:	Fondacija Metamorfozis	
U-esnici	<ul style="list-style-type: none"> • Fondacija Metamorfozis; • MANU; • Insti tut za makedonski jazik "Krst e Petkov Misi rkov"; • Agencijata za informati -ko op{ testvo; • Mini sterstvoto za obrazovani e i nauka; • soodvetni obrazovni insti tucii (Filolo{ki fakul tet, ETF-KTIA, PMF-III, MARNet); • medi umi i izdava-i (specijal izirani i op{ ti); • asocijaci i kompani i (MASIT, Majkrosoft); • specijal izirani gra anski organizaci i (Sl oboden softver - Makedonija); • individualni stru-ni lica (preveduva-i, lektori, IKT-profesi onalci, novinari); • zai nteresi rani gra ani. 	
Opis na aktivnosta	Vospostavuvawe platforma za javna diskusija so { i roko stru-no u-estvo za standardi zirawe na poi mi te od obl asta na IKT, ~ij kraen rezultat bi bi I makedonski tolkoven re-nik, so { to bi se nadmi na la sostojbata na konfuzija vo jazi -nata sfera, { to gi ote`nuva implementacijata i razvojot.	
O-ekuvani rezultati	Uni ficirawe na upotrebata na stru-ni IKT-poi mi vo pismenoto i usnoto izrazuvawe.	
Komponenti	Komponenta 1	Oformuvawe inicijalna rabotna grupa sostavena od pretstavni ci na klu-ni te u-esnici (koordinati vno telo) i speci ficirawe standardi za rabota.
	Komponenta 2	Izrobotka na softver za kolaborati vno rabotewe (otvoren forum so mo`nost za glasawe za predlo`eni te re{ enija).

	Komponenta 3	Pri bi rawe/di gi tal i zi rawe na dostapni te rezultati od site sli -ni proekti i nivno vkl u-uvawe kako predlozi /pojdvna osnova.
	Komponenta 4	Vkl u-uvawe na stru-nata i op{ tata javnost preku ni vno di rektno u-estvo vo procesot na predlagawe, evalui rawe, pri fa}awe i pri mena na re{ enija.
Preduslovi	Postoewe na jasen plan za implementacija na proektot koj }e bi de pri faten od najgolem broj na zai nteresi rani te strani .	
Vreme na implementacija	Maksimum 1 godina za postavuvawe na infrastruktura. Veb-apli kacijata i vo ponatamo{ ni ot peri od }e ostane akti vna i }e slu` i kako javen resurs na usluga na si te zai nteresi rani .	
Fi nansi ska projekcija	5000 evra	
Kriti -ni faktori pri implementacija		
Fi nansi ski izvori	- Fondacija Metamorfozis; - drugi donatori (fi nansi ski i preku uslugi).	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Real izacijata na proektot mo` e da se potpre na -ove-ki te resursi koi postojat vo dr` avata kako od aspekt na izrabortka na proektni ot plan, taka i vo del ot za realizacija i odr` uvawe na isti ot.	
Razvojna okol ina	Si stem { to ovozmo` uva transparentnost i pri mena na otvoreni standardi .	
Tehnol ogi i	Veb-server za hosti rawe na proektot. Veb-apli kacija (baza na podatoci i veb-sajt) so mo` nost za izvoz na rezultati te vo ni za formati .	
Vremenski rokovi	Real izacijata na proektot e zapo-nata vo tekot na maj 2005 godina so vospostavuvawe inicijalni kontakti i odnosi . Oformuvaweto na rabotnata grupa i izrabortkata na prvi -na verzija na softverot bi trebalo da se izvr{ i vo tekot na juni 2005 godina, po { to }e po-ne pol newe na bazata so predlozi i ni vna stru-na evaluacija, preku forumski di skusi i , glasawa i organi zi rani fokusi rani nastani .	
Sledewe na realizacijata	Rabotnata grupa }e razvi e jasen i transparenten si stem na vrednosti za sporedba po fazi i }e gi evalui ra rezultati te, so vkl u-uvawe na javnosta vo svojata rabota.	
Rizi ci	Nedovol na ` el ba od zai nteresi rani te strani (i nsti tuci i) da se poddr` i proektot preku i nsti tuci onal no u-estvo, anga` i rawe na stru-waci i spodel uvawe na relevantni te materijali koi ti e gi poseduvaat i li admi ni stri raat.	

Tip na akti vnost:	Proekt PR4.17
Nazi v na akti vnosti:	Centri za transfer na IKT-tehnol ogi ja
Oblast:	E-obrazovani e (C5, C11)
Nosi tel na akti vnosti:	Agencijata za i nformati -ko op{ testvo
U-esni ci :	• Uni verzi teti ; • privatni bizni si (MASI T).
Opi s na akti vnosti	Povrzuvawe na obrazovni te i nsti tuci i so bi zni s-kompani i te za implementacija na i novati vni re{ enija. Poddr{ ka i pomo{ vo otvorawe novi kompani i zasnovani vrz izdr` ana ideja.

O-ekuvani rezultati	- Namaluvawe na nevrabotenosta; - razvoj na upotrebata na IKT preku formirawe i poddr{ka na firmi-inkubatori.
Vreme na implementacija:	1-2 godini
Finansijska projekcija:	2.000.000 evra po-etna investicija
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori	- Stranski donacii; - lokalni op{tini vo koi bi se odvival proektot; - privatni inicijativi.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Potrebni te -ove-ki resursi postojat, eventualno bi bile potrebni konsultanti koi imale iskustvo ili sledele obuka za realizacija na vakvite proekti na mesta kade {to tie ve}e funkciioni raat.
Vremenski rokovi	Proektot treba da po-ne da se realizira vedna{. Se o-ekuvane gova po-etna realizacija za 3-5 godini.
Sledewe na realizacijata	Koordinativno telo }e ja sledi realizacijata na proektot. Toa mo`e da bide i komercijalna kompanija koja }e bide formirana kako spoj na univerziteti te i privatne kompanii }e se zanimava so realizacija i sledewe na rezultate od proektot.
Rizici	Nekoordiniranost me u privatne kompanii i visokoobrazovnite institucii poradi glomaznosti i inertnosti na visokoobrazovnite institucii i nemo`nosta za brza i ednostavna reorganizacija.

Tip na aktivnost:	Proekt PR4.18
Naziv na aktivnosti:	Elektronsko prijavuvawe za upis vo sredno i vo osnovno u-ili{te.
Oblast:	E-obrazovani e (C4)
Povrzanost so drugi stolbovi:	E-grajani, e-Vlada
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za obrazovani e i nauka
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Univerziteti; • sredni u-ili{ta; • osnovni u-ili{ta.
Opis na aktivnosti	So kreirawe na edinstveni ot informati-ki sistem za site obrazovni institucii, }e se otvori mo`nost za nudewe e-servisi na grajanite. Del od tie servi si mo`at da gi vkluuvaat konkursite na Ministerstvoto za obrazovani e za upis vo sredno i vo osnovno u-ili{te. Vakvite servi si }e komuniciraat so informati-ki ot sistem i mo`at da davaat momentalni informacii za rezultate od konkuriraweto.
O-ekuvani rezultati	- Transparentnost vo rabotata na institucii te na Vladata; - zgol emeno koristewe na IKT.
Preduslovi:	Postoewe na IKT infrastruktura za izveduvawe i upotreba na proektot
Vreme na implementacija:	1-2 godini
Finansijska projekcija:	40.000 evra 3000 - 5000 evra godi{no odr`uvawe
Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansijski izvori	- Ministerstvoto za obrazovani e; - stranski donacii; - finansi i od onie koi }e go koristat sistemot.

Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojat -ove-ki resursi za real izacija na proektot kako vo segmentot za podgotovka na proktni ot plan, taka i vo delot za real izacija i implementacija na re{ eni eto.
Tehnologi i	Veb-tehnologi i za izrabortka na proektot i Veb-serveri za hosti rawe na re{ eni eto.
Vremenski rokovi	I zrbotkata na proektot mo` e da zapo~ne vedna{ . Predvi deni ot rok za negova izrabortka e 1 godi na.
Sledewe na real izacijata	Soodvetno telo formi rano za proektot bi trebalo da ja sledi real izacijata i rezultati te od proektot.
Rizi ci	Nedovol na opremenost na subjekti te od obrazovani eto i gra ani te so I KT i nedovol na pi smenost pri kori stewe na I KT.

4.5 E-ZDRAVSTVO

Tip na akti vnost:	Proekt P5.01	
Naziv na akti vnosti:	I zработка na strategija za razvoj na I S vo zdravstveni ot sektor	
Oblast:	E-zdravstvo C5.01-C5.08	
Nositel na akti vnosti:	Ministerstvoto za zdravstvo	
U-esnici:	Fondot za zdravstveno osiguruvawe, Klini -ki ot centar vo Skopje	
Opis na akti vnosti	Implementacija na startegija za integralen informati -ki sistem, preku izgradba i povrzuvawe na potsistemi na pove}e kliniki i centri, razvieni vrz osnova na unificiran model.	
O-ekuvani rezultati	Unapreduvawe na raboteweto i obezbeduvawe kvalitetni podatoci na lokacija na koja se vr}at najgolem broj na medicinski intervencii vo Republika Makedonija.	
Komponenti:	1. I zработка na unificiran model za razvoj	I zработка na univerzalno re}eni e koe }e gi zadovol i potrebite na site kliniki vo eden centar.
	2. Pilot- instalacija	Testirawe na re}enieto na izbrana klinika so najgolem broj i zvr}eni razli -- ni vidovi medicinski intervencii.
	3. Instalacija na zaedni -ka mre`a	Vospostavuvawe edinstvena mre`na infrastruktura na nivo na Klini -ki ot centar so vrski kon nadvore}ni subjekti.
	4. Implementacija na re}enieto	Voveduvawe na re}enieto vo site kliniki na Centarot.
Preduslovi:	Detalna analiza i procenka na tekovnata sostojba na IKT- resursi vo Klini -ki ot centar i obezbeduvawe na minimum potreben kadrovski potencijal.	
Vreme na implementacija:	2 godini	
Finansi ska projekcija:	10.000.000 SAD \$	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Finansi ski izvori	Buxet na Republika Makedonija i donatorski programi za vospostavuvawe i lokalni buxeti za odr`uvawe i nadgraduvawe.	
Stru -ni kadri, -ove -ki resursi, neophodno znaewe i stru -nost	Postojni ot stru -en kadar za i zработка na vakvo re}eni e e kriti -no nedovolen, osobeno za odr`uvawe na sistemi te po zavr}uvawe na implementacijata.	
Razvojna okolina	Koordinirani proektni barawa soglasno potrebite na site kliniki za izgradba na unificiran model za razvoj.	
Tehnolog i	Klu -nite investicii se potrebni za i zработка na proektno re}eni e, za razvoj na unificirano softversko re}eni e, za hardverska oprema i mre`na infrastruktura.	
Vremenski rokovi	Proektot treba da se realizira vedna} po vospostavuvaweto na edinstven sistem za }ifrirawe i instalacija na bazi te na podatoci vo zdravstveni ot sektor, a ednovremeno so proektot za primena na elektronska zdravstvena karti -ka.	

Sledewe na realizacijata	Sledewe na generirane medicinski i finansijski podatoci i peri odi -na procenka na zadovolstvoto na paci ente i na medicinski ot personal vrz osnova na anketi i pražalni ci .
Rizi ci	Vi sokata cena na -i newe za vospostavuvawe i osobeno za odr` uvawe na vakov sistem i nedostig na IKT-kadar .

Tip na akti vnost:	I zrobotka na Studi ja i Proekt P5.02	
Naziv na akti vnosti:	Voveduvawe edinstven sistem za { i fri rawe	
Oblast:	E-zdravstvo C5.02, C5.03, C5.06, C5.08	
Nositel na akti vnosti:	Ministerstvoto za zdravstvo i Fondot za zdravstveno osiguruvawe	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Republi -ki ot zavod za zdravstvena zaç tita (korsi ni k); • Bi roto za lekovi (korsi ni k); • Lekarskata komora (korsi ni k); • Dr` avni ot zavod za stati sti ka; • konsultanti (i zgotvuva-i na studi jata); • softverska ku}a (i zvr{itel na proektot). 	
Opi s na akti vnosti	I zrobotka na studi ja za defi ni rawe na na-i not i pravilata za { i fri rawe na podatoci te koi gi kori stat dva ili pove}e subjekti vo zdravstveni ot sektor: bolesti , lekovi , medicinski pomagala , lekari , zdravstveni insti tucii i drugo, zemaj}i gi predvi d postojni te regi stri i i denti fi katori . Studi jata treba da bi de prosl ede-na so vospostavuvawe podato-ni strukturi kaj subjekti te koi generi raat vakvi podatoci .	
O-ekuvani rezultati	Vospostaveni kri teriumi za usoglasuvawe bazi na podatoci i defi ni rawe razmena na podatoci te po elektronski pat za ovozm` uvawe na zgolemen stepen na integraci ja i kontrolirana razmena na podatoci te.	
Komponenti :	1. Tekovna sostojba i EU-preporaki	Utvrduvawe na postojnata legi slati va, podato-ni strukturi i i denti fi katori , kako i utvrduvawe na EU-di rekti vi te i preporaki -te za ova problematika
	2. Defi nici ja na sistemot	Defi nici ja na formata i strukturata na si te neophodni regi stri i evi denci i vo zdravstveni ot sektor, so poseben akcent na edinstveni i denti fi katori .
	3. Si stemsko re{enie	I mplementaci ja na relaci oni podato-ni bazi za defi ni rane podato-ni strukturi .
	4. Migraci ja na postojni podatoci	Transfer na postojni te podatoci na novi te tehnolo{ki platforni .
	5. Objavuvawe na podatoci te	Ovozm` uvawe kori stewe na podatoci te od strana na zai nteresi rane subjekti preku di rektna razmena ili preku objavuvawe na veb, soglasno legi slati vata za zaç tita i doverli vost na podatoci te.
Preduslovi :	Formi rawe ekspertski tim so pretstavnici na si te subjekti vo zdravstveni ot sektor koi generi raat podatoci .	
Vreme na i mplementaci ja:	18 meseci	
Fi nansi ska proekci ja:	500.000 SAD \$	

Kriti-ni faktori pri implementacijata	
Finansi ski izvori	Predvi deni sredstva na Zaemot od Svetskata banka za Proektot za rakovodeve so zdravstveni ot sektor za vospostavuvawe i lokalni buxeti za odr`uvawe i nadgraduvawe.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	I zработkata na studijata }e se realizira so postojni ot kadar kaj nositelite i u-esnici te vo aktivnosta, kombini ran so u-estvo na renomi ran ekspert za konsultantski uslugi pri izработkata na studijata i softverska ku}a za instalacija na bazi te na podatoci.
Razvojna okolina	Legislativa za propi }uvawe na standardite i na-inite na razmena i koristewe na podatocite, zaradi obezbeduvawe usoglasenosti za }titana podatocite i razvoj na individualni IKT-re }eni ja za sopstveni potrebi, so moduli za razmena na podatoci spored defini rani protokoli.
Tehnolog i	Klu-nata investicija e potrebna za anga`man na ekspert za konsultantski uslugi, za hardverska oprema, razvoj na soodvetni re }eni ja bazirani na relacioni bazi na podatoci i veb-servisi za objavuvawe na podatocite.
Vremenski rokovi	Studijata treba da se izработi vo najkus mo`en rok, zaradi namaluvawe na obemot na migracija na postojni podatoci, a vospostavuvaweto na podato-nite strukturi da se ostvari pred po-etokot na primenata na elektronska zdravstvena karti-ka.
Sledewe na realizacijata	Rabotilnici za dobivawe mislewa i zabele }ki za studijata od subjektite vo zdravstveni ot sektor i analiza na podatocite od aspekt na a`urnost, fizi-ka i logi-ka kontrola.
Rizici	Nedovolno zemawe predvid na postojnite podato-ni strukturi i identifikatori i obezbeduvawe sredstva za odr`uvawe na podato-nite strukturi na ni vo na tehnolo }ko re }eni e i na ni vo na a`urnost na podatocite.

Tip na aktivnost:	Proekt P5.03	
Naziv na aktivnosta:	Voveduvawe elektronska zdravstvena karti-ka	
Oblast:	E-zdravstvo C5.01, C5.02 C5.04	
Povrzanos t:	E-Vlada	
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za zdravstvo i Fondot za zdravstveno osiguruvawe	
U-esnici:	Davatel i na zdravstveni uslugi (korsnik) Apteki (korsnik) IKT-kompanija (isporatel na re }eni eto)	
Opis na aktivnosta	Voveduvawe dokument za identifikacija na pacienti, lekari i dijagnozi, za prepri }uvawe lekovi i kontrola na pla }aweto pri donesi za zdravstveno osiguruvawe po elektronski pat.	
O-ekuvani rezultati	Zgolemen kvalitet i to-nost na podatocite i zna-ajno skratuvawe na vremeto za identifikacija pri davaweto medicinski uslugi i isporaka na lekovi i drugi medicinski pomagala.	
Komponenti:	1. Definicija na re }eni eto	I zbor na najpogodno re }eni e od aspekt na sostojbata vo Republika Makedonija i nasokite na EU, kako i definicija na sodr`inata na podatocite i nasokite na dvi`ewe na informaci te.
	2. Pilot-instalacija	Testirawe na re }eni eto na odredena lokacija (pomala op }tina).

	3. Implementacija na re{eni eto	Voveduvawe na re{eni eto na celata teritorija na Republi ka Makedonija.
Preduslovi :	Usoglasuvawe so ostanati te inicijativi i proekti vo Republi ka Makedonija koi predvi duvaat identifikacija po elektronski pat (li -ni karti , bankarski karti -ki i dr.)	
Vreme na implementacija:	1 godina	
Fi nansi ska proekcija:	20.000.000 SAD \$	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	Lokalni buxeti i donatorski programi	
Stru -ni kadri , -ove -ki resursi , neophodno znaewe i stru -nost	Raspolo `ivi te kadri za realizacija na ova a aktivnost se nedovolni do kriti -no nivo, osobeno poradi golemi ot broj predvideni u -esnici vo aktivnosti.	
Razvojna okolina	Zakonska regulativa, infrastruktura na nivo na javna mre `a i vospostavuvawe insti tucija ili centar za doobrabotka i naso -uvawe na podatoci te (processing/switching center).	
Tehnol ogi	Potrebnata izvesticija podrazbira seriozni fi nansi ski sredstva za vospostavuvawe na sistemot, vku -uvajji hardverska oprema, softversko re{eni e, komunikaci ski uslugi i specijal izi rana oprema za izrabotka, izdavawe i kori stewe na elektronski karti -ki .	
Vremenski rokovi	Usoglasuvawe na rokovi te so di rektivi te na EU za evropska elektronska zdravstvena karti -ka.	
Sl edewe na realizacijata	Sl edewe na indikatori te vo ova a sfera soglasno preporaki te na EU.	
Rizici	Vi sokata cena na -i newe za vospostavuvawe i osobeno za odr `uvawe na vakov sistem.	

Ti p na akti vnost:	Proekt P5.04	
Naziv na akti vnosti:	Bol ni -ki i nformati -ki sistemi vo najgol emi te zdravstveni ustanovi	
Oblast:	E-zdravstvo, C5.01, C5.03, C5.05-C5.08	
Nositel na akti vnosti:	Ministerstvoto za zdravstvo	
U -esnici :	Specijalni bolnici (korni ski) I KT-kompanija (ispora -atel na re{eni eto) i Fondot za zdravstveno osiguruvawe	
Opis na akti vnosti	I zrabotka na minimalen i nformati -ki paket za specijalni te bolnici preku zaedni -ki pristap kon tehnolo {ki te platformi , za dokumentirawe na raboteweto vo elektronska forma (electronic patient record).	
O -ekuvani rezultati	Mati -ni i medicinski podatoci za paci enti te, stati sti -ki medicinski podatoci i fi nansi ski podatoci za raboteweto na bolnici te kako na -in za sledewe na ispolnuvaweto na obvrski te, predvideni vo dogovori te so FZOM.	
Komponenti :	1. Defi nici ja i izrabotka na re{eni eto	I zrabotka na univerzal no re{eni e koe `e gi zadovol uva potrebi te na si te bolnici , bez ogle d na specijal nosta.
	2. Pi lot -i nstal aci i	Testi rawe na re{eni eto na 3 l okaci i (bolnici so razli -en vid i obem na rabota).
	3. I mplementaci ja na re{eni eto	Voveduvawe na re{eni eto vo si te specijalni bolnici vo Republi ka Makedonija.
Preduslovi :	Detalna analiza i procenka na tekovnat a sostojba i na postojni te I KT -resursi vo specijalni te bolnici .	
Vreme na implementacija:	2 godni	

Finansijska projekcija:	1.500.000 SAD \$
Kritični faktori pri implementaciji	
Finansijski izvori	Predviđeni sredstva od Zaemot od Svetskata banka za Proektot za rakovodewe so zdravstveni ot sektor za vospostavuvawe i lokalni buxeti za odr`uvawe i nadgraduvawe.
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Postojni ot stru-en kadar za izrabotka na vakvo re{ eni e dovolen, no odr`uvaweto na vakvi ot sistem podrazbi ra zna-i tel no zgolemuwawe na IKT-kadar vo bolnici te.
Razvojna okolina	Koordinirani proektni barawa soglasno potrebi te na site specijalni bolnici i soglasno pretpostaveni te potrebi na idnite korisnici.
Tehnologiji	Klunite investiciji se potrebni za hardverska oprema i za razvoj na unificirano softversko re{ eni e.
Vremenski rokovi	Vremenski te rokovi treba da bidat vo soglasnost so tekovната transformacija na sistemot na finansirawe vo javnoto zdravstvo.
Sledewe na realizacijata	Sledewe na generirani te medicinski i finansijski podatoci.
Rizici	Pri lagoduvawe na re{ eni eto kon tekovната transformacija na sistemot na finansirawe vo javnoto zdravstvo.

Tip na aktivnost:	Proekt P5.05	
Naziv na aktivnosti:	Elektronsko zaka`uvawe, elektronsko informirawe i izvestuvawe na pacienti te - gra ani te	
Oblast:	E-zdravstvo, C5.01, C5.08	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za zdravstvo	
Uesnici:	IKT-kompanija (isporatel na re{ eni eto)	
Opis na aktivnosti	Unapreduvawe na postojnata veb-stranica do nivo na vistski veb-portal so ovozm`ena polna interakcija so korisnici te na portal ot (gra ani, kompanii i institucii).	
Oekuvani rezultati	Podobruvawe na procesot na ostvaruvawe na pravata od zdravstveno osiguruvawe za gra ani te, na izvr{ uvawe na obvrskite na rabotodatelite i transparentnost vo rabotata na FZOM preku objavuvawe na potrebni te informacii.	
Komponenti:	1. Dvonaso-na komunikacija	Ovozm`uvawe dostavuvawe informacii vo pravec od korisnici te kon veb-stranicata na FZOM.
	2. Elektronsko potpi { uvawe	Vospostavuvawe potvrda za identitet i potvrda za dostavuvawe podatoci.
Preduslovi:	Kompleti rawe na legislativata za elektronski potpis i vostonovuvawe soodvetno telo za izdavawe i sertifikacija na elektronski klu-evi.	
Vreme na implementacija:	1 godina	
Finansijska projekcija:	100.000 SAD \$	
Kritični faktori pri implementaciji		
Finansijski izvori	Predviđeni sredstva na Zaemot od Svetskata banka za Proektot za rakovodewe so zdravstveni ot sektor za vospostavuvawe i lokalni buxet za odr`uvawe	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Angaman na IKT-kompanija za odredeni fazi, no i obuka za veb-dizjani i veb-programi rawe na najmal ku dve lica od Sektorot za informatika na FZOM za kontinuiran razvoj.	

Razvojna okolina	Promocija na veb-mo`nosti za gra ani te, kompani te i i nst i tuci te.
Tehnolog i	I nvesticija za i n i c i j a l n o p o s t a v u v a w e n a s i s t e m o t i z a a` u i r a w e n a p o n u d e n i t e s o d r` i n i .
Vremenski rokovi	Kontinuiran razvoj
Sl edewe na realizacijata	Ocenka na zadovolstvoto na korisnici te preku ankete i dostavuvawe pra{alni ci .
Rizici	Nedoverba i nezainteresiranost za koristeve od strana na potencialni te korisnici .

Tip na aktivnost:	Projekt P5.06	
Naziv na aktivnosti:	Bolni -ki i n f o r m a t i -k i s i s t e m i v o o s t a n a t i t e z d r a v s t v e n i u s t a n o v i , v k l u - u v a j } i g i i p r i v a t n i t e	
Oblast:	E-zdravstvo, C5.01, C5.03, C5.05-C5.08	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvo za zdravstvo	
U-esnici :	IKT-kompanija (isporatel na re{enieto) Fondot za zdravstveno osiguruvawe	
Opis na aktivnosti	Kompletirawe i unapreduvawe na postojni ot i n f o r m a t i -k i s i s t e m s o g l a s n o t e k o v n a t a r e f o r m a n a z d r a v s t v e n i o t s i s t e m , s o s o o d v e t n o z a j a k n u v a w e n a s i s t e m s k i t e r e s u r s i .	
O-ekuvani rezultati	Podobruvawe na procesi te na pribirawe na pri donesi te za zdravstveno osiguruvawe i pla}awe na usluge te za davatel i te na zdravstveni usluge .	
Komponenti :	1. Osnoven sistem	Nadgradba na sistemski te resursi (procesorska broj na rabotni stanici, mre`ni konekcii i dopolnitelni programski moduli) soglasno tekovni te potrebi .
	2. Izve{tai za menaxmentot	Implementacija na sistem za artikulacija na podatoci te vo korisni i n f o r m a c i i z a v r v n o t o r a k o v o d s t v o (m a n a g e m e n t i n f o r m a t i o n s y s t e m) .
	3. Upravuvawe dokumenti	Implementacija na sistem za potpolno so elektronsko vodewe na dokumentacijata (document management system).
Preduslovi :	Precizna procenka na tekovnoto re{enie, v k l u - u v a j } i a n a l i z a n a s l a b o s t i i n e d o s t a t o c i .	
Vreme na implementacija:	2 godini	
Finansijska projekcija:	1.000.000 SAD \$	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Predvideni sredstva na Zaemot od Svetskata banka za Projektot za rakovodewe so zdravstveni ot sektor za vospostavuvawe i lokalni buxet za odr`uvawe.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Tekovnata sastojba vo Sektorot za i n f o r m a t i k a v o F Z O M n a l a g a p r e p o r a - l i v o , n o i n e o p h o d n o z g o l e m u v a w e n a b r o j o t n a v r a b o t e n i z a r e a l i z a c i j a n a o v a a k t i v n o s t . Z a i z r a b o t k a n a d o p o l n i t e l n i t e p r o g r a m s k i m o d u l i i i n s t a l i r a w e n a s p e c i j a l i z i r a n i t e p o t s i s t e m i n e o p h o d n o e a n g a` i r a w e n a I K T - k o m p a n i j a k a k o n a d v o r e { e n s o r a b o t n i k .	
Razvojna okolina	Definicija na re{enijata od strana na krajni te korisnici namesto od IKT-eksperite.	

Tehnolog i	I nvesticija vo hardversko i softversko doopremuvawe i osobeno vo obuka na krajni te kori sni ci .
Vremenski rokovi	Kompleti raweto na i nformati -ki ot sistem vo soglasnost i vremenska ramnote`a so tekovната reforma na zdravstveni ot sistem.
Sledewe na realizacijata	Procenka na sostojbata vo ramki te na redovната godi { na revizija na raboteweto od strana na nezavisen subjekt.
Rizi ci	Dopolnuvawa i izmeni na proektni te barawa kako rezultat na tekovната reforma na zdravstveni ot sistem.

Tip na aktivnost:	Proekt P5.07	
Naziv na aktivnosta:	I nformati -ki sistemi vo zdravstveni ustanovi od primarnata zdravstvena za{tita, vkkl u-uvaj}i gi i privatni te	
Oblast:	E-zdravstvo C5.01, C5.03, C5.05-C5.08	
Nositel na aktivnosta:	Mi nisterstvoto za zdravstvo	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • Fondot za zdravstvo; • ambulanti (korsni k); • I KT-kompanija (ispora-atel na re{eni eto) 	
Opis na aktivnosta	I zrabotka na i nformati -ki paket za ambulanti te preku zaedni -ki pristap kon tehnolo{ki te platformi , za dokumentirawe na raboteweto vo elektronska forma (electronic patient record).	
O-ekuvani rezultati	Mati -ni i medicinski podatoci za paci enti te, stati sti -ki medicinski podatoci i fi nansi ski podatoci za raboteweto na ambulanti te.	
Komponenti :	1. Defi nici ja i izrabotka na re{eni eto	I zrabotka na standardno re{eni e
	2. Pi lot-i nstal aci i	Testi rawe na re{eni eto na 5 lokaci i (ambulanti so razli -en obem na rabota)
	3. I mplementaci ja na re{eni eto	Voveduvawe na re{eni eto vo si te ambulanti vo Republ ika Makedoni ja.
Preduslovi :	Detalna analiza i procenka na tekovната sostojba i postojni te I KT-resursi vo ambulanti te.	
Vreme na implementaci ja:	2 godi ni	
Fi nansi ska proekci ja:	5.000.000 SAD \$	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	Buxet na Republ ika Makedoni ja i donatorski programi za vospostavuvawe i lokalni buxeti za odr`uvawe i nadgraduvawe.	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Postojni ot stru-en kadar e dovol en za i mplementaci ja na vakvo re{eni e, no ne i za odr`uvawe na si stemi te po zavr{uvaweto na i mplementacijata.	
Razvojna okoli na	Koordinirani proektni barawa za zadovoluvawe na potrebi te na ambulanti te so razli -en obem na rabota.	
Tehnolog i	Klu-ni te i vestici i se potrebni za hardverska oprema i za razvoj na uni ficirano softversko re{eni e.	
Vremenski rokovi	Vremenski te rokovi treba da bidat vo soglasnost so tekovната transformaci ja na sistemot za fi nansi rawe vo javnoto zdravstvo.	
Sledewe na realizacijata	Sledewe na generirani te medicinski i fi nansi ski podatoci i peri odi -na procenka na zadovolstvoto na paci enti te i na	

Rizici	medicinski ot personal vrz osnova na anketi i pra{alnici. Golem broj ambulanti kako fizi-ki izdvoeni lokacii i isklu-itelno lo{a tekovna sastojba od aspekt na postojni hardverski i softverski resursi.
--------	---

Tip na aktivnost:	Proekt P5.08	
Naziv na aktivnosti:	E-apteki C5.04	
Oblast:	E-zdravstvo	
Nositel na aktivnosti:	Apteki	
Opis na aktivnosti	Voveduvawe veb-portal so mo`nosti za informirawe za dostapnost, nara-uvawe i rezervirawe na određen lek.	
O-ekuvani rezultati	Zgol emuvawe na dostapnost i podobruvawe na procesot na distribucija na lekovi i medicinski pomagala.	
Komponenti:	1. Zaedni-ki veb-portal	Vospostavuvawe na zaedni-ki veb-portal so pristap za site zainteresirani apteki.
	2. Dvonaso-na komunikacija	Ovozmo`uvawe na dvonaso-na komuni kacija meju veb-portal ot i gra ani te.
Preduslovi:	Kompleti rani informati-ki sistemi kaj si te zainteresirani apteki.	
Vreme na implementacija:	6 meseci	
Finansi ska proekcija:	50.000 SAD \$	

Kriti-ni faktori pri implementacijata

Finansi ski izvori	Sopstveni sredstva na aptekite i donatorski programi
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Anga`man na IKT-kompanija za razvoj na re{enieto vo sorabotka so raboten tim, sostaven od eksperti na najgol emite apteki
Razvojna okolina	Promocija na veb-mo`nosti te za gra ani te.
Tehnologii	I nvesticija za inicijalno postavuvawe na sistemot i za a`uirawe na ponudeni te so dr`ini.
Vremenski rokovi	Kontinuiran razvoj
Sledewe na realizacijata	Ocenka na zadovolstvoto na gra ani te preku anketi i dostavuvawe pra{alnici.
Rizici	Konkurentska pozicija na aptekite na pazarot na lekovi i na medicinski pomagala.

4.6 E-GRAJANI

Tip na aktivnost:	Programa - PG6.01 Prioritet 1	
Naziv na aktivnosti:	E-grajansko u-estvo	
Oblast:	E-grajani - Poddr{ka na lokalni te zaednici vo izработка na lokalna odr`liva politika za IKT-C6.01, C6.02, C6.03, C6.04, C6.05	
Povrzanost:	E-Vlada (ponuda na e-uslugi / grajanski portal / interoperabilnost - interkonekcii)	
Nositel na aktivnosti:	MDW / USAID i Fondacijata Metamorfozis ¹⁸	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvoto za lokalna samouprava; • NVO-sektor i donatori (eksperti za i menaxment) / implementacija (e-to-ki); • ZELS/ELS (lokalen partner / implementator); • AIO (koordinacija vo odnos na nacionalni te i drugi uslugi); • UNDP, MDW / USAID, FIOOM (postojna infrastruktura na e-to-ki); • Vladata na Republika Makedonija; • biznis-sektor (sopstveni resursi); • mesni zaednici, {koli (sopstveni resursi); • provajderi. 	
O-ekuvani rezultati	<p>Postavuvawe IKT na politika agenda na lokalnata samouprava i obezbeduvawe dostapni javni uslugi od koristi na grajani te i spora-ani spored principi te na subsidiarnost i dobro vladeewe. Zgolomuvawe na procentot na korisnici te na e-uslugi te preku edukacija na korisnici te i otvorawe na javno dostapni e-to-ki.</p>	
Komponenti:	1. Lokalni politiki za e-uslugi od aspekt na grajani te	<p>Poddr{ka vo procesot na dizajnot na IKT-politiki za ELS {to} e gi propi {uva zalobite, obvrskite i alatite za ponuda na kvalitetni i odr`livi e-uslugi za grajani te. Poddr{ka vo vkluvaweto na dimenzijata na IKT-politiki vo drugi te razvojni strategii na ELS. Politikata i e-konsultantite (vidi pod-to-ka 2) zaedno so lokalni te lideri }e se pogri`at da ja dodadat komponentata na IKT vo site aspekti na funkcionirawe na Lokalnata samouprava imaj}i gi predvid NSI O&AP. Poddr{ka pri implementiraweto na lokalni te strategii.</p>
	2. E-konsultanti	<p>Proces na anga`irawe e-konsultanti (lokalni eksperti koji }e operirawo vo mikro-regioni¹⁹, koji po specijaliziranata obuka }e nudat besplatni uslugi za transfer na znaewata na vraboteni te vo lokalnata samouprava koji }e se odlu-at da se vkluat vo ovaa razvojna programa i sovetodavno }e se vkluat vo izrabotkata na lokalnata IKT-politika.</p>

¹⁸ Proektot e odobren i e obezbeden po-eten buxet za realizacija od strana na nositeli te

¹⁹ Podmikroregioni vo ovaa predlog-programa se podrazbiraat nekolku op{tini koji prirodno gravitirawo vo eden region i zavisat i infrastrukturo i so-ovekovi resursi eden od drugi voobi-aeno so-inuvaat edna gradska i nekolku ruralni sredini koji }e gi crpat resursi te od edno mesto. Ova e tehniko pra{awe i samata podelba na regioni te }e bide vrzbaza na operativni re{enija i potrebi od samite implementatori na proektot vo interes na poefikasno funkcionirawe na proektot. Sekoj mikroregion }e bide pokrien so po eden e-konsultant koj vo princip }e bide lokalni ekspert.

		E-konsultanti te }e rabotat vrz baza na me}unarodno poznati ot model na e-Rider - i }e bi dat anaga`i-rani vo prektot kako nadvore{ ni i nezvisni konsultanti na lokalnata samouprava.
	2. Infrastruktura	U-estvo na lokalnata zaednica, na biznis-sektor i drugite partneri vo obezbeduvaweto na neophodnata infrastruktura.
	3. E-to-ki	Procenka na infrastrukturata, na -ove-ki te resursi i mo`nite partneri (vidi: u-esnici) vo sekoja op{tina. Tipizirawena pove}e kategoriji na e-to-ki -javno-privatno partnerstvo - (vo ramkite na dr`avnite i lokalnite institucii, {kolite, univerzitetite, bibliotekite, Internet-klubovite, biznisi i NVO-sektorot, centri te za poddr{ka na NVO (FI OOM), digitalnite klubovi (Fundacija Metamorfozis), IKT-centrite vo ELS (UNDP, MDW/USAID), centri te za dopolnitelno obrazovane (Vavilon centri - Agencijata za mladi i sport), centri za do`ivotno obrazovane (Rabotni-ki univerziteti), bez`i-nite "hot-spotovi" na javni mesta, ugostiteliski objekti, zgradi, transportni centri, op{tinski bez`i-ni mre`i). Nekolku centri promotivno bi se opremile i so oprema za pristap na lica so posebni potrebi (pilot-proekt).
	4. E-grajansko obrazovane	Kontinuirani obuki so {i rok opfat na naseleni-eto i podobruvawe na znaewata za IKT i e-grajansko obrazovane ²⁰ koristej}i lokalnata infrastruktura (e-to-ki, lokalni eksperti).
	5. IKT-pilot-projekti na lokalnite zaednici	Poddr{ka na inventivni i progresivni inicijativikoi dodavaat vrednost vo ponudata na e-uslugite za grajanite.
	6. Interoperabilnost i interoperabilnost	Interoperabilnost ²¹ , standardiziranost i unificiranost na nivo na usluge me}u samite institucii i propratni pravilnici koi gi defini raat obvrskite i vremenskite ramki pri me}usebnata komunikacija na institucionalno nivo.
Preduslovi:	Lokalni izbori i nova lokalna vlast (prva polovina na 2005 godina).	
Vreme na implementacija:	2,5 godini (od sredinata na 2005 do krajot na 2007 godina)	
Finansijska projekcija:	1.200.000 evra (66% buxetot e obezbeden od strana na nositelite)	
Kritichni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Donatori i NVO (softver, oprema, eksperti za), lokalni izvori (rabotnasilaa, obuka, infrastruktura).	
Strucni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i strucnost	Vraboteni vo lokalnata samouprava (kompjuterski centri, informativni centri, mesni zaednici), e-konsultanti, nadvore{ni izvori na lokalni kompanii i eksperti.	
Razvojna okolina	Poddr{ka na procesot od implementatorite, NVO, lokalni otbiznisi, AIO vo sorabotka so Vladata i so lokalnite partneri.	

²⁰ Termitot e-grajansko obrazovane se upotrebuva vo korelacija so termitot Graajansko obrazovane pri tranzicijata kon op{testvo bazirano na znaewa

²¹ Horizontalna - na isto nivo, vertikalna me}u razli-ni nivona hierarhija

Tehnolog i	Kompjuterska oprema, softver, mre`na oprema, I nternet.
Vremenski rokovi	Sredinata na 2005 do krajot na 2007 godi na.
Sledewe na realizacijata	I ndikator i : broj na PI AP-terminal i (terminal i vo e-to-ki) na 1.000.000 gra ani ; broj na I nternet-korisnici po 1000 gra ani ; integri rawe na lokalnata I KT-pol itika vo strate ki te dokumenti vo lokalnata samouprava kako osnova za izgradba na e-uslugi te; broj na javno dostapni lokalni e-uslugi ; procent na insti tucii koi nudat su tinska dvonaso-na elektronska komuni kacija; broj na op tini koi imaat I KT-pol itiki ; broj na op tini koi imaat CIO (glaven informati -ki koordinator - ekspert vo lokalnata samouprava koj se gri `i za sproveduvawe na I KT-pol itikata); broj na vraboteni vo I KT sektorot vo op tini te; broj na kompjuteri po vraboten vo ELS; broj na op tini koi aktivno gi koristat napredni te tehnolog i za interna komuni kacija kako i napredni tehnolog i za odnos so gra ani te; procent na gra ani koi gi koristat novi te tehnolog i vo komuni kacijata so nadle `ni te insti tucii ; Digital divide-i ndeks.
Rizici	Nepostoewe lokalna poddr ka i pol itika volja vo opredeleni op tini .

Tip na akti vnost:	Proekt PR6.01
Naziv na akti vnosta:	E-gra anski portal (gragjani.mk)
Oblast:	e-Gra ani / standardi za e-uslugi te (C6.02, C6.03, C6.04)
Povrzanos t:	e-Vlada
Nositel na akti vnosta:	Vladata na Republ ika Makedoni ja / Generalni ot sekretari jat
U-esnici :	Vladata na Republ ika Makedoni ja i javni insti tucii , AI O, ELS.
O-ekuvani rezultati	Mo `nost gra ani te od edno mesto da pristapat (linkovski i funkci onalno) do site podatoci , uslugi , informaci i i formulari koi se od niven interes.
Komponenti :	1. Prva i vto- ra faza-in- formativna/ elementarna Vo prvata faza na implementacija gra anski ot portal }e nudi mo `nost za podi gnuvawe formulari , rezervi rawe termin, insti tucionalni mapi za opredeleni barawa, instrukcii i listi na potrebni dokumenti na edno mesto i so univerzal en prezentaci ski sloj. Voedno, na gra anski ot portal }e bi de postaven javno dostapen imenik na site insti tucii i odgovorni lica vo site sferi na upravata, kako i ednostaven sistem za poddr ka na korisnici te. Element na ovoj portal }e bi dat i formulari koi na siguren i anoni men na-in }e gi pri biraat mi slewata i preporaki te na gra ani te za funkci oniraweto na site dr `avni organi , kako i prijavi te za poplaki i korupcija na isti te. Potoa ovie informaci }e se distri buiraat do nadle `ni te insti tucii za taa oblast, no i do nadle `ni te insti tucii za ni vna supervizi ja. Kako del koj }e bi de razvi en da ja pottikne gra anskata inicijati va e i gra anski ot forum ("e-demokrati ja") koj }e bi de javen i dostapen za site. Ova alatka }e se koristi za podobruvawe na uslugi te kon gra ani te i za dobi vawe povratni informaci i i inicijati vi od gra anski karakter.

		Vo vtorata faza portalot (na site ni voa) }e opfa}a usluga za prijava i elektronsko pla}awe danoci, prebaruvawe na slobodni rabotni mesta, aplikacii za socijalni beneficii, aplikacii za li-na dokumentacija, registracija na vozila, grade`ni dozvoli, prijavi na policija, inspektorati, javni biblioteki, prijavi i komunikacija so javni obrazovni institucii, promena na `iveali}te, zdravstveni usluga i drugo.
	2. Treta faza - edno{al-terski sistem	Treta faza (srednoro-no): po voveduvaweto na zakonski te i organizaciski te reformi za implementacija na edno{al-terski ot sistem, gra anski te portal i }e nudat e-edno{al-terski sistem za gra anite. Po voveduvaweto na edno{al-terski ot sistem i PKI ²² preku e-gra anski ot portal gra anite }e mo`at na univerzal en i nabrz na-in od svoite domovi ili javni to-ki da pristapat do site resursi, no i da gi vr{at neophodnite transakcii na dokumenti i finansii.
Preduslovi:	Prva/vtora faza nema; treta faza - voveduvawe PKI, e-Bankarstvo i edno{al-terski sistem (so site akti }to sleduvaat).	
Vreme na implementacija:	2006-2007 godina (prvite 2 fazi)	
Finansijska proekcija:	100.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Donacii/sopstveni	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Vladini IKT-eksperti, kompanii-podizveduva-i	
Razvojna okolina	Za podocne`nite delovi: edno{al-terski sistem. Momentalno: Zakonot za sloboden pristap do informacii od javen karakter i pravilnici/kvalitet na usluga.	
Tehnologii	Softver / usluga / standardi	
Vremenski rokovi	Prva faza: po-etokot na 2006 godina. Vtora faza: vtorata polovina na 2007 godina.	
Sledewe na realizacijata	Indikator: broj na korisnici na portalot; broj na gra ani po 1000 `iteli koi na elektronski na-in zavr{ile barem del od procedurite.	
Rizici	Oddol`uvawe na implementacijata na edno{al-terski ot sistem.	
Tip na akti vnost:	Proekt PR6.02	
Naziv na akti vnosta:	Gra anski inicijativi za informati-ko op{testvo (Overcoming the digital divide initiative)	
Oblast:	E-gra ani / nadmi nuvawe na digi talni ot jaz (C6.05)	
Povrzanost:	Nema di rektna povrzanost	
Nositel na akti vnosta:	AI O	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • NVO-sektor, fondacii i donatori; • Vladata na Republika Makedonija, lokalnata samouprava, biznis-sektorot. 	
O-ekuvani rezultati	So pomo{ na mikroproekti gra anski te zdru`enija koi najdobro	

²² Public Key Infrastructure

	gi znaat potrebite na gra ani te }e ovozmo`at brzo i efikasno educirawe za mo`nostite i na-inite za pristap do e-uslugite koi se od interes za opredelena celna grupa (primer, gra ani so posebni potrebi). Isto taka }e imaat mo`nost da ponudat neкои specifi-ni alati za taa celna grupa.	
Komponenti:	1. Prva faza	Definirawe prioritetni celni grupi i regi oni za nadmi nuwawe na razli kite od digi talni ot jaz.
	2. Vtora faza-serija na grantovi	Organi zaci i te preku proekti te }e vr{ at e-gra ansko neformalno obrazovane za opredelene celni grupi i/i li }e nudat re{ enija za specifi -ni alati. Mo`ni se proekti i od kampawski izgled, kako i proekti za besplatna distribucija na literatura i softver.
	3. Paralelna komponenta	NVO-telo za monitoring na performansi te na e-uslugite { to gi nudi Vladata vo sekoj -ekor na ni vnata implementacija i izgotvuvawe mese-ni i zve{ tai so preporaki za podobruvawe na usl ugi te. Javni i nezavni offline i online-alati za gra ansko ocenuvawe na e-uslugite.
Preduslovi:	Obezbedeni sredstva i pravila za dodeluvawe na grantovi vrz baza prethodno napravena analiza.	
Vreme na implementacija:	3 godini	
Fi nansi ska proekcija:	100.000 evra	
Kriti -ni faktori pri implementacijata		
Fi nansi ski izvori	Fondaci i	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	NVO-resursi	
Razvojna okol ina	Zakon za zdru`enija na gra ani i fondaci i (ZGF), Zakon za informati -ko op{ testvo, lokalna politika za informati -ko op{ testvo.	
Tehnologi i	Nema osobena potreba za tehnologi i od strana na AI O, lokalni te organi zaci i implementiraat proektni akti vnosti so pomo{ na IKT	
Vremenski rokovi	Prva faza: leto/esen 2005 godina. Vtora faza: do kraj na vremetraeweto na Akcioni ot plan.	
Sledewe na realizacijata	I ndikator i - Digital divide Index	
Rizi ci	Nekval itetna implementacija na del od proekti te.	

Ti p na akti vnost:	Proekt PR6.03	
Nazi v na akti vnosti:	Merki za poddr{ ka na lokalna sodr` ina.	
Oblast:	E-gra ani / C6.06	
Povrzanos t:	E-bi zni s	
Nosi tel na akti vnosti:	AI O	
U-esni ci:	Vladata na Republ i ka Makedoni ja, JP, ELS, bi zni s-sektorot i NVO.	
O-ekuvani rezultati	Opredelene olesnuvawa za kompani i te koi produci raat kval iteten, lektori ran, besplatni i dostapen online-materi jal.	
Komponenti:	1. Privatna inicijati va	Procenka na mo`nosti te za opredelene subvenci i i modusi (dano-no ili preku javni konkursi, kako i

		Sovetot za radiodi fuzija). Implementirane odzivnosti pri dodelovanju na grantovite.
	2. Javna sopstvenost	Implementacija na online-arhiva na materijali koji se vo javna sopstvenost-pri stapni i besplatni za site korisnici (arhivi, projekti poddrani od Sovetot za radiodi fuzija, AV-materijali i sli-no).
Preduslovi:	Regulativa i sistemi za licenciranje za javen dostap do informacije / sodrina	
Vreme na implementacija:	2006-2007 godina	
Finansijska projekcija:	25.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Donatori	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	Kompanii (portali, proizveduva-i na sodrina)	
Razvojna okolina	Dostapni tipizirani licenci prilagodeni na lokalno zakonodavstvo	
Tehnologiji	Tehnologiji za upravuvawe so pravata	
Vremenski rokovi	Edna godina	
Sledewe na realizacijata	Indikator: kolina na lokalno online-materijal.	
Rizici	Nedostatok na interes kaj institucije	

Tip na aktivnost:	Programa PG6.02	
Naziv na aktivnosti:	E-sigurnost	
Oblast:	E-grajani / C6.02	
Povrzanost:	E-biznis, e-Vlada	
Nositel na aktivnosti:	Agencijata za informatiško opreštvo	
U-esnici:	Vlada na Republika Makedonija, ELS, biznis-sektorot	
O-ekuvani rezultati	Doverba vo online-sisteme za prenos na informacije i finansijski transakcije.	
Komponenti:	1. Prva faza: i institucije	a) Formiranje radna grupa za e-sigurnost vo ramkite na AIO koja je sledi problematika na sigurnosta na informacije; b) podgotovka na promeni na regulativi od oblasta na e-kriminalot; v) zajaknuvawe na osekot za e-kriminal pri MVR so znaewa i tehnologija i postavuvawe tehnologija za spodeluvawe informacije meju razni institucije za otkrivawe na "interdisciplinarni" {emina e-kriminal; g) zajaknuvawe na borbata protiv piratstvo (kako eden od najgolomite rizici za kompromitirawe na podatocite so virusi, {pionski softver i sl.), zlomamerni te hakerski napadi vo sorabotka so provajderite, zloupotrebata na kreditni karti-ki i dr.; d) sozdavawe ramka za sigurnost koja to bi trebalo da se sprovede vo sekoja institucija i koja je sodri dobri praktiki za sigurnost (fizika, mre-na, softverska, politika na tajnost na informa-

		ci i te, odgovornosti , strogi pravila za za{ tita pri -uvawe informaci i od kreditni karti -ki i sli -no).
	2. Vtora faza: moni tori ng	Kontinui rano sledewe na parametri te.
Preduslovi :	I nst i tuci onal no zajaknuvawe na oddel ot za borba protiv elektronski kriminal vo MVR.	
Vreme na implementaci ja:	Prva faza: leto/esen 2005 godi na. Vtora faza: zima 2005/2006 godi na - do krajot na vremenraeweto na Akci oni ot plan.	
F i nansi ska proekci ja:	50.000 evra	
Kriti -ni faktori pri implementaci jata		
F i nansi ski izvori	Donaci i	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	Edukaci ja i vrabotuvawe kadri	
Razvojna okol i na	Pravi lni ci i zakonski akti za sigurnosti i pri vatnosti na podatoci te.	
Tehnologi i	Mre` ni sigurnosni uredi , osi guruvawe na sistemi i softver, fi zi -ko osi guruvawe.	
Vremenski rokovi	Prva faza: leto/esen 2005 godi na. Vtora faza: zima 2005/2006 godi na - do krajot na vremenraeweto na Akci oni ot plan.	
Sledewe na realizaci jata	I ndikator i : Ni voto na e-krimi nal vo Makedoni ja; ni voto na i nformi ranost na gra ani te za ni vni te prava i sigurnosti na podatoci te.	
Rizi ci	Nepo-i tuvawe na standardi te za sigurnosti i za pri vatnost, so { to bi se namali l efektot na ova a programa.	

Tip na akti vnost:	Proekt PR6.04	
Naziv na akti vnosti:	I nformati -ki sistem za ` i votna sredi na i soodveten portal	
Oblast:	E-gra ani / C6.04	
Povrzanos t:	E-Vlada, e-bi zni s, odr` l i v razvoj	
Nosi tel na akti vnosti:	Mi ni sterstvoto za ` i votna sredi na i prostorno plani rawe	
U-esni ci :	Vl adata na Republ i ka Makedoni ja, NVO -i ja glavna cel e ekol ogi jata, JP (Vodostopanstvo, Komunal na hi gi ena...), Katastar, i nspektorati , medi umi , ELS, bi zni s-sektorot.	
O-ekuvani rezultati	Javno dostapni podatoci , resursi i I KT-alati povrzani so moni tori ngot i transparentnosti za parametri te za kval i tetot na ` i votnata sredi na vo cel ata l okal na samouprava vo Republ i ka Makedoni ja.	
Komponenti :	1. Environmental Information System	I zrabotka na i nformati -ki sistem koj { to vo i nterkonekci ja na i nformati -ki te sistemi za prostorno plani rawe, katastar i drugi te GI S-si stemi , meteorol o{ ki stanci , i nspektorski slu` bi , javni pretprijatija }e vr{ i agregaci ja na podatoci te za sostojbata na parametri te na po-vata, vozduhot, vodata, zemjodel ski te kul turi i dr. i }e gi sledi trendovi te koi javno }e bi dat dostapni na si te zai nteresi rani strani .

	2. Informativen portal	Izработка на informativen portal, koj{ to bi bila prezentacijsko niivo za pristap do pribrani te podatoci preku Internet, so potsektori specializirani za potrebite i interese na javni te ustanovi, biznis- sektorot, nevladinite organizacii i grajanite, koj{ to vedno, osven informativen karakter, bi imali edukativen karakter so soodveten resursen centar.
Preduslovi:	Institucionalno zajaknuvawe na Ministerstvoto za `ivotna sredina i prostorno planirawe	
Vreme na implementacija:	2006-2007 godina	
Finansijska projekcija:	50.000 evra	
Kritichni faktori pri implementacijata		
Finansijski izvori	Donatori, Ministerstvoto za `ivotna sredina i prostorno planirawe.	
Strucni kadri, `ove-ki resursi, neophodno znaewe i strucnost	Kompanii (portali, proizveduva-ina so dr`ina)	
Razvojna okolina	Implementacija na strategijata za za{titana `ivotnata sredina.	
Tehnologii	Softver	
Vremenski rokovi	Edna godina	
Sledewe na realizacijata	Indikator: procent na javno dostapni podatoci za sostojbata na `ivotnata sredina vo Republika Makedonija.	
Rizici	Nedovolno brzo implementirawe na informativni te sistemi vo drugite institucii.	

4.7 LEGISLATIVA

Tip na aktivnost:	Programa (PG7.01)	
Naziv na aktivnosti:	Donesuvawe Zakon za informati-ko op{ testvo	
Oblast:	Legislativa	
Povrzanost:	Site oblasti na strategijata	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za transport i vrski	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • nadle`nite ministertva; • donatorski instituci. 	
Opis na aktivnosti	Tim na doma{ni ekspert }e izvr{i pregled i analiza na Legislativata vo regionot, vo komparativnoto pravo, vo pravoto na EU i analiza na Legislativata vo Republika Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Donesuvawe na zakonot i negova implementacija.	
Komponenti:	1. Analiza 2. Sporedba 3. Draftirawe	
Preduslovi:	Politi-ka volja, aktivno vkuuvawe na site zainteresirani strani, finansijski sredstva.	
Vreme na implementacija:	6 meseci	
Finansijska proekcija:	15.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata: nemawe interes		
Finansijski izvori	<ul style="list-style-type: none"> - Donatorski konferencii; - Buxet na Republika Makedonija 	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	100 evra na -as, eksperti od oblasta na pravoto i tehnologijata.	
Vremenski rokovi	Juni 2005 do juni 2006 (edna godina)	
Sledewe na realizacijata	Doma{en i stranski tim od eksperti 2 godini po donesuvaweto na zakonot da ja sledi realizacijata i po potreba da predlaga izmeni i dopolnuvawa.	
Rizici	Nemawe politika volja, mo`na nestabilnost.	

Tip na aktivnost:	Programa (PG7.02)	
Naziv na aktivnosti:	Donesuvawe Zakon za elektronska trgovija	
Oblast:	Legislativa, e-biznis	
Povrzanost:	Site oblasti na strategijata	
Nositel na aktivnosti:	Ministerstvoto za finansi	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informati-ko op{ testvo; • nadle`nite ministertva; • donatorski instituci. 	

Opis na aktivnosta	Tim na doma{ni eksperti }e izvr{i pregled i analiza na legislativa vo regiot, vo komparativno pravo, vo pravoto na EU i analiza na legislativa vo Republika Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Donesuvawe na zakonot i negova implementacija	
Komponenti:	1. Analiza 2. Sporedba 3. Draftirawe	
Preduslovi:	Politi-ka volja, aktivno vkluvawe na site zainteresirani strani, finansijski sredstva	
Vreme na implementacija:	6-12 meseci	
Finansijska proekcija:	20.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata: nemawe interes		
Finansijski izvori	- Donatorski konferencii; - Buxet na Republika Makedonija.	
Stru-ni kadri, -ove-ki resursi, neophodno znaewe i stru-nost	100 evra na -as, eksperti od oblasta na pravoto, finansijski i tehnologijata.	
Vremenski rokovi	Do 24 meseci	
Sledewe na realizacijata	Doma{en i stranski tim od eksperti 2 godini po donesuvaweto na zakonot da ja sledi realizacijata i po potreba da predlaga izmeni i dopolnuvawa.	
Rizici	Nemawe politika volja, mo`na nestabilnost.	

Tip na aktivnost:	Programa (PG7.03)	
Naziv na aktivnosta:	Usoglasuvawe na zakonski te i drugi te propisi koji se odnesuvaat i imaat vlijanie vrz funkcioniraweto na informativkoto op{ testvo.	
Oblast:	Legislativa	
Povrzanost:	Site oblasti na Strategijata	
Nositel na aktivnosta:	Ministerstvoto za pravda	
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za informativkoto op{ testvo; • nadle`nite ministertva; • donatori. 	
Opis na aktivnosta	Tim na doma{ni eksperti }e izvr{i pregled i analiza na legislativa vo regiot, vo komparativno pravo, vo pravoto na EU i analiza na legislativa vo Republika Makedonija.	
O-ekuvani rezultati	Pregled na zakonski propisi koji }e treba da se usoglasat, da se izmenat i da se donesat.	
Komponenti:	1. Analiza 2. Sporedba 3. Draftirawe	
Preduslovi:	Politi-ka volja, aktivno vkluvawe na site zainteresirani strani, finansijski sredstva	
Vreme na implementacija:	6 -12 meseci	
Finansijska proekcija:	60.000 evra	
Kriti-ni faktori pri implementacijata: nemawe interes		
Finansijski izvori	- Donatorski konferencii;	

	- Buxet na Republi ka Makedoni ja.
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	100 evra -as, eksperti od obl asta na pravoto i tehnologi jata.
Vremenski rokovi	Do 24 meseci
Sledewe na realizacijata	Doma{ en i stranski tim od eksperti 2 godini po donesuvaweto na legi slati vata da ja sledi realizacijata i po potreba da predlaga izmeni i dopolnuvawa.
Rizici	Nemawe pol i ti -ka vol ja, mo` na nestabi lnost.

Tip na akti vnost:	Programa (PG7.04)	
Naziv na akti vnosta:	Obuka na dr` avni te slu` benici , sudi i te, obvi ni tel i te, javni te pravobrani tel i, advokati te i vraboteni te vo insti tucii te od obl asta na zdravstvoto, obrazovani eto, kul turata, naukata i drugi te javni slu` bi .	
Oblast:	Legi slati va	
Povrzanos:	Si te oblasti na Strategijata.	
Nositel na akti vnosta:	Mi ni sterstvoto za pravda	
U-esnici :	<ul style="list-style-type: none"> • MASI T; • Agencijata za i nformati -ko op{ testvo; • nadle` ni te mi ni sterstva; • donatorski i nst i tuc i i . 	
Opis na akti vnosta	Tim na doma{ ni eksperti }e i zvr{ i pregled i anali za na poznavaweto i upotrebata na i nformati -kata tehnologi ja vo dr` avnata admi ni straci ja, sudstvoto, vraboteni te vo i nst i tuc i i te od obl asta na zdravstvoto, obrazovani eto, kul turata, naukata i drugi te javni slu` bi i }e di zajni ra soodvetni treni ng-programi .	
O-ekuvani rezultati	Zgolemuvawe na svesta za upotreba na i nformati -kata tehnologi ja zaradi i mplementi rawe na zakonskata i druga regul ati va za i nformati -ko op{ testvo.	
Komponenti :	1. Anal i za 2. Di zajni rawe 3. Edukaci ja	
Preduslovi :	Pol i ti -ka vol ja, akti vno vku-uvawe na si te zai nteresi rani strani , fi nansi ski sredstva.	
Vreme na i mplementaci ja:	24 meseci	
Fi nansi ska proekci ja:	100.000 evra	
Kri ti -ni faktori pri i mplementacijata: nemawe i nteres		
Fi nansi ski izvori	- Donatorski konferenci i ; - Buxet na Republi ka Makedoni ja.	
Stru-ni kadri , -ove-ki resursi , neophodno znaewe i stru-nost	100 evra na -as, eksperti od obl asta na pravoto i tehnologi jata.	
Vremenski rokovi	Od juni 2006 do juni 2008 godi na	
Sledewe na realizacijata	Doma{ en i stranski tim od eksperti 2 godini po donesuvaweto na zakonot da ja sledi realizacijata na obukata.	
Rizici	Nemawe pol i ti -ka vol ja, mo` na nestabi lnost.	

4.8 ODR@LIVOST

Tip na aktivnost:	Projekt PR8.01
Naziv na aktivnosti:	Definirane organizacionata struktura i potrebni te kapaciteti na Agencijata za informati-ko op{ testvo.
Oblast:	Prioritetni oblasti za odr`livost na Strategijata - to-ka 3.
Povrzanost:	Site stolbovi
Nositel na aktivnosti:	Vladata na Republika Makedonija, Agencijata za informati-ko op{ testvo.
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Pretstavnici na Vladata na Republika Makedonija; • univerziteti; • privatni ot sektor; • nevladini organizacii.
Opis na aktivnosti	Izработка na fizibiliti-studija za organizacionata struktura i potrebni te kapaciteti na idnata Agencija na Republika Makedonija za informati-ko op{ testvo.
O-ekuvani rezultati	Da se definiraat organizacionata struktura i potrebni te kapaciteti na Agencijata za informati-ko op{ testvo.
Preduslovi:	Formirane ekspertski tim so pretstavnici na pove}e relevantni subjekti.
Vreme na implementacija:	Do oktombri 2005 godi na
Finansi ska projekcija:	50.000 evra
Rizici	Nedovolno zemawe predvid na postojnata i nstici onalna struktura.

Tip na aktivnost:	Projekt PR8.02
Naziv na aktivnosti:	Definirane kampawi za gradewe na javnata svest za informati-ko op{ testvo.
Oblast:	Prioritetni oblasti za odr`livost na Strategijata - to-ka 4.
Povrzanost:	Site stolbovi
Nositel na aktivnosti:	Vladata na Republika Makedonija, Agencijata za informati-ko op{ testvo.
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Pretstavnici na Vladata na Republika Makedonija; • univerziteti; • privatni ot sektor; • nevladini organizacii.
Opis na aktivnosti	Izработка na celosna kampawa, sostavena od zbir na pomali kampawi, koi treba da pridonoset za gradewe na javnata svest vo Republika Makedonija za zna-ewetona informati-koto op{ testvo za op{ti ot razvoj na dr`avata.
Preduslovi:	Formirane ekspertski timovi so pretstavnici na pove}e relevantni subjekti.
Vreme na implementacija:	18 meseci
Finansi ska projekcija:	50.000 evra

Tip na akti vnost:	Proekt PR8.03
Naziv na akti vnosti:	Formirane fond za razvoj na informati-ko op{testvo bazaran vrz principi te na partnerstvo meju javni ot i privatni ot sektor.
Oblast:	Prioritetni oblasti za odr`livost na Strategijata - to-ka 5.
Povrzanost:	Site stolbovi
Nositel na akti vnosti:	Vladata na Republika Makedonija, Agencijata za informati-ko op{testvo.
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Pretstavnici na Vladata na Republika Makedonija; • univerziteti; • privatni ot sektor; • nevladini organizacii.
Opis na akti vnosti	Formirane fond za razvoj na informati-ko op{testvo bazaran vrz principi te na partnerstvo meju javni ot i privatni ot sektor.
O-ekuvani rezultati	Da bide formiran fondot i da otpone so finansirane na oddelni proekti.
Preduslovi:	Vkluvawe na site zasegnati strani vo procesot
Vreme na implementacija:	Do krajot na 2005 godina
Finansi ska projekcija:	50.000 evra
Rizici	Nedovolno zemawe predvid na postojnite pretstavnici na javni ot i na privatni ot sektor.

Tip na akti vnost:	Proekt PR8.04
Naziv na akti vnosti:	Definirane indikatori i metodologija za evaluacija na razvojot na informati-ko op{testvo vo Republika Makedonija.
Oblast:	Prioritetni oblasti za odr`livost na Strategijata - to-ka 6.
Povrzanost:	Site stolbovi
Nositel na akti vnosti:	Vladata na Republika Makedonija, Agencijata za informati-ko op{testvo
U-esnici:	<ul style="list-style-type: none"> • Pretstavnici na Vladata na Republika Makedonija; • univerziteti; • privatni ot sektor; • nevladini organizacii.
Opis na akti vnosti	Izrabotka na studija so koja }e se definiraat indikatori te i metodologijata koi }e slu`at za evaluacija na razvojot na informati-ko op{testvo vo Republika Makedonija vo idni na.
Preduslovi:	Formirane ekspertski tim so pretstavnici na pove}e relevantni subjekti.
Vreme na implementacija:	Do oktombri 2005 godina
Finansi ska projekcija:	50.000 evra

LITERATURA

1. "National Information Society Policy" - 2003 - eSEEurope Initiative Common Guidelines
(<http://www.stabilitypact.org/e-see/commonguidelines.pdf>)
2. "eSEE Agenda for the Development of the Information Society"-Stability pact-eSEEurope initiative
(<http://www.eseeuropeconference.org/agenda.pdf>)
3. "Programa za rabota na komisi jata za informati -ka tehnologija za periodot 2003-2007 godi na" - 2003 godi na
(<http://www.kit.gov.mk/>)
4. "Principi i nasoki za kreirawe na e-Vlada" - Koncept na partnerstvo meju Vladata, grajanite i privatni ot sektor
(<http://www.kit.gov.mk/>)
5. "eEurope 2005 Action Plan", Commission of the European Communities - 2003
(http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/index_en.htm)
6. "eEurope +" Commission of the European Communities
(http://europa.eu.int/information_society/eeurope/plus/index_en.htm)
7. "i-2010" Commission of the European Communities
(http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/all_about/2010_challenges/index_en.htm)
8. "E-upravuvawe na lokalno ni vo" - izveštaj - 2004 - UNDP
(<http://www.undp.org.mk/e-governance/default.htm>)
9. "Opšti podatoci za sostojbite so IKT vo R.Makedonija 2003-2004" - istražuvawe - Fondacija Metamorfozis (<http://www.metamorphosis.org.mk>).
10. "Upotreba, stavovi i mislewa za IKT pomeju grajanite vo R.Makedonija" - istražuvawe - 2004 - Fondacija Metamorfozis (<http://www.metamorphosis.org.mk>).
11. "Upotreba, stavovi i mislewa za IKT vo poedini organizaci i vo R.Makedonija" - istražuvawe - 2004 - Fondacija Metamorfozis (<http://www.metamorphosis.org.mk>)
12. "Rezultati od istražuvaweto za kori stewe na IKT vo grajanski ot sektor vo RM" - istražuvawe - 2005 - Fondacija Metamorfozis - (<http://www.metamorphosis.org.mk>)
13. "Strategy for development of Information Society in Bosnia and Herzegovina"
(<http://www.is.gov.ba/>)
14. "Declaration of Principles" - 2003 - World summit on Information Society Geneva
(http://www.itu.int/wsis/documents/doc_multi-en-1161%7C1160.asp)
15. "Plan of Action" - 2003 - World summit on Information Society Geneva
(http://www.itu.int/wsis/documents/doc_multi-en-1161%7C1160.asp)
16. "European Interoperability Framework for pan-European eGovernment Services" - 2004 - Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens - European Commission (<http://europa.eu.int/idabc/en/document/3761>)
17. "Study on Target e-Government Infrastructure for delivering European e-Government services" - 2004 - Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens - European Commission
(<http://europa.eu.int/idabc/en/document/3760/5585>)
18. "Technical specifications for a Feasibility Study on a XML-Clearinghouse for pan-European eServices" - 2004 - Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens - European Commission
(<http://europa.eu.int/idabc/en/document/3877/5585>)

19. "European Interoperability Framework" - 2004 - Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens - European Commission (<<http://europa.eu.int/idabc/en/document/3473/5585>>)
20. "Valoris report on Open Document Formats" - Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens - European Commission (<<http://europa.eu.int/idabc/en/document/3439/5585>>)
21. "OASIS Open Document Format for Office Applications (OpenDocument 1.0)" - 2005 - OASIS global consortium (<<http://www.oasis-open.org/committees/download.php/12572/OpenDocument-v1.0-os.pdf>>)
22. "Principles of the Estonian IT Policy 2004-2006" - 2004 - RISO - Estonia (<http://www.riso.ee/en/Information_Policy_04.pdf>)
23. "The 2005 e-readiness rankings" - 2005 - The Economist Intelligence Unit - (<<http://www.eiu.com>>)
24. "Strategies of Inclusion: Gender and the Information Society" - SIGIS - EU Information society technologies Programme - 2004 (<<http://www.rcss.ed.ac.uk/sigis/public/deliverables/D08/1>>)

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
5. Filip Stojanovski	04.06.1974	In`ener po informatika	Programski koordinator, Fondacija Metamorfozis	Sproveduvaweto na procesot na {i roko u-estvo vo kreiraweto na Strategijata ne samo {to uka`uwa na toa deka potrebite od informati-ki razvoj se zaedni-ki i univerzalni, tuku i deka e mo`no da se zdru`at silite od razni strani na na{eto op{testvo za da gi zadovolime zaedno.
E-adresa	flame@unet.com.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
6. Dragan Nikoli{}	23.01.1969	Diplomiran elektrotehni-ki in`ener-kompjuterska tehnika, informatika, avtomatika	Ministerstvo za odbrana na Republika Makedonija, rakovoditel na Sektorot za K-4 - (Komanda, Kontrola, Komunikaci i, Kompjuteri)	Mi se -ini deka ova Strategija pretstavuva prv vakov revolucioneren dokument vo delot na IT vo Republika Makedonija. Ona {to eu{te pova`no e toa {to ovoj dokument navisti na gi pretstavuva realnite ostvarlivi -ekori vo razvojt na informati-koto op{testvo {to Republika Makedonija treba da gi napravi vo naredni otperi od. Toa pretstavuva ogroman predizvik i zatoa navisti na se raduвам.
E-adresa	drgn@morm.gov.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
7. Toni Petreski	03.09.1964	Magister po delovna administracija	Pretsedatel na UO na MASI T, glaven i zvr{en direktor - I Net AD	"Doma{nite IT-kompanii treba da bidat glaven nositel na implementiraweto na projektite zacrtani vo Akcioni otplan na Nacionalnata IKT strategija, so oglede deka najdobro ja poznavaat sredinata vo koja mo`at najbrzo i najjuse{no da gi pribli`at informati-ki te i komunikacki tehnologi kako do privatniot, taka i do javni otsektor".
E-adresa	toni@mkinter.net			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
8. Meri Ku-eralievska	10.7.1966	Ekonomski fakul tet	-I en na UO na MASI T, rakovoditel na marketing vo Euro Computer Systems	Ovane e prv obid da se napravi vakov dokument, sigurno ne eni tu najdobar, no e izvoren reden pokazatel za toa kadesme i {to treba da napravime za da se najdeme barem -ekor poblisku do na{ata e-cel. A eden -ekor i ne e mnogu...
E-adresa	meri@ecs.com.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazo-vani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
9. Ace Kocevski	07.06.1961	Di plomi -ran grade`en in`ener	Gradona-al ni k na op{ ti na Veles	Nacionalna strategija za infor-mati -ko op{ testvo ni dade u{ te posi l- na `el ba da i straeme vo procesot na dostignuvawe na svetski te i skus-tva vo razvojt na i nformacioni te sistemi , svesni deka samo taka na- { i te vi zi i za razvoj mo`at pbrzo da se preto-at vo stvarnost. I ni ci-rani od nea, op{ ti na Veles ve}e e vo faza na donesuvawe Strategija za voveduvawe na elektronska op- { ti na kako del od opredel bata na gra ani te da i m se ponudat sovremeni , brzi i evtini uslugi , vo sekoe vreme i od sekoe mesto.
E-adresa	acekocevski@yahoo.com acekocevski@mt.net.			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazo-vani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
10. Aksenti Grnarov	17.3.1948	Doktor na tehni -ki nauki	Redoven profesor, I nsti tut za kompjuterska tehnika i i nformati -ka, Elektro-tehni -ki fakul tet, Uni verzi tet "Sv. Ki -ri l i Metodi j", rako-vodi tel na Centarot za e-tehnologi i i kompjuterski mre`i .	Real izacijata na Strate-gijata e najgolemi ot predus-lov za razvojt na I KT-i n-dustrijata vo Makedonija, spre-uvaweto na odl i vot na vi sokoobrazovani ot kadar i svetl ata i dni na na { i -te deca. Strategijata nema da uspee bez formi rawe Agenci ja ili Mi ni sterstvo za e-op{ testvo.
E-adresa	gnarov@mt.net.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
11. Dani lo Gligoroski	08.06.1967	Doktor po i nformati -k i nauki	Docent, Pri rodno -matemati -ki fakul tet, Uni verzi tet "Sv. Ki ri l i Metodi j"	Strategijata ja predl aga- { e rabotna eki pa vo koja se sozdade prekrasna si nergija. Bi bi l sre}en koga barem 25% od nea bi de real izi rano.
E-adresa	gligoroski@yahoo.com			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
12. Marjan Gu{ev	28.06.1961	Doktor po elektrotehni -ki nauki , magi ster na elektrotehni -ki nauki	Kl aster za I T na Proektot za konku-rentnost za Makedo-nija, profesor na I nsti tutot za i nfor-matika, Pri rodno-matemati -ki fakul -tet, Uni verzi tet "Sv. Ki ri l i Metodi j"	Smetam deka ovoj -ekor treba{ e da go napravi me mnogu porano, me utoa i denes ne e docna da se vi di koja }e bi de na{ ata i dni na.
E-adresa	marjan@on.net.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
13. Goce Armenski	03.12.1976	Magi ster po informati --ki nauki , diplomiran elektrotehni -ki in`ener	Asistent na I nstitutot za informatika, Pri rodno-matemati -ki fakul tet, Uni verzi tet "Sv. Kiri l i Metodi j"	Strategijata e samo mal , po-eten -ekor vo akti vnos-ti te koi treba Makedoni ja da ja napravat dr`ava vo koja gra ani te e gi u`ivaat blagodeti te koi gi nosi upotrebata na I KT vo sekojdnevni ot`i vot.
E-adresa	armenski@ukim.edu.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
14. Predrag ^emeri ki }	24.10.1966	Sredno	Di rektor na ON.net	Strategijata e odli -na, samo { to mora da se sprovede poskoro!
E-adresa	pc@on.net.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
15. Antoni Pe{ev	12.09.1962	Di plomi ran elektroin`ener	Pretsdatel na AmCham, pretse-datel na Bordot na Ultra Computing /Unet-grupaci jata na kompani i	Strategi i te se pravat za da se sproveduvaat, a ako se dobri traat dolgo. Na{ata, se nadevam, e dobra, a i posakuvam vremeto toa da go potvrdi .
E-adresa	pesev@unet.com.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
16. Dejan Kal i ni kov	18.05.1971	Di plomi ran elektroin`ener, magi ster po del ovna admi ni straci ja	Zameni k-di rektor, SEAF /Makedo-ni ja	"Strategijata pretstavuva golem -ekor napred vo real i zaci jata na vi zija za krei rawe na ekonomija bazi rana na znaewe vo Makedoni ja."
E-adresa	dejan@seaf.com.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
17. Bori slav Popovski	28.01.1962	Doktor po elektrotehni -ki nauki , magi ster na elektrotehni -ki nauki	Pretsdatel na UO na MARNET, profesor na I nstitutot za telekomuni kaci i , Elektrotehni -ki fakul tet, Uni -verzi tet "Sv. Kiri l i Metodi j"	I zrabotkata na Strategi jata be{e neophoden -ekor za gol emi ot predi zvik koj ni pretstoi - nejz nata i mpl ementaci ja
E-adresa	borop@etf.ukim.edu.mk			

I me i prezi me	Data na rajawe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
18. Katerina Kostadinova-Daskalovska	02.09.1959	Diplomiran ekonomist	Direktor na Dr`avni ot zavod za statistika	Rasprostranuvaweto na navremeni, verodostojni i sporedlivi statisti--ki informaci do {to pogolem broj kori snici ima zna-ajno u-estvo vo kvali tati vni ot razvoj na sekoj demokratski i nformacionen sistem.
E-adresa	katerina.daskalovska@stat.gov			

I me i prezi me	Data na rajawe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
19. Vladimir Radevski	30.10.1964	Doktor po informati--ki nauki	Vonreden profesor i dekan, Fakultet za komunikaci ski nauki i tehnologi i, Univerzitet na Jugoi sto-na Evropa	Strategijata pretstavuva svoeviden hazarski re-nik na potrebi te i vizi jata za razvoj na informati -ko op{ testvo vo Makedonija: sekoja implementacija na projekt }e pottikne realizacija i na mnogu drugi proekti od ovaabezdrugonajperspektivna oblast kaj nas.
E-adresa	v.radevski@seeu.edu.mk			

I me i prezi me	Data na rajawe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
20. Ejup Rustemi	24.09.1968	Diplomiran in`ener po elektrotehni --ki nauki (elektronika i telekomunikaci i)	Pratениk vo Sobranieto na Republi ka Makedonija	Za uspe{ no realizirawe na ovaa Strategija potrebno e vku-u-vawe i postignuvawe na visticni konsenzus na site faktori va`ni za izgradbata na informati -koto op{ testvo i ni vno partnerstvo vrz zaedni -ka cel: Vladata, privatni -ot sektor, grajanskoto op{ testvo, naukata i obrazovani eto, internaci onalni te organi zaci i i medi umi te.
E-adresa	ejuprustemi@yahoo.com			

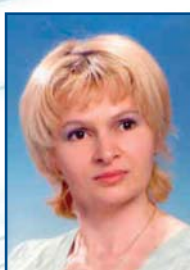
I me i prezi me	Data na rajawe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
21. Sa{o Josimovski	21.01.1963	Doktor po ekonomski nauki, magister po elektrotehni -ki nauki	Profesor po informaci oni tehnologi i i elektronski biznis na Ekonomski ot fakul tet, Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij"	Implementacijata na strategijata e mo`nost Republi ka Makedonija poakti vno da se vku-i vo evropski te i svetski te i ntegrati vni procesi
E-adresa	sasojos@eccf.ukim.edu.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
22. Mijal -e Vorjiev	29.06.1980	Magi ster po e-bi zni s	Pomlad asi stent, Ekonomski fakul tet, Uni verzi tet "Sv. Kiril i Metodij"	Vetuva-ki dokument za pri dvi `uvawe na Makedoni ja kon i nformati -ko op{ testvo
E-adresa	mijalce@eccf.ukim.edu.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
23. Kosta Trpkovski	18.12.1956	Di plomi ran elektroteh -ni -ki i n` ener	Di rektor na Agenci jata za el ektronski komuni kaci i	Donesuvaweto na Strategi jata za i nformati -ko op{ testvo i sproveduvaweto na Akci oni ot plan }e zna-i napredok za Makedoni ja i podobruvawe na kval itetot na `i veewe na sekoj gr ani n na Makedoni ja.
E-adresa	kosta.trpkovski@dtk.gov.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
24. Eli ca Per-i nkova	27.04.1963	Di plomi ran elektroteh -ni -ki i n` ener	Vi { sorabot -nik, Agenci ja za el ektronski komuni kaci i	Veruvam deka i mame ener -gi ja i potenci jal potrebni za i mplementaci ja na Akci oni ot plan od Strate -gi jata za dobroto na si te nas i za edno pokval itetno `i veewe i rabotewe.
E-adresa	elica.percinkova@dtk.gov.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
25. Pece Mi trevski	12.06.1967	Doktor po i nformati -- ki nauki	Docent, Teh -ni -ki fakul tet - Bi tola, Uni verzi tet "Sv. Kl i ment Ohri dski "	Strategi ja bez akci ja e samo ubav son, no akci ja bez strategi ja e ko{ mar!
E-adresa	pece.mitrevski@uklo.edu.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
26. Darko Peru{ eski	10.03.1971	Di plomoran elektroteh -ni -ki i n` ener	Di rektor na A1 Tel evi zi ja	Donesuvaweto na Strategi ja -ta, a posebno sproveduvawe -to na akti vnosti te navedeni vo nea, se neophoden predus -lov za krajnata cel: gra ani -te i bi zni si te vo cel ost da gi u `i vaat pri dobi vki te na tehnolo {ki ot razvoj i da fa -ti me -ekor so naci ite vo -i e dru{ tvo sakame da bi deme.
E-adresa	darkop@a1.com.mk			

	I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
	27. Vlado Vasilevski	20.01.1958	Diplomi ran elektrotehni -ki in` ener, nasoka i nformati ka i avtomati ka	Viada na Republi ka Makedoni ja, General en sekretari jat, Sektor za i nformati -ka tehnol ogi ja	Seko j po-etok e te` ok, kako i ovoj. I dni nata ima perspekti va.
E-adresa		wasiljevski@gov.mk			

	I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazo-vani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
	28. Igor Dimitrovski	29.06.1963	Diplomi -ran elek-tro-tehni --ki in` ener (I nforma-ti ka)	Pomo{ ni -ki -di rektor na Fondot za zdravstveno osi guruvawe na Makedoni ja	Seopfatna i { i roko pri fatena strategija za razvoj na i nformati -ko op{ testvo, kone-no }e ja pri dvi ` i Makedoni ja kon svetskoto i nformati -ko semejstvo.
E-adresa		igord@fzo.org.mk			

	I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
	29. Bardi Jaari	18.10.1971	Diplomi ran i nformati -ar	Di rektor na Fondaci jata Metamorfozi s - Skopje	Ovaa strategija dava mo`nost gra ani te i nevl adi ni te organi zaci i poakti vno i pokval itetno da se vku-at vo izgradbata na i nformati -koto op{ testvo vo Republ i ka Makedoni ja.
E-adresa		bjasari@soros.org.mk			

	I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
	30. Valentin Pepeljugoski	01.09.1962	Praven fakul tet, doktor po pravni nauki	Advokat, -I en na Komi -si jata za konkurenci ja na Republ i ka Makedoni ja, profesor na Fakul tetot za op{ testveni nauki	Najdobroto ne{ to { to i se slu-ilo na Makedoni ja za i zmi nati ve 15 godi ni .
E-adresa		vpepeljugoski@on.net.mk			

I me i prezi me	Data na ra awe	Obrazo-vani e	Sega{ no mesto i pozici ja na vrabotuvawe	Za strategijata
31. Matilda Dimovska	18.02.1961	Magi ster po ekonomski nauki	Programa za razvoj na Obedi neti te naci i (UNDP), programski speci jal ist	I nformati -koto op{ testvo ili t.n. ekonomija ili op{ testvo bazi rano na znaewe otvara novi pre-dizvici i mo`nosti vo si te sferi na makedonsko-to op{ testvo. Vli jani eto na I KT se izdefi ni ra kako presudna si la vo sovremeni ot svet kako ne{ to { to najsu{ ti nski gi transformi ra i unapreduva ekonomski te i op{ testveni akti vnosti . Se nadevam deka so ova Strategija Makedoni ja zasi leno }e fati -ekor vo skl ad so gl obal ni te trendovi .
E-adresa		matilda.dimovska@undp.org		

Ime i prezime	Data na ra awe	Obrazovani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
32. Zoran Janevski	20.08.1967	Di plomi ran i n`ener po elektro-tehni -ki nauki (elektroni ka i tel ekomu-ni kaci i)	Programa za razvoj na Obedi neti te naci i (UNDP), proekt-koordi nator	Strategijata vo osnova e ramka koja ja pozicioni ra ulogata na I KT vo postignu-vaweto na naci onalni te razvojni cel i , ja odreduva legi slati vata i pravna ta ramka potrebna za krei ra-we na soodveten ambi ent za dosti gnuvawe na zaedni --kata vi zi ja; gi i denti fi kuva postojni te {ansi , mo`nosti i predi zvi ci ; gi odreduva klu-ni te strate{ ki resursi i i ni cijati vi koi }e bi dat potrebni za seto ova da se real i zi ra.
E-adresa	zoran.janevski@undp.org.mk			

Ime i prezime	Data na ra awe	Obrazo-vani e	Sega{ no mesto i pozicija na vrabotuvawe	Za strategijata
33. Darko Dukovski	09.04.1974	Magi ster po elektro-tehni -ki nauki	Programa za razvoj na Obe-di neti te naci i (UNDP), proek-ten asi stent	Donesuvaweto na Strategi jata za razvoj na i nformati -ko op{ testvo i Akci oni ot plan ne treba da pretstavuva kraj, tuku po-etok na napori te na Republ i ka Makedoni ja vo gradeweto i nformati -ko op{ testvo i podobruvaweto na kval i tetot na `i votot na svoi te gra ani .
E-adresa	darko.dukovski@undp.org.mk			

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna i univerzitetska biblioteka „Sv. Kliment Ohridski“
Skopje

007:004(497.7)

NACIONALNA strategija za razvoj na informatiko opštество i akcioni plan
na Republika Makedonija / Rabotna grupa,... (i dr.). - Skopje :
Vlada na Republika Makedonija.
2005. - 166 str. : graf. prikazi ; 30 sm

Fusnoti kon tekstot. - Bibliografija: str. 154-155. - Sodr`i i: Pri lozi

ISBN 9989-2455-2-5

1. Rabotna grupa

a) Informacijski sistemi - Makedonija - Nacionalna strategija

COBISS.MK-ID 61808394

Lektura i korektura:
Stanka Damjanovska

Di zain i podgotovka za pe-atewe: art ulica 26

Pe-ati: Catalans
The Art of Printing

Skopje, 2005 godina.

Република Македонија

подржано од:

FOUNDATION FOR AN OPEN SOCIETY IN MACEDONIA
ФОНДАЦИЈА ЗА ОТВОРЕНО ОПШТЕСТВО ВО МАКЕДОНИЈА